

UTRIP

Letnik XXII
Številka 7
Oktober 2014

Glasilo Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana

UVODNIK

Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije ter Kodeks etike za babice Slovenije

INTERVJU

Verena Tschudin: Spoštovanje posameznika (vključno s samimi medicinskimi sestrami) je ključni dejavnik v zdravstveni negi

MODRA ZGODBA

Pohitite, nagradni natečaj se izteka!

SMETLIKA

Fotografija z naslovnice Milan Meden

Besedilo pripravila Tatjana Nendl

Smetlika je enoletnica, ki zraste do 30 cm visoko. Raste na suhih travnikih, cveti od julija do oktobra. Rastlino nabiramo v času cvetenja. Nabiramo nadzemni del rastline, posušimo jo v senci in hranimo na mestu, kjer je varna pred vlago.

Nemško ime »Augentrost«, v prevodu tolažba za oči, nam pove, da smetliko v ljudskem zdravilstvu uporabljajo predvsem za krepitev oči, utrujenih od branja in pisanja, za zdravljenje vnetja vek, pomaga pri vnetju očesne veznice, pri solzečih očeh, vnetjih roženice. Pater Ašič navaja, da se za zdravljenje očesnih težav uporablja čaj za izpiranje oči ali za obkladke. Za obkladek priporoča, da smetliki dodamo še enako količino kamilice in uporabimo v čajni mešanici. Obkladek smetlike in kamilice zdravi ječmen na vekah. Pomembno je, kot navaja p. Ašič, da so vsi pripravki za izpiranje in obkladke blagi poparki: 1 čajno žličko zelišča poparimo z ¼ l vrele vode, počaka se največ 2 minuti, nato se poparek porabi za pitje, izpiranje ali obkladke. Če so oči občutljive, moramo poparek še razredčiti s prekuhano mlačno vodo (1). Pomembno je, da za izpiranje uporabljamo poparek, ohlajen na telesno temperaturo, da z vročim poparkom ne poškodujemo očesa. Obkladki naj bodo topli, vendar ne prevroči, da si ne opečemo kože vek (1). Nekateri avtorji priporočajo za obkladke in kopeli oči ter za izpiranje nosne sluznice pri močnem vnetju čajno mešanico: 70 g zeli smetlike in 30 g kamilice ali 30 g komarčka ali 30 g cveta ognjiča. Če uporabimo tovrstne mešanice, moramo dve čajni žlički mešanice preliti z vrelo vodo in pustiti pokrito stati 15 minut. Ko se ohladi na telesno temperaturo, čaj uporabimo dva do trikrat na dan za obloge ali izpiranje (2). Pripravke za zdravljenje oči moramo pripravljati v brezhibnih higienskih pogojih, vsakokrat je treba skuhati nov čaj.

Farmakološko pomembna sestavina smetlike so iridoidi, predvsem aukubin in katalpol, lignan, flavonoidi in čreslovine ter številne druge sestavine. V raziskavi, kjer je sodelovalo več zdravnikov, so ocenjevali učinkovitost in varnost kapljic za oči iz smetlike. S kapljicami so zdravili bolnike z vnetji očesne veznice in ugotovili ugoden učinek na simptome (3).

Smetlika zdravi tudi dihala, pomaga pri kašlju, nahodu, gripi in bronhitisu, uporablja se za grgranje in izpiranje pri nahodu, vnetju dlesni in žrela. Zaradi svojih grenčin dobro vpliva na želodec, odpravlja bolečine v trebuhu, prebavne motnje, pospešuje prebavo. Ugodno vpliva na živce, lajša nespečnost in histerijo (1). Smetlika krepi imunski sistem pri otrocih in odraslih, zato je pomembno tudi pitje čaja. Zelo dober učinek ima pitje čaja v obliki kure 4 – 6 tednov dva do tri-krat letno. Pijemo po dve skodelici čaja na dan. Smetliko pogosto uporabljamo v gotovih pripravkih.

Prevelike količine smetlike dražijo sluznico, zato je pomembno, da se držimo pravih količin v recepturi ali uporabljamo gotove pripravke (2).

Viri:

1. P. Ašič S. Prirpčnik za nabiranje zdravilnih rastlin. Celje: Mohorjeva družba; 1989:128,
2. Toplak GK: Zdravilne rastline na Slovenskem. Ljubljana: Mladinska knjiga; 2008: 212-3,
3. Grünwald J, Jänicke C. Zelena lekarna. Ljubljana: Mladinska knjiga; 2006: 352-3.

GLAVNA UREDNICA:

Darinka Klemenc

ODGOVORNA UREDNICA:

Biserka Marolt Meden

UREDNIŠKI ODBOR:

Irena Keršič, Tatjana Nendl, Ksenija Pirš,
Anita Prelec, Veronika Pretnar Kunstek
in Monika Ažman po položaju.

NAKLADA:

15.300 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ob železnici 30 a, Ljubljana,
T. 01/544 5480, F. 01 544 5481

TRR ZDMSZTS pri NLB,

posl. Tavčarjeva 7, Ljubljana,
številka: 02031-0016512314

OGLASI:

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Slovenije.
T.01/544 5480, F. 01 544 5481
trzenje@zbornica-zveza.si

OBLIKOVANJE IN PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING, d.o.o.,
Opekarska cesta 38, Vrhnika,
T. 01/ 7557-850, e-mail: starling@starling.si

TISK:

SET d.o.o.

SPLETNA STRAN ZBORNICE – ZVEZE:

www.zbornica-zveza.si Utrip (Online)

ELEKTRONSKI NASLOV UTRIPA:

utrip@zbornica-zveza.si

SPREMEMBE V ZVEZI Z NASLOVI

POŠILJAJTE NA:

clanarina@zbornica-zveza.si

ISSN1581-3738

Revija izhaja 9-krat letno.

Datum natisa: 6. 10. 2014

Fotografija na naslovnici: Milan Meden

UVODNIK

- 4 Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije ter Kodeks etike za babice Slovenije

DELO ZBORNICE – ZVEZE

- 6 Dogodki na Zbornici – Zvezi v septembru
9 Izjava ob predlogu za novo ministrico
za zdravje Milojko Kolar
10 Državni program paliativne oskrbe
12 Prva najava: 10. jubilejni kongres
zdravstvene in babiške nege Slovenije 2015

AKTUALNO

- 17 Ebola
18 Ob 100. obletnici začetka 1. svetovne vojne – Predanost medicinskih sester

INTERVJU

- 19 Intervju z Vereno Tschudin: Spoštovanje posameznika (vključno s samimi medicinskimi sestrami)
je ključni dejavnik v zdravstveni negi

ETIKA

- 21 Nosečnost, porod, sreča, včasih neizmerna žalost

VI SPRAŠUJETE, MI ODGOVARJAMO

- 22 Upravičenost do dodatka za magisterij, Ali obvezne vsebine strokovnega izpopolnjevanja ostajajo
nespremenjene

PREDSTAVLJAMO VAM

- 23 Novost v Slovenski vojski – Dokument Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in
oskrbe v Slovenski vojski

MEDNARODNA SREČANJA

- 30 6. mednarodni simpozij društva oftalmoloških medicinskih sester/tehnikov Hrvaške

ŽIVLJENJE MEDICINSKE SESTRE

- 31 Minute s Hedviko Verbajs
32 Minute s Tinkaro Mörec

IZ DRUŠTEV 33 - 41

- 33 Podelitev srebrnih znakov in priznanj najzaslužnejšim medicinskim sestram in zdravstvenim
tehnikom v pomurski regiji

NA KRATKO 42 - 44

- 44 Kolegica Irena Pajnik Beguš, naša članica, s svojim strokovnim znanjem in usposobljenostjo rešila
življenje

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL 45 - 52

PREJELI SMO

- 53 Zgodba pacienta s stomo ob dnevu stomistov

V SPOMIN

- 54 Barbari Saksida

NOVA NAVODILA ZA OBJAVLJANJE PRISPEVKOV 56

IZOBRAŽEVANJA 58-65

- 55 Nagradna križanka Sava Turizem d. d.
57 Nagradna križanka Tosama d. o. o.

Spoštovane članice in člani Zbornice – Zveze,

mag. Darja Ovijač, predsednica Častnega razsodišča prve stopnje

kot ste lahko opazili, vas je v tej številki pričakalo svojevrstno darilo. V prilogi je vsak od vas dobil svoj lastni izvod publikacije, ki vsebuje dva pomembna dokumenta: Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije ter Kodeks etike za babice Slovenije.

Oba kodeksa sta plod poglobljenega razmišljanja na temo etike v naših poklicih v sedanjem prostoru in času. To sta naša poklicna kodeksa, plod dela naših članic in članov, zato bodimo nanje ponosni.

Ubesediti temeljne etične norme v določenem poklicu je zahtevno in pomembno delo. Kodeks etike za babice je bil sprejet na Skupščini Zbornice – Zveze pred dobrimi tremi leti – 26. marca 2011. Zdi se nam prav, da imamo, ne glede na poklicno pripadnost posameznih članov, vsi možnost poglobitve v oba kodeksa. Marsikje se oba vsebinsko srečata, hkrati pa izkazujeta različne poudarke in poti, glede na področje dela in stroko samo.

Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije je bil potrjen na skupščini Zbornice – Zveze 29. 3. 2014. Sloni na trdnih temeljih – dosedanjem Kodeksu etike v zdravstveni negi, v katerem so nam kolegice, ki so ga ustvarile, predale neprecenljiva izhodišča za delo s pacienti, ki ostajajo podlaga našemu delu še naprej.

Tretja - dopolnjena izdaja prinaša nekatere dodatne poudarke ter smernice na področjih, ki jih zahteva sodobni čas. Med nas prihaja v zelo dinamičnih, turbulentnih časih, polnih raznovrstnih negotovosti, v katerih je vse bolj naša edina stalnica sprememba. In ravno v časih krize vedno z vso svojo silovitostjo izbruhnejo na dan zlasti etična vprašanja. Saj se mnogi še spomnimo časov relativnega obilja, takrat je bilo mnogo lažje biti dober in etičen ter izbrati in udejanjiti prave poti lastnega poklicnega delovanja. Zato upamo, spoštovano bralstvo, da boste besedilo prebrali, ter da vam bo vir premišljevanja in tudi praktična usmeritev v konkretnih situacijah.

Prva sprememba je vidna že od daleč - spremenjeno je samo ime Kodeksa, Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije. Ni se bilo lahko odločiti za to spremembo, ki med drugim odseva trenutne nejasnosti na področju poimenovanja in umeščanja poklicev znotraj zdravstvene nege.

V zdravstveni negi in babištvo že desetletja poudarjamo v prvi vrsti celosten pogled na človeka - ne gre le za skrb za telo, za mišice in organe. Človek je nedeljiva celota telesa in duha. Kodeks poudarja telesno, psihično, duhovno in socialno razsežnost človeka. Nikoli ne skrbimo le za poškodovano roko ali nezaceljeno rano, za človeka gre. Za enkratno, neponovljivo človeško bitje, ki smo mu dolžni zaščititi dostojanstvo tudi v najbolj skrajnih okoliščinah. Kar nikakor ni lahka naloga. Od nas zahteva veliko senzibilnosti, občutljivosti, takta. To lahko dosežemo le z zavestno skrbjo tudi za lastni osebnostni razvoj, h kateremu nas pričujejo kodeks prav tako spodbuja.

Zelo pomembno je, in to ostaja ena naših prvenstvenih nalog, da naši pacienti ne trpijo bolečin. Kodeks gre dlje, poudarja ne le nujnost lajšanja bolečin, ampak tudi lajšanja trpljenja pacientov.

Med drugim nam nalaga dolžnost, da pacientom skušamo ohranjanje upanje, skladno s sodobno premiso, da brezupnega zdravljenja ni, lahko je le neutemeljeno zdravljenje. Tu

Raziskovanje je vir napredka. Včerajšnje raziskave so današnji načini zdravljenja. Kodeks navaja temeljne sodobne etične norme raziskovalnega dela.

je v prvi vrsti neprecenljiva naša prisotnost ob pacientih, da smo ob njih, da jih ne zapustimo, da jih ne pustimo same, ko so žejni, lačni, potrebni stiska roke, sočutnega pogleda ali tople besede. Biti – kot človek človeku – ob pacientu, tudi in zlasti, ko umira. V tej luči kodeks poudarja, da je zelo pomembno, da trpečim, zlasti umirajočim, skušamo omogočiti prisotnost svojcev ali zanj pomembnih drugih. Sliši se samo po sebi umevno, a ni. Zato kodeks to eksplicitno poudarja.

Dostojanstvo človeka moramo ohranjati celo po smrti. Ne pozabimo, človeška civilizacija se je pravzaprav začela rojevati takrat, ko je pračlovek začel pokopavati svoje umrle. Dostojno ravnanje z umrlimi sega v bistvo naše človeške kulture. Ni vseeno, kako ravnamo z umrlimi, ne le zaradi umrlih in njihovih svojcev, tudi zaradi nas samih, izvajalcev zdravstvene nege in oskrbe.

Kadar sodimo, da določeno opravilo ni v skladu z našo vestjo, imamo možnost ugovora vesti. Le-ta mora biti izražen pravočasno. Pacientu mora biti želen postopek ali poseg kljub našemu ugovoru vesti omogočen.

Kodeks ločuje zavrnitev opravljanja določenega postopka ali posega zaradi ugovora vesti od zavrnitve iz varnostnih razlogov. S tem v zvezi kodeks poudarja, da smo skladno s sodobno kulturo varnosti v zdravstvu dolžni odkloniti vsak poseg, ki bi bil za pacienta lahko škodljiv. Nismo le stroji za izvrševanje navodil in naročil. Tudi sodna praksa vse bolj kaže na to, kako zelo pomemben varnostni element v zdravstvenih sistemih smo. Zato je izjemno pomembno naše poglobljeno strokovno znanje, ki ga nikoli ni dovolj. Na tem področju nikoli ne smemo biti zadovoljni sami s seboj. »Visoko dviga glavo prazen klas«, so rekli že naši predniki. Naše znanje je vedno omejeno, zato se moramo na vse možne načine truditi, da ga povečamo in tudi delimo s svojimi sodelavci. Kodeks poziva k aktivnemu spremljanju novosti na lastnem strokovnem področju, še posebej aktualnih na znanstvenih dokazih temelječih izsledkov, pa tudi k spremljanju razvoja drugih ved.

Humanost in znanost nista v jing/jang razmerju – nikakor ni nujno, da se izključujeta. Zato ne ponižujmo vrednosti raziskovalnega dela v svoji stroki ter v zdravstvu nasploh. Raziskovanje je vir napredka. Včerajšnje raziskave so današnji načini zdravljenja. Kodeks navaja temeljne sodobne etične norme raziskovalnega dela.

Etična načela, opisana v obeh kodeksih, so po svoji naravi normativna – torej zbirka smernic, navodil, celo idealov, »kako naj bi bilo«; istočasno nas v slovenskem prostoru zakonodaja tudi pravno zavezuje k ravnanju v skladu s strokovnimi kodeksi. Združiti to dvoje seveda pomeni »hojo po ostrini noža«. Vsem, ki delujejo na področju zdravstvene in babiške nege v Sloveniji, zato želimo veliko poguma in entuziazma.

V upanju, da knjižice ne boste odložili med kup vsakodnevnih revij in papirja, ampak jo boste postavili na vidno, častno mesto doma ali pa na delovnem mestu, in da jo boste vsaj od časa do časa spet z radovednostjo vzeli v roke, vas lepo pozdravljam. ■

Dogodki na Zbornici - Zvezi v septembru

Darinka Klemenc

Fotografija: <http://www.radiotriglav.si/>

Začela bom s svojim (v bistvu od Moma Kaporja) izposojenim, vsako leto ponavljajočim se stavkom: »Novo leto se pravzaprav začne 1. septembra, ko začnejo bledeti koža in poletne ljubezni«. Veliko bolje se sliši v originalnem jeziku avtorja, a sporočilo je dovolj jasno: po dopustih se vse začneja znova, še koža se olupí, o poletnih ljubeznih nisem rekla nobene. In res se je začelo znova. Dobili smo novo vlado, s tem novo ministrico za zdravje Marijo Milojko Kolar Celarc. Od vsega novega si veliko obetamo - kot vedno. In prav je tako. Nova ministrica se uvaja in razumemo, da so bili na zaslišanju v parlamentu bolj od terminologije nedvomno pomembne vsebine, ki kličejo po urejanju celovitega področja zdravstva, na kateri bo delala. Smo pa malce pogrešali v njenih odgovorih in razlagah besede, kot so: medicinske sestre, babice, zdravstveni tehniki, zdravstvena in babiška nega. Smo vendarle najštevilčnejša poklicna skupina v zdravstvu in brez nas se tu zelo malo zgodi. Z nami pa veliko. Smo pa ob informaciji, kdo bo nova ministrica, poslali v medije izjavo za javnost, ki jo lahko preberete v nadaljevanju Utripa. Seveda smo gospe Kolar Celarc čestitali za novo funkcijo in zdaj čakamo na prvo srečanje z njo. Problemi, vezani na sodelovanje z ministrstvom, so se, kljub sodelovanju, nakopčili in silijo čez rob. Vprašanj in težav okrog licenciranja zdaj (žal) samo še diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic, je mnogo. V času, ko pišem tole poročilo, smo ponovno poslali na ministrstvo za zdravje zaprosilo, naj ljudi bolje informirajo, kako naprej z licencami in licenčnimi točkami. Mnogim izvajalcem zdravstvene in babiške nege se prav v teh dneh izteče prvo licenčno obdobje. Telefoni na Zbornici - Zvezi veliko zvonijo, klicatelje razumemo, skušamo jih usmerjati, apeliramo na ministrstvo, naj posredujejo bolj natančne informacije in hvala vsem, da razumete, da pisarna Zbornice - Zveze trenutno ni ključna akterka na tem področju, pomaga pa po svojih močeh.

Smo pa doživeli kanček priznanja v nagovoru novega premierja dr. Mira Cerarja, ki je v parlamentu dejal:

»Na področju javnega zdravja bomo okrepili preventivne programe, saj lahko za zdravje največ storimo sami. Ko zbolimo, pa so seveda tukaj predani zdravniki, **medicinske sestre** in drugi sodelavci v zdravstvu, ki nam pomagajo pri premagovanju bolezni. Državljanje, ki potrebujejo zdravstveno pomoč, je potrebno postaviti v središče zdravstvenega sistema in optimalno poskrbeti zanje. Ljudje morajo pravočasno in hitro dobiti kakovostne zdravstvene storitve, takšne, ki jih potrebujejo. Zdravstvenim delavcem moramo omogočiti, da lahko ob delu z ustreznim izobraževanjem in izpopolnjevanjem sledijo razvoju stroke. Prav tako moramo zagotoviti strokovno spremljanje in nadzorovanje dela vseh, ki zdravijo, **negujejo** ali kako drugače skrbijo za bolnike«.

Glede na to, da je prispevkov tudi v tej številki Utripa veliko, se bom omejila na ključne datume in dogodke, ki so se zgodili v septembru. Vsem kolegicam in kolegom ter drugim bralkam in bralcem našega Utripa želim prijazen začetek jeseni in malce več sonca, kot smo doživeli v tem posebnem, deževnem in mokrem poletju.

8. september

Sestala se je delovna skupina, ki zaključuje dokument o strokovnih presojah s svetovanjem v zdravstveni in babiški negi.

V Laškem je Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec organizirala 4. znanstveno konferenco z mednarodno udeležbo s področja zdravstvenih in socialnih ved z naslovom: Pomen kompetentne obravnave uporabnikov zdravstvenih in socialnih storitev v času krize, ki je potekala pod častnim pokroviteljstvom Urada varuha človekovih pravic. Konference sta se udeležili tudi predsednica Zbornice - Zveze Darinka Klemenc in koordinatorka regijskih strokovnih društev Ksenija Pirš.

10. september

Seja Upravnega odbora Zbornice - Zveze.

11. in 12. septembra

so babice sodelovale s strokovnimi prispevki (Prelec, Njenjić) na 1. srečanju nosečnic in mladih staršev na »Otroškem bazarju« v Ljubljani.

12. september

Na povabilo Ekonomske fakultete UL poteka projekt z naslovom: »Projekt prenove gospodarskih vidikov slovenskega zdravstva 2014«. Udeleženci: Ekonomska fakulteta Univerza v Ljubljani, Nacionalni inštitut za javno zdravje RS, Ministrstvo za zdravje RS, Zdravniška zbornica Slovenije, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, Zbornica - Zveza, Lekarniška zbornica in Slovensko zavarovalno združenje.

15. september

Seja Komisije za specialna znanja.

17. september

Redna seja RSKZN, ki se jo poleg štirih imenovanih predstavnikov Zbornice – Zveze (Martina Horvat, Daniela Mörec, Irena Buček Hajdarević in mag. Branko Bregar) udeležuje kot vabljeni tudi predsednica Zbornice – Zveze. RSKZN je tripartitni posvetovalni organ Ministrstva za zdravje; drugi dve tretjini predstavljajo klinična okolja – bolnišnice in izobraževalne institucije. Na povabilo Ministrstva za zdravje je potekal sestanek na temo paliativna oskrba, ki so se ga udeležili tudi vodja Delovne skupine za paliativno zdravstveno nego pri Zbornici – Zvezi Judita Slak, Jelka Černivec, predsednica strokovne sekcije v socialno varstvenih zavodih, in predsednica Zbornice – Zveze.

18. september

Seja Častnega razsodišča 1. stopnje. V Rimskih termah je potekalo 10. strokovno srečanje Združenja zasebnih patronažnih medicinskih sester, ki

sta se ga udeležili tudi predsednica strokovne sekcije v patronažni dejavnosti pri Zbornici – Zvezi Martina Horvat in predsednica Darinka Klemenc. Naslov srečanja: Dojka, moja skrb, moj ponos.

22. september

V Ljubljani je potekala konferenca projekta »Posodobitev in razširitev poklicnih standardov in katalogov v organizaciji Centra RS za poklicno izobraževanje in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki so se jo udeležili tudi predstavniki Zbornice – Zveze.

23. september

Redna seja Uredniškega odbora Informativnega glasila Zbornice – Zveze »Utrip«.

24. september

RSKZN – bolnišnični del
Sestanek Delovne skupine za paliativno zdravstveno nego.

26. september

Strokovno srečanje Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju z naslovom: Aktualni problemi v izobraževanju za poklice v zdravstveni negi z okroglo mizo in učnimi delavnicami.

30. september

Sestanek na temo babice in porodi na domu. V septembru so se v prostorih Zbornice – Zveze sestali tudi izvršilni odbori strokovnih sekcij: Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji, Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti, Sekcije medicinskih sester v managementu, Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji ter Sekcije medicinskih sester in babic. ■

OBVESTILO

Če ne želite prejemati Utripa v papirni verziji, ker ga prebirate preko spleta, nam, prosimo, sporočite na e-naslov:
clanarina@zbornica-zveza.si

Utrip v letu 2014

V letu 2014 bo Utrip izšel devetkrat tako kot v letu 2013. Izidi so predvideni še v naslednjih mesecih:

- November
- December

Prispevke za novembrsko številko morate oddati do 20. oktobra 2014.

Prosim, da upoštevate navodila o oddajanju prispevkov.

Uredništvo

Zbornica – Zveza je seznanila Ministrstvo za zdravje o zaskrbljenosti medicinskih sester in babic zaradi odsotnosti uradnih informacij glede načina podaljšanja licenc

Na Zbornici – Zvezi smo na Ministrstvo za zdravje posredovali dopis, v katerem smo ministrstvo opozorili, da v zadnjih tednih opažamo **veliko zaskrbljenost številnih medicinskih sester in babic** glede **podaljšanja licenc** za samostojno opravljanje dela, saj mnogim licenca poteče že meseca oktobra 2014, **ne razpolagajo** pa s konkretnimi **informacijami** in **pojasnili**, **kdaj** in **na kakšen način jim bo licenca**, ki jo potrebujejo za samostojno opravljanje dejavnosti, **podaljšana**.

Poudarili smo, da članice in člani ter vse izvajalce zdravstvene in babiške nege **z objavami** na spletni strani Zbornice – Zveze in v informativnem biltenu Utrip **korektno in ažurno obveščamo** o nekaterih nameravanih spremembah na področju vpisovanja v register ter o spremembah na področju podelitve, podaljšanja in odvzema licence v zdravstveni in babiški negi, ki jih predvideva predlog *Pravilnika o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege*, ki sicer še ni uradno sprejet. Za uradna in konkretna pojasnila pa posamezne izvajalce **napotimo na Ministrstvo za zdravje**.

Obenem smo v dopisu poudarili, da posamezni javni zdravstveni zavodi in zasebni izvajalci zdravstvene dejavnosti z nameravanimi spremembami **niso seznanjeni**, nekatere izvajalce pa delodajalci že **obveščajo o poteku licence** in **o nujnosti njenega podaljšanja**. Ker na Zbornici – Zvezi dnevno beležimo po 30 in več vprašanj ter klicev izvajalcev glede podaljšanja licence, **Zbornica – Zveza** pa **nima pristojnosti** posredovanja **uradnih navodil** ter **obvestil**, smo **Ministrstvu za zdravje predlagali**, da na ustrezen način **obvesti delodajalce in izvajalce o nameravanem licenčnem vrednotenju in o načinu podaljšanja licence** oz. jih obvesti o začetku veljavnosti *Pravilnika o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege*.

Izrazili smo namero, da bomo omenjeno **pojasnilo ministrstva objavili** v biltenu Utrip in na spletnih straneh ter na omenjeni način dodatno **pripomogli k ustrezni obveščenosti** izvajalcev zdravstvene in babiške nege. Na spletnih straneh Zbornice – Zveze imamo sicer objavljeno **povezavo na spletne strani ministrstva**, ki se nanašajo na registracijo in licenciranje na področju zdravstvene in babiške nege.

Ministrstvo smo seznanili, da nas naše članice in člani ter drugi izvajalci opozarjajo, da je **informacije** o registraciji in licenciranju **na spletnih straneh ministrstva zelo težko najti**. Obiskovalec spletne strani mora najprej klikniti na okence »**Delovna področja**«, nato mora na levi strani spletne strani klikniti na okence »**Zdravstveno varstvo**« ter nato na okence »**Koordinacija zdravstvenega varstva**«, šele nato se pojavijo informacije o registru in licencah, ki pa so **pomanjkljive**. Če posamezni izvajalec v iskalnik na spletni strani ministrstva vpiše besedo »licenca« mu iskalnik med 28 najdenimi zadetki, ne najde povezave do obvestila o licenciranju, omenjene povezave tudi ni mogoče najti med prvimi 50 zadetki, ki so vidni kot rezultat iskanja na besedo »licence«.

Zaradi zaskrbljenosti izvajalcev zdravstvene in babiške nege ter **glede na aktualnost obvestila**, ki **prihaja do izraza** ravno **v prehodnem obdobju**, ko delodajalci in zaposleni **niso seznanjeni z nameravanimi spremembami**, smo ministrstvu predlagali, da se **ustrezna povezava do informacij** v zvezi s podaljševanjem licence **objavi** še na **prvi strani spletne strani ministrstva**.

Na Zbornici – Zvezi si bomo še naprej **prizadevali pridobiti** vse relevantne **informacije** glede omenjene problematike, ki je posebej pereča za vse tiste izvajalce, ki jim licenca poteče v naslednjih tednih.

Zbornica – Zveza

BRUSNICE+
 MLEČNOKISLINSKE
 BAKTERIJE

LACTO
 Lady

Dnevni odmerek (2 tableti) vsebuje:

- visoko koncentriran izvleček brusnice - 36 mg aktivnih proantocianidinov
- 4 sevi naravnih mlečnokislinskih bakterij - 1 milijarda (edinstvena zaščita bakterij z dvojno beljakovinsko oblogo omogoča preživetje bakterij v kislem okolju želodca)

EDINSTVENA sestava

Pakiranje 30 in 60 tablet.

Na voljo v lekarnah in specializiranih trgovinah brez recepta.

www.vitabalans.si Vitabalans oy

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Izjava ob predlogu za novo ministrico za zdravje Milojko Kolar

Na Zbornici – Zvezi, krovni strokovni organizaciji medicinskih sester, babic, tehnikov zdravstvene nege in bolničarjev negovalcev, ki združuje skoraj 16.000 članov in se povezuje v 11 regijskih strokovnih društev in strokovno deluje v 31 strokovnih sekcijah, smo skrbno spremljali oblikovanje koalicijske pogodbe in vlade.

Kot stroka zdravstvene in babiške nege ter oskrbe podpiramo in pozdravljamo zavezo o sprejetju zakona o dolgotrajni oskrbi ter zavezo o povečanju števila negovalnih bolnišnic, saj se izvajalci zdravstvene nege in oskrbe dnevno srečujemo s starostniki, hudo bolnimi in umirajočimi v različnih okoljih; mnogim socialna in ekonomska stiska ne dovoljujeta preživljanja kakovostne in človeka dostojne starosti. Prav tako pozdravljamo namero, da se bo uspešno vpeljan projekt referenčnih ambulant, kjer imajo prav medicinske sestre ključno vlogo, razvijal naprej. Zadovoljni smo, da se bodo nadaljevala prizadevanja za zagotavljanje kakovostnega, varnega, učinkovitega, ter vsem dostopnega javnega zdravstva ter za vzdržan sistem zdravstvenega varstva.

Ker koalicijska pogodba omenja zgolj zdravniško zbornico, ne pa drugih zbornic, na Zbornici – Zvezi poudarjamo, da bi bilo treba upoštevati načelo enake in nediskriminatorne obravnave vseh poklicnih skupin in stanovskih združenj, saj obe stroki zavezujejo določila EU direktiv, ki določajo sistem izobraževanja, regulacije in kompetenc ter sta tako enakovredni.

Ministrica na zdravje se bo tudi na področju zdravstvene in babiške nege ter oskrbe soočila z nekaterimi kompleksnimi in zahtevnimi vprašanji, na katerih nujnost razrešitve na Zbornici – Zvezi opozarjamo že dlje časa. Razmere v so-

cialno varstvenih zavodih so zaskrbljujoče, saj se število ter izobrazba negovalnega kadra še naprej zmanjšujeta, kljub nenehnim opozorilom stroke, da gre za neupoštevanja strokovnih in kadrovskih normativov in da ljudje v zavodih niso več stanovalci, temveč pacienti. Na bolnišničnih oddelkih slovenskih bolnišnic stalno primanjkuje okoli 20 odstotkov medicinskih sester in tehnikov zdravstvene nege, zaposleni delamo na mejah zmožnega, naša starostna struktura se zvišuje, nezaposlenih pa ostaja okoli 200 diplomiranih medicinskih sester in več kot 1500 izvajalcev zdravstvene nege s srednješolsko izobrazbo.

Na Zbornici – Zvezi verjamemo v dobro sodelovanje z novo ministrico, saj je potrebno, tudi na podlagi dejstva, da zdravstvena politika zadnji dve leti morda ni namenjala ustrezne pozornosti zdravstveni in babiški negi ter oskrbi ter njeni stroki. Zaposleni v zdravstveni in babiški negi smo seznanjeni z aktualnimi razmerami v zdravstvu ter pomembno prispevamo k nemotenemu delovanju zdravstvenega varstva, zato ponujamo svoje strokovno znanje in usposobljenost, etičnost (letos smo sprejeli prenovljena kodeksa etike za obe poklicni skupini: medicinske sestre in babice) in ne nazadnje ekonomsko vzdržno in še vedno kakovostno zagotavljanje zdravstvenega varstva. Na Zbornici – Zvezi pričakujemo, da bo nova ministrica, kot velika strokovnjakinja tako na zdravstvenem kot tudi na ekonomskem področju, znala prepoznavati omenjeno problematiko in jo uspešno reševati.

Novi ministrici želimo uspešno delo. ■

Zbornica – Zveza

preprečuje in odpravlja BAKTERIJSKE VAGINOZE

- pri neobičajnem vaginalnem izcedku neprijetnega vonja ali nenavadnih simptomih v intimnem predelu (srbenje, pekoč občutek)
- po antibiotičnem zdravljenju vaginalnih vnetij
- pri večjih dejavnih tveganja za porušeno vaginalno mikrofloro (zdravljenje z antibiotiki, pogosti spolni odnosi, menstruacija, menopavza, nosečnost, uporaba materničnih vložkov, prekomerna intimna nega)

GYNO-LACT

vsebuje 3 naravne seve mlečnokislinskih bakterij

- ✦ MAJHNA VAGINALETA
- ✦ NE KAPLJA IN NE PUŠČA MADEŽEV NA PERILU
- ✦ UPORABA LE ENKRAT DNEVNO

Na voljo v lekarnah in specializiranih trgovinah brez recepta.
www.vitalbans.si
Vitalbans.eu

Državni program paliativne oskrbe

Andreja Peternej, članica stalne delovne skupine za paliativno zdravstveno nego pri Zbornici – Zvezi

Pri vpeljevanju novih praks, tako s strokovnega kot organizacijskega vidika, se tudi v zdravstveni negi nemalokrat srečujemo z raznolikostjo pristopov. Do razhajanj prihaja že na ravneh zdravstvenega varstva (institucionalno varstvo, patronažno varstvo, bolnišnična obravnava), še bolj pa so izražena, če pri tem sodelujejo tudi izvajalci drugih strokovnih področij.

Razloge za to lahko iščemo v slabem pretoku informacij, koordinaciji, neznanju, premajhni podpori v delovnih okoljih, neustreznih ali sploh neobstoječih zakonskih podlagah oz. pomanjkljivem obstoječem sistemu zdravstvenega varstva. Prav paliativna oskrba je področje dela, ki se počasi prebija v sistem zdravstvenega varstva in je izrazito multidisciplinarna. Čeprav je razvoj paliativne oskrbe v zadnjih letih dosegel vidne pozitivne spremembe, je še vedno v večji meri odvisev od razumevanja in zavzetosti posameznikov za vpeljavo paliativne oskrbe v vsakodnevno prakso. Naša dolžnost in odgovornost je, da sledimo smernicam in sprejeti strategiji razvoja paliativne oskrbe. To so vsekakor koraki za boljše razumevanje, enoten pristop, večjo učinkovitost in kakovost paliativne oskrbe.

Celotna paliativna oskrba je ena od osnovnih pacientovih pravic. Odbor ministrov Sveta Evrope je državam članicam že dne 12. novembra 2003 priporočil in sprejel program organizirane paliativne oskrbe. V dokumentu je paliativna oskrba natančno opisana kot sestavni del zdravstvenega sistema, ki ob ustrezno organiziranem izvajanju pomembno vpliva na kakovost življenja pacientov ter njegovih bližnjih in zmanjšanje stroškov za zdravstveni sistem. Paliativna oskrba se kot človekova pravica omenja v številnih dokumentih: Evropska socialna listina o pravici do zdravstvenega varstva, Konvencija o človekovih pravicah in biomedicini, Priporočilo Parlamentarne skupščine o varstvu človekovih pravic in dostojanstvu bolnih na smrt in umirajočih, Priporočilo o organizaciji multidisciplinarnih oskrb pacientov z rakom, Poznanska deklaracija o paliativni oskrbi v Vzhodni Evropi. Številni dokumenti Svetovne zdravstvene organizacije in dokumenti mednarodnih humanitarnih organizacij, npr. Evropska federacija starejših oseb - EURAG (European Federation of Older Persons) govorijo o koristih in potrebah po paliativni oskrbi ter priporočajo organizirano celotno paliativno oskrbo za tiste, ki takšno oskrbo potrebujejo (Ministrstvo za zdravje RS, 2010).

V večini držav Evropske unije se že izvaja organizirana paliativna oskrba ali pa razvijajo programe in prilagajajo zdravstvene sisteme za organizirano izvajanje paliativne oskrbe.

S pridružitvijo Evropski uniji se je tudi naša država zavezala k izpolnitvi pravice prebivalcev do paliativne oskrbe (Ministrstvo za zdravje RS, 2010). V letu 2010 je bil tako na Vladi sprejet in potrjen Državni program paliativne oskrbe (v nadaljevanju: DPPO). S sprejetjem tega dokumenta so bili postavljeni temelji in usmeritve razvoja paliativne oskrbe v slovenskem prostoru.

Kakšna bo organiziranost celostne paliativne oskrbe v sistemu zdravstvenega varstva v naši državi?

DPPO sledi načelom in značilnostim paliativne oskrbe, ki jih je podala Svetovna zdravstvena organizacija in so: lajšanje bolečine in drugih spremljajočih simptomov; zagovarjanje življenja in spoštovanje umiranja kot naravni proces; smrti niti ne pospešuje niti ne zavlačuje; združuje psihološke, socialne in duhovne vidike oskrbe pacienta; nudi podporni sistem, ki pacientom omogoča živeti aktivno življenje, kolikor je to mogoče, glede na njihovo stanje v času bolezni, do umiranja in smrti z dostojanstvom; nudi podporni sistem pacientovim bližnjim v času pacientove bolezni in v času žalovanja po njegovi smrti; timsko pristopa k celostni oskrbi pacientovih potreb in potreb njegovih bližnjih, vključno s svetovanjem v procesu žalovanja, če je to potrebno; izboljša kakovost življenja pacienta in njegovih bližnjih ter lahko tudi pozitivno vpliva na potek bolezni oziroma žalovanja se izvaja zgodaj po diagnozi neozdravljive bolezni, skupaj s terapijami, kot sta kemoterapija in obsevanje in vključuje le tiste preiskave, ki omogočajo boljše razumevanje in obravnavo motečih kliničnih zapletov (Ministrstvo za zdravje RS, 2010).

DPPO sledi ciljem zagotavljanja organizirane, kakovostne in neprekinjene paliativne oskrbe, ki bo delovala po načelih enakopravne dostopnosti, kar pomeni, da se zagotovi paliativna oskrba pacientu v okolju, kjer se nahaja (doma, bolnišnici, socialnovarstveni ustanovi ...), hitro in v skladu z njegovimi potrebami. Pacientu mora biti omogočena v večji meri oskrba kot umiranje na domu. Paliativna oskrba se mora izvajati koordinirano in s izvajalci, ki so ustrezno usposobljeni ter pri svojem delu sledijo dobri klinični praksi. Pacient mora biti aktiven član v procesu obravnave, v katero pa so vključeni tudi njegovi bližnji.

Izvajanje paliativne oskrbe temelji na timskem pristopu. V time paliativne oskrbe se vključujejo zdravniki, medicinske sestre, socialni delavci, farmacevti, fizioterapevti, klinični psihologi, dietetiki, izvajalci duhovne podpore, delovni terapevti in prostovoljci. S timskim sodelovanjem različnih strokovnjakov omogočimo celotno pokritje pacientovih potreb. Organizacijska struktura paliativne oskrbe v DPPO opredeljuje različne time, in sicer: osnovni, specialistični/mobilni paliativni tim na primarni, sekundarni in terciarni ravni. Vsak paliativni tim je zadolžen za nepretrgan potek in uskladičev pacientove oskrbe in oskrbe njegovih bližnjih. Na sekundarni ravni so predvidene tudi enote/oddelki za paliativno oskrbo (Slika 1).

Osnovna paliativna oskrba se mora po načelih in smernicah paliativne oskrbe izvajati v vseh okoljih in ravneh zdravstvene dejavnosti in jo izvajajo strokovni delavci, ki

Ravni zdravstvenega varstva	Ravni PO					
	osnovna PO		specialistična PO		koordinacija PO	
terciarna raven	lečeči zdravnik, negovalno osebje	tim OPO	tim SPO	oddelek PO	regijski koordinator	državni koordinator
sekundarna raven	Negovalne bolnišnice	tim OPO	tim SPO	oddelek PO		
	Regionalne bolnišnice lečeči zdravnik, negovalno osebje					
primarna raven	Hospic - dnevni	tim OPO	tim SPO ali mobilni tim SPO			
	medicinska sestra v ustanovi za dolgotrajno oskrbo					
	izbrani zdravnik, patronažna medicinska sestra					
pacient in njegovi bližnji						

Slika 1: Mreža in izvajalci paliativne oskrbe.

so za to dodatno usposobljeni. Dokler ne bo paliativna oskrba del rednega izobraževalnega programa, bodo izvajalci pridobivali osnovna znanja s področja paliativne oskrbe v okviru različnih izobraževanj, ki pa morajo vključevati vsebine bazičnega programa strokovnega področja. Potek bolezni lahko spremljajo številni zapleti, problemi pacienta in njegovih bližnjih se kopičijo, stopnjujejo se težko obvladljivi simptomi, pojavljajo pa se tudi manj pričakovane težave. Ko tovrstnih zapletov ni moč razrešiti z osnovnimi pristopi, potrebujemo specialistično paliativno oskrbo. Ta zajema dejavnosti, ki v celoti pokrivajo specifične potrebe po paliativni oskrbi. Izvaja se lahko na vseh ravneh in enotah/oddelkih za paliativno oskrbo. Specialistična paliativna oskrba ne nadomešča osnovne paliativne oskrbe, ampak jo dopolnjuje. Vsi zdravstveni delavci in drugi sodelavci, ki izvajajo osnovno paliativno oskrbo, morajo imeti podporo članov tima specialistične paliativne oskrbe in možnost posvetovanja z njimi. Izvajajo jo specialistično izobraženi izvajalci paliativne oskrbe (Ministrstvo za zdravje RS, 2010). To so izvajalci s specialnimi znanji (120 ur izobraževanja s področja paliativne oskrbe) in v prihodnosti specialiste paliativne zdravstvene nege. Specialistične paliativne enote ali oddelki so namenjeni oskrbi pacientom s težjimi in kompleksnimi telesnimi, psihološkimi, socialnimi in /ali duhovnimi potrebami in težavami. Te enote izvajajo tudi funkcionalna usposabljanja, izobraževanje, svetovanja in raziskave. Za spremljanje in razvijanje delovanja celotne organizacijske strukture je potrebna koordinacija, ki poteka tako na

vertikalni kot horizontalni ravni. V mreži imajo to nalogo regionalni koordinaterji in državni koordinator paliativne oskrbe. Doprinos izvajanja strategije, predvidene v DPPO, bo v sistemu zdravstvenega varstva omogočil vzpostavitev mreže timov osnovne in specialistične paliativne oskrbe. Racionalizirala se bo uporaba zdravil in storitev zdravstvenega sistema. S tem, ko bo izboljšana obravnava bolečine in drugih simptomov in težav telesne, psihološke, socialne in duhovne narave, bodo pacienti deležni dostopnejše, kakovostnejše in učinkovitejše oskrbe. Pacient se bo lahko v sistem vključil na kateri koli ravni obravnave oz stopnji napredovale bolezni. Povečala se bo možnost obravnave pacientov z neozdravljivo in napredovalo boleznijo v domačem okolju kot tudi možnost umiranja. Z organiziranim pristopom bo zagotovljena bolj usmerjena, racionalna in učinkovita poraba finančnih sredstev v zdravstvenem sistemu (Ministrstvo za zdravje RS, 2010). Za izvajalce paliativne oskrbe je zelo pomembno, da poznajo tudi načine za uresničevanje sprejete strategije in tudi kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje. Vedeti moramo tudi, kako bomo merili učinke predlaganih ukrepov. O vsem tem pa vas bomo člani Stalne delovne skupine za paliativno zdravstveno nego seznanili v naslednji številki Utripa. ■

Literatura:
Ministrstvo za zdravje RS. Državni program paliativne oskrbe. Ljubljana, marec 2010.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Nacionalni center za strokovni, karierni in osebnostni razvoj medicinskih sester in babic pri Zbornici – Zvezi

Spoštovane kolegice in kolegi, z veseljem najavljam

10. jubilejni kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije 2015

Potekal bo 11. in 12. maja 2015 ob mednarodnem dnevu babic in mednarodnem dnevu medicinskih sester, ki ju bomo obeležili tudi s tradicionalno slavnostno akademijo 12. maja.

Moto kongresa:

Z OPTIMALNIMI VIRI DO UČINKOVITE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

Cilji kongresa:

- razvijati zdravstveno in babiško nego - stalno odprto za novosti,
- spremljati izzive zdravstvene nege in babiške nege v sodobnem času,
- opozoriti na pomen zdravstvene in babiške nege v reševanju krize.

Za uresničevanje ciljev kongresa smo oblikovali tematska področja:

- zdravstvena in babiška nega na primarni ravni
- zdravstvena in babiška nega v kliničnih okoljih
- prehrana – aktivnost zdravstvene in babiške nege - izziv sodobnega časa
- kriza v zdravstvu
- zdravstvena in babiška nega in ranljive skupine
- komplementarno in naravno zdravilstvo v zdravstveni in babiški negi
- babice danes in v prihodnosti
- kakovostno izobraževanje za zdravstveno in babiško nego v prihodnosti

Vaše **izvlečke** pričakujemo do **15. 11. 2014** na e-naslov: suzana.md@gmail.com.

Navodila za pisanje izvlečkov so objavljena na spletni strani Zbornice – Zveze. Obvestilo o sprejetju prispevka boste prejeli na svoj e-naslov do 20. 12. 2014.

O nadaljnjem poteku priprav na 10. jubilejni kongres vas bomo obveščali v Utripu in na spletnih straneh Zbornice-Zveze (www.zbornica-zveza.si).

Hvaležni vam bomo, če informacijo o kongresu delite s svojimi sodelavkami in sodelavci, kolegicami in kolegi na svojih delovnih mestih in v svojih okoljih.

Prijazno vabljeni k sodelovanju.

Programski odbor:

Darinka Klemenc, mag. Tamara Štemberger Kolnik, Suzana Majcen Dvoršak, mag. Branko Bregar, dr. Andreja Kvas, Anita Prelec, Ksenija Pirš.

Organizacijski odbor:

Jože Prestor, Monika Ažman, Miha Okrožnik, Janez Kramar, Irena Buček Hajdarevič in drugi.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Vabimo vas na učno delavnico

Vegetarijanstvo kot fenomen sodobnega časa: skrbno načrtovana in uravnotežena vegetarijanska prehrana v praksi

21. oktober 2014, v prostorih Zbornice – Zveze, Ob železnici 30a.

Začetek delavnice ob 9. uri, zaključek ob 14. uri.

Program delavnice:

- splošno o vegetarijanstvu: definicija, vrste, razlogi, razširjenost
- vegetarijanstvo kot modni trend: delavnica
- preventivna vloga vegetarijanske prehranjevalnega sloga (predavanje in delavnica)
- pasti vegetarijanske prehrane (delavnica in predavanje)
- hranila, na katera moramo biti pri vegetarijanstvu posebej pozorni
- razporeditev in zagotavljanje hranil in energije s pomočjo prehranskih enot

Cilji delavnice:

- udeleženci se soočijo z dokazi, podkrepljenimi podatki o pozitivnih učinkih vegetarijanstva ter so istočasno sposobni prepoznati morebitna tveganja;
- so sposobni prepoznati uravnoteženo vegetarijanstvo od neuravnoteženega;
- znajo določiti posamezne vegetarijanske prehranske vire problematičnih hranil;
- znajo svetovati potrebne spremembe za doseg uravnoteženega vegetarijanstva.

Delavnico priporočamo: Medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, ki želijo poglobiti svoje znanje o vegetarijanski prehrani, tako za lastne (osebne) potrebe kakor za lažje razumevanje in svetovanje pacientom. Udeleženci bodo spoznavali posebnosti vegetarijanskega prehranskega sloga ter iskali preproste poti za zagotovitev potreb po hranilih in energiji.

Delavnico bo vodil Jože Lavrinec, viš. med. teh., klinični dietetik

Kotizacija:

Kotizacija z vštetim DDV znaša 120 € (članom Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50-odstotni popust in znaša 60 €).

Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0422-21102014. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa.

Prijava:

Prijava na izobraževanje preko e-prijavnice na spletni strani Zbornice – Zveze.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in licenčno številko.

Spoštovane sodelavke in sodelavci,

prosimo, da pozorno preberite dopolnjena navodila za pripravo oziroma oddajanje prispevkov za Utrip, ki jih najdete na 56. strani Utripa.

Uredniški odbor Utripa

Članstvo v Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornici – Zvezi)

Spoštovana kolegica, kolega,

veseli nas, da ste naša članica ali član. Hvala za zaupanje. Morda razmišljate, da bi to postali? Lepo povabljeni. Z vpisom se vključujete v enotno 85 let staro nacionalno stanovsko organizacijo, ki združuje preko 16.000 medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in bolničarjev v državi.

Kratka zgodovina: 27. novembra 1927 je bila ustanovljena "Organizacija absolventk šole za sestre v Ljubljani". Leta 1951 se je združenje preimenovalo v Društvo medicinskih sester, leta 1963 v **Zvezo društev medicinskih sester Slovenije** ter se povezovalo v Zvezo društev medicinskih sester Jugoslavije. 15. 12. 1992 je bila v okviru Zveze društev ustanovljena še **Zbornica zdravstvene nege Slovenije**; tako organizacija lahko izvaja tudi naloge regulacije stroke.

Organiziranost: Zbornica – Zveza je pravna oseba zasebnega prava (društvo) in je **ni mogoče deliti samo na »zbornični del« ali samo na »zvezo društev« oz. »društvo«**. Sestavlja jo **enajst regijskih strokovnih društev**; posameznik/ca se sam/a odloči, kateremu regijskemu strokovnemu društvu želi pripadati (Ljubljana, Maribor, Celje, Pomurje, Ptuj-Ormož, Nova Gorica,

Koper, Slovenj Gradec, Novo mesto, Velenje, Gorenjska). Obstaja tudi možnost vključitve **fizičnih članov** oz. aktivna fizičnih članov, če kdo ne bi želel biti član regijskega strokovnega društva. Člani regijskih strokovnih društev in aktivna fizičnih članov so tudi člani Zbornice – Zveze. V organizaciji deluje **31 strokovnih sekcij**, ki povezujejo izvajalke/ce na ožjih strokovnih področjih po vsej državi, ter več začasnih ali stalnih delovnih skupin in teles.

Včlanitev: preko pristopne izjave. Na osnovi slednje vsak/a član/ica prejme najprej začasno potrdilo o članstvu in nato še člansko izkaznico, s katero lahko koristi ugodnosti članstva.

Članstvo v Zbornici – Zvezi je **prostovoljno**.

Članarina znaša 0,6 odstotka bruto mesečnega osebnega dohodka za redno zaposlene, za upokojene in študente 20 € letno, za čas porodniškega dopusta in brezposelnosti pa 3€ mesečno.

Članstvo fizični osebi preneha: na podlagi pisne izjave, da izstopa, in vrnjene članske izkaznice, če eno leto ne plačuje članarine in je ne plača tudi po opominu, z izključitvijo, če ne deluje v skladu s statutom, če krši Kodeks etike medicinskih sester in

zdravstvenih tehnikov Slovenije ali Kodeks etike za babice Slovenije, če s svojim ravnanjem škoduje delu in ugledu Zbornice – Zveze in s smrtjo. Zbornica – Zveza na podlagi pisne izjave o izpisu obvesti delodajalca in regijsko društvo.

Ponovni vpis: če se je član/ica izpisal/a iz organizacije in se v tekočem letu želi ponovno vpisati, za ponovni vpis v register članov Zbornice – Zveze, za izdajo potrdila in članske izkaznice plača pavšalno članarino od izstopa dalje. Če je član/ica prekinil/a članstvo v preteklem letu ali letih nazaj, za ponovni vpis poravnava pavšalno članarino v višini 35€.

Spremembe podatkov: v pisarni Zbornice – Zveze si prizadevamo, da bi bili podatki o članstvu pravilni in ažurni. Zato vas prosimo, če nam spremembe, vezane na delodajalca, status (študent, zaposlen, upokojenec), naslov prebivališča, porodniški dopust ipd. pisno javljate na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana ali po e-pošti – clanarina@zbornica-zveza.si. Najhitrejša možnost sporočanja vaših podatkov je preko portala članov na naši spletni strani www.zbornica-zveza.si – zavihek »pripombe«.

Če ima vaša družina rada velikiške bazene...

2 OTROKA BREZPLAČNO
1 otrok do 6 let, 12 let in 1 otrok do 6 let brezplačno do 2. leta odraslimaj

1 NOČ PODARIMO

NE SPREGLEJTE:
31.10.2014 v gradu Rakičan: Ples - Noč čarovnic z zabavno glasbo in čarovniškim dogajanjem.

TERME 3000 -
MORAVSKE TOPLICE
SAVA HOTELS & RESORTS

Krompirjeve počitnice 2014

Cena na osebo	24.10. – 2.11.2014
Hotel Livada Prestige*****	285 € 3=4 noči
Hotel Ajda****	234 € 3=4 noči
Hotel Termal****	204 € 3=4 noči

Vključeno: namestitev s polpenzionom v dvoposteljni sobi, neomejeno kopanje v bazenih hotela (tudi na dan odhoda), neomejeno kopanje v bazenskem kompleksu Terme 3000, animacijski program

Štrkastične krumčeve počitnice

Štrk Viki otroke uči, kako pomembno je, da se gibljejo, športajo in nasploh ne sedijo samo za računalniki. Na obisk je povabil tudi nekaj znanih športnikov in posebnih gostov!

☎ 02 512 22 00 ✉ rezervacije@shr.si 🌐 www.shr.si

Prednosti in ugodnosti članstva:

- **vođenje osebne mape** (portfolia) strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj;
- številne možnosti za **vseživljenjsko učenje**: izobraževalni dogodki v okviru strokovnih sekcij, regijskih strokovnih društev, delovnih skupin, drugo;
- vključevanje posameznikov ali skupin v področje **raziskovanja lastne stroke**;
- različne **interesne dejavnosti**: skrb za zdrav življenjski slog, izletništvo, kulturne, športne in druge priložnostne aktivnosti, zlasti v okviru regijskih strokovnih društev;
- možnost enkratnega letnega zaprosila za **sredstva iz sklada za izobraževanje**;
- možnost **pravnega svetovanja**;
- možnost **koriščenja različnih popustov**, odvisno od trenutne ponudbe;
- možnost **reševanja osebnih stisk in težav** tako na delovnem mestu kot v zasebnem življenju (v sodelovanju z SOS telefonom);
- možnost **individualnih obravnav primerov nasilja na delovnem mestu** v sodelovanju z zunanjo strokovnjakinjo v okviru Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi;
- drugo.

Pravice člana/ice:

voliti in imenovati ter biti voljen/a in imenovan/a v organe Zbornice – Zveze, uresničevanje poklicnih interesov preko svojih predstavnic/kov ali neposredno v organih Zbornice – Zveze, soodločanje o zadevah, ki so pomembne za zdravstveno in babiško nego za izboljševanje kakovosti, varnosti, humanosti in učinkovitosti zdravstvene oskrbe, posredovanje idej, pobud, vprašanj organom in telesom Zbornice – Zveze, prejemanje informativnega biltena.

Dolžnosti člana/ice: spoštovanje statuta in drugih pravnih aktov in sklepov Zbornice – Zveze, delovanje v skladu z etičnimi načeli stanovskih kodeksov, širitev poslanstva in delovanje v skladu z vrednotami organizacije, redno plačevanje članarine in redno obveščanje odgovornih o spremembah podatkov, ki so potrebni za vođenje registra članstva in dobro delo pisarne Zbornice – Zveze.

Združeni v enotni nacionalni stanovski organizaciji – za kakovostno in varno stroko, za solidarnost med nami, za boljšo prepoznavnost in več vpliva v družbi.

Vaša Zbornica – Zveza ■

Kupon ugodnosti

www.tosama.si

Bela štacunca

TOSAMA
Since 1923

- **10 % popust na vse izdelke**
- **15 % popust na kozmetiko dr. Pasha**
- **20 % popust na obutev Alegria**

- **Vir**, Šaranovičeva cesta 35, 1230 Domžale
- **Maribor**, Jezdarska ulica 4, 2000 Maribor
- **Koper**, Pristaniška 4, 6000 Koper
- **Izola**, Ulica oktobrske revolucije 11, 6310 Izola
- **Ljubljana**, Šmartinska 152, BTC - Hala A, 1000 Ljubljana

Kupon ugodnosti velja do 31.12.2014.
Kupon ugodnosti velja ob predložitvi ID kartice Zbornice-Zveze.

Popusti se ne seštevajo in ne veljajo za izdelke v akciji.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Vabimo vas na supervizijsko delavnico

Sekundarna travmatizacija, čustvena in zdravstvena cena, ki jo izvajalci zdravstvene nege plačujemo za svoje delo

V sredo, 22. oktober 2014, v prostorih Zbornice – Zveze, Ob železnici 30a.

Začetek delavnice bo ob 16. uri, zaključek ob 19. uri.

Program delavnice bo obsegal 40 minutno predavanje izvajalke delavnice, preostali čas bo namenjen diskusiji z udeleženci o njihovih težavah in iskanju rešitev, lahko tudi superviziji konkretnih primerov, reševanju kratkega vprašalnika o sekundarni travmatizaciji, da udeleženci naredijo samooceno – odvisno od potreb skupine.

Delavnico bo vodila Sandra Naka, prof. zdr. vzg., integrativna psihoterapevtka, pred.

Kotizacija: z vštetim DDV znaša 60 € (članom Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50-odstotni popust in znaša 30 €). Nakažite jo na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0425-22102014. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa.

Prijava na izobraževanje je preko e-prijavnice na spletni strani Zbornice – Zveze.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in licenčno številko.

Zbornica - Zveza

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Vabimo vas na učno delavnico

Krizna situacija – kako preživeti?

Zaradi narave vašega dela je **samo vprašanje časa, kdaj boste slaba novica dneva**. V objemu kriznih situacij in afer se lahko znajde prav vsak, ki deluje v zdravstvu. In ostane sam - brez pomoči. Kako ravnati v takšnih primerih? Kako preživeti medijske, politične, kapitalске pritiske?

Torek, 18. november 2014, v prostorih Zbornice – Zveze, Ob železnici 30a od 15.00 do 19.00

Delavnico bo vodila **Damjana Pondelek**, krizna komunikatorka in strateška komunikacijska svetovalka, ki vstopa v najtežje situacije v zdravstvu in jih uspešno upravlja.

Nekaj primerov na www.urednica.si. Iz vsebine:

Kako se rodi krizna situacija in kdo zakuha afero? Zdravstveni delavec v središču krizne situacije ali afere. Sodišče javnega mnenja. ABC kriznega komuniciranja. Kako preživeti medijske, politične, kapitalске pritiske. Praktično delo: Strategije preživetja v krizni situaciji ali aferi. Praktično delo: Kako preživeti sovražni intervju? Primer dobrega izida sovražnega intervjuja iz prakse. Krizna situacija se ne razreši sama. Primeri aktualnih afer v zdravstvu – učinkovito upravljanje za uspešen izid. Ne podcenjujmo percepcije odločevalcev in javnosti. Okrevanje po aferi ali krizni situaciji.

Pridobili boste tudi nekaj dragocenih informacij in znanj, ki lahko prispevajo k preprečevanju komunikacijskih zapletov, kriznih situacij in posledično afer, ki prizadenejo vse v timu.

Kotizacija z vštetim DDV je 120 EUR. Člani Zbornice – Zveze, ki imate poravnane obveznosti, imate 50 odstotni popust. Kotizacijo boste plačali po računu, ki ga boste prejeli po opravljeni storitvi.

Prijava: na e naslov tajnistvo@zbornica-zveza.si. Ob registraciji člani Zbornice – Zveze potrebujete člansko izkaznico. Zaradi narave dela je delavnica omejena na 25 slušateljev.

Prijazno vabljeni

Zbornica - Zveza

Ebola

Nova metoda omogoča naglo odkrivanje ebole

Za virusno bolezen ni za zdaj ne zdravila ne cepiva, so pa japonski raziskovalci danes sporočili, da so razvili novo metodo za njeno odkrivanje. 30-minutna metoda naj bi zdravnikom omogočila hitro diagnosticiranje infekcije, bila pa naj bi tudi cenejša od sistema diagnosticiranja, ki je v uporabi sedaj. Nova metoda je že na voljo, čeprav prošnji zanj še niso prejeli, je povedal profesor Džiro Jasuda z univerze v Nagasakiju, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Vir: STA, 2. 9. 14

WHO upa na cepivo za ebolo do novembra, virus zahteval že več kot 2000 življenj

Število mrtvih zaradi epidemije ebole, ki pustoši predvsem na zahodu Afrike, je preseglo 2000, je v petek sporočila WHO, ob tem pa izrazila upanje, da bo potrjeno cepivo za ta smrtonosni virus na voljo do novembra.

Ebola je doslej po navedbah WHO zahtevala 2097 življenj od 3944 okuženih ljudi v Liberiji, Gvineji in Sierra Leone, odkar je decembra izbruhnila epidemije. A WHO ocenjuje, da je dejansko število obolelih verjetno od dva do štirikrat višje. Nigerija je zabeležila še osem smrti od 22 primerov okužb.

Še najmanj 30 ljudi pa je umrlo v ločenem izbruhu v Demokratični republiki Kongo, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Medtem znanstveniki mrzlično iščejo cepivo. WHO je sedaj razkrila, da bodo rezultati kliničnih preizkusov dveh prototipnih cepiv po vsej verjetnosti znani novembra. "Če se bo izkazalo za varno, bi cepivo lahko novembra šlo v prednostno uporabo v primerih okužbe zdravstvenih delavcev," je WHO zapisala v sporočilu.

Prav tako v petek je generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon dejal, da je cilj v roku od šestih do devetih mesecev zajezi epidemijo ebole. Pri tem je poudaril, da bodo naslednji tedni ključni. V petek se je zaključilo dvodnevno srečanje strokovnjakov, zdravnikov in predstavnikov farmacevtskih podjetij, ki so razpravljali o možnih rešitvah za zaježitev najhujšega izbruha ebole doslej. Proti eboli ne obstaja povsem testirano in potrjeno zdravilo ali cepivo. Vir: STA, 6. 9. 14

EU poziva k večjemu prispevku v boju proti eboli

Evropska unija je včeraj pozvala mednarodno skupnost k večjemu prispevku v boju proti eboli, da bi nadomestili dragocen čas, ki je bil izgubljen v odgovoru na izbruh epidemije, ki je na zahodu Afrike doslej zahtevala že več kot 2400 življenj. Na srečanju v Bruslju o usklajevanju pomoči EU ob izbruhu ebole je evropska komisarka za mednarodno sodelovanje, humanitarno pomoč in krizno upravljanje Kristalina Georgieva izpostavila, da je bil na začetku izgubljen dragocen čas, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Evropska komisija je minuli teden napovedala, da bo za pomoč v boju proti tej smrtonosni bolezni namenila 150 milijonov evrov, Georgieva pa je danes članice pozvala k dodatnemu prispevku. Poudarila je, da se lahko države članice zavežejo ZN za pomoč najbolj prizadetim državam. Več kot deset članic, med drugim Irska, Francija in Nemčija, so na sestanku ponudile večjo pomoč. Na srečanju so

države tudi pozvali, naj se ne prepustijo strahu. "Izolirati moramo bolezen, ne države," je dejal evropski komisar za zdravje Tonio Borg. Pri tem je mislil na številne letalske družbe, ki so prekinile polete v prizadete države, med katerimi so Sierra Leone, Nigerija in DR Kongo. Najbolj prizadeta zaradi ebole je Liberija. Ameriška veleposlanica pri ZN Samantha Power pa je sinoči napovedala, da se bo na izrednem zasedanju o eboli danes sestal Varnostni svet ZN. Dodala je, da si Washington želi, da bi bile rezultat sestanika "konkretne zaveze" v boju proti epidemiji. S sestankom želijo okrepiti globalni odgovor na epidemijo, nanj pa so vabljeni tudi predstavniki prizadetih držav, generalni sekretar ZN Ban Ki Moon in predstavniki Svetovne zdravstvene organizacije. Vir: STA, 15. 9. 14

Ebola zahtevala nova življenja

Ebola je na zahodu Afrike zahtevala že 2630 življenj, kar pomeni, da je umrla skoraj polovica od skupno 5347 okuženih s tem smrtonosnim virusom, je včeraj sporočila WHO. V treh najbolj prizadetih državah - Gvineji, Liberiji in Sierra Leone - so 45 odstotkov vseh primerov zabeležili v zadnjih treh tednih, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Ebola je do 14. septembra v Gvineji zahtevala 601 življenje od skupno 942 okuženih. V Liberiji je umrlo 1459 ljudi od skupno 2710 okuženih, v Sierra Leone pa 562 ljudi od 1673 okuženih. V Nigeriji je za posledicami ebole umrlo osem ljudi od skupno 21 okuženih. Med smrtnimi žrtvami so tudi zdravstveni delavci. Kar 151 od 318 zdravstvenih delavcev, ki so se okužili, je že umrlo, še poroča AFP, ki navaja podatke WHO. Vir: STA, 18. 9. 14

Pomoč EU

Tudi EU se odloča za dodatne ukrepe. Kot je napovedala evropska komisarka za humanitarno pomoč Kristalina Georgieva, so se države članice na ponedeljkovem srečanju v Bruslju zavezale, da bodo za pomoč zahodni Afriki v boju proti eboli namenile dodatnih 78 milijonov evrov. Nemčija naj bi bila med drugim pripravljena v svojih bolnišnicah oskrbeti obolele z ebolo, Avstrija je ponudila materialno pomoč, Irska, Slovaška, Luksemburg, Estonija, Poljska in Švedska denar, francoska tiskovna agencija AFP ob tem navaja neimenovane evropske vire ter dodaja, da po ponujenih finančnih sredstvih sicer prednjačita Francija in Velika Britanija. Dodatna sredstva se bodo prištelila k 150 milijonom evrov, ki jih je za boj proti eboli že namenila Evropska komisija. Poleg tega je Bruselj na prizadeta območja poslal mobilne laboratorije za diagnosticiranje in potrjevanje primerov okužbe ter tudi urjenje dodatnih laboratorijskih tehnikov. Vir: STA, 17. 9. 14 ■

Ob 100. obletnici začetka 1. svetovne vojne

Predanost medicinskih sester

Pripravila Veronika Pretnar Kunstek, prevedla Nataša Pregl

Pred nedavnim smo obeležili 100. obletnico začetka 1. svetovne vojne, spominske slovesnosti pa so ves svet združile ob razmisleku o tem, kaj smo se naučili iz tega grozovitega obdobja, v katerem je umrlo na milijone ljudi.

Ne bomo se spuščali v podrobnosti same vojne, vendar pa bi radi na tem mestu poudarili trud, predanost in zavzetost medicinskih sester, ki so takrat opravljale svoje delo. Borile so se brez pušk ali mečev, a so bile ves čas prisotne na bojiščih, kjer so dostojanstveno branile svoj poklic z edinim orožjem, ki so ga imele – z zdravstveno nego in oskrbo. Vajeni smo že tega, da je trud medicinskih sester skoraj vedno prezrt in redko spoštovan ali nagrajen ... vendar pa danes vemo, da so si takratne medicinske sestre svoja častna odlikovanja zaslužile s tem, da so vztrajale na fronti in žrtvovale svoja življenja za svoje delo. V 1. svetovni vojni naj bi med opravljanjem svojega dela umrlo kar 400 ameriških medicinskih sester.

Tu je nekaj izsekov iz članka o eni od najbolj znanih medicinskih sester iz 1. svetovne vojne, Edith Louisi Cavell, objavljenega na BBC-jevi spletni strani. Nick Miller, poznavalec njenega življenja in dela, je povedal: »Prav neverjetna je bila.

Vsi so bežali, ker se je proti njim valil nemški tank, ona pa je rekla, da gre nazaj. Zavedala se je svoje odgovornosti – svoje krščanske dolžnosti –, morda dolžnosti svoje ekipe medicinskih sester, šole, ki jo je pomagala ustanoviti in dejstva, da bodo verjetno ranjenci na obeh straneh – in je šla nazaj. To veliko pove o njej.« Cavellova pa ni le skrbela za ranjence, temveč je postala tudi del neformalne organizacije, ki je skoraj 200 zavezniških vojakov pretihotapila na Nizozemsko. Nick Miller doda: »Zdelo se ji je, da to sodi k

njenemu delu. Če bi ranjene vojake predala Nemcem, bi jih ti zaprli v taborišče in jih pustili, da tam shirajo. Za tihotapljenje ljudi pa je bil potreben neverjeten pogum. Te može je bilo treba skrivati in jih Nemcem tik pred nosom odpeljati na dogovorjena mesta ... tega ni zmogel vsak.« Ker pa se zavedamo, da Edith Louisa Cavell ni bila edina medicinska sestra, ki je umrla med 1. svetovno vojno, se na tem mestu spominjamo tudi drugih kolegic, ki so naredile vse za to, da so vojaki dobili ustrezno oskrbo, da

je bilo za ranjence poskrbljeno in da so ljudje lahko prišli do ustreznih skrivališč. Vse to so sicer osnove tega, na čemer dandanes sloni naš poklic, vendar hkrati predlagamo, da bi po medicinski sestri Cavellovi poimenovali štipendijo za študij zdravstvene nege, muzej, poseben dan v spomin nanjo, ki bi ga obeležili vsako leto, in nagrado, podeljeno na mednarodni ravni. Vedno se je bomo spominjali kot ene izmed nas in jo častili, vendar menimo, da si zasluži vidnejše mesto in širše priznanje naše stroke. Kdo ve, morda pa nam bo njen duh pomagal pridobiti tisti pogum, ki ga iščemo že zadnjih nekaj desetletij. Svet je ustrezno obeležil obletnico 1. svetovne vojne, zdaj pa je čas, da se tudi v zdravstveni negi spomnimo svojih neustrašnih kolegic, ki so se borile - ne z orožjem, temveč s predanostjo svojemu delu. V naši stroki so bile one resnične vojne junakinje. ■

Vir: <http://nurses-round.blogspot.com/2014/08/world-war-1-commemoration-nurses.html>

Intervju z Vereno Tschudin

Spoštovanje posameznika (vključno s samimi medicinskimi sestrami) je ključni dejavnik v zdravstveni negi

Vprašanja postavili: Darja Ovičaj, Darinka Klemenc
Prevedla Nataša Pregl

■ **Zelo dolgo že aktivno delujete na področju etike v zdravstveni negi. Kakšni so bili začetki, kako ste se začeli ukvarjati s področjem etike v zdravstveni negi? Bi se še enkrat odločili, da posvetite svoje profesionalno delovanje istemu področju?**

V 70-ih letih, ko sem še študirala, je bilo področje etike nekako potisnjeno na rob. Nato so me prosili, če bi poučevala veščine svetovanja za medicinske sestre in kmalu sem spoznala, da medicinske sestre nujno potrebujejo podporo ustanove, v kateri delajo, če želijo uspevati tako na osebnem kot tudi na zdravstvenem področju. Vendar pa takšna podpora ni bila na voljo in izvedela sem, da je neetični prositi medicinske sestre nekaj, za kar nimajo nobene podpore. To je bil povod, da sem se začela ukvarjati z vprašanjem etike, ki me je popolnoma prevzelo. In to traja še danes. Če bi morala, bi vsekakor še enkrat izbrala isto. Od takrat se je področje etike v zdravstveni negi tako zelo spremenilo, da si danes to težko predstavljamo. Včasih so bile medicinske sestre seznanjene le z etičnimi kodeksi, prostovoljnimi soglasji, zagovorništvom in podobnimi osnovnimi vprašanji. Potem pa se je področje počasi začelo širiti in pojavili so se podrobnejši in strokovnejši članki, ki so vprašanje etike poglobili in mu dali posebno težo. Nedvomno se enako zgodi z vsako novo vejo stroke: začnemo z osnovami, potem pa se hkrati s širjenjem zanimanja povečuje tudi znanje. Prav fascinirano je opazovati spremembe, ki so se zgodile v več kot tridesetih letih, odkar se ukvarjam z vprašanjem etike.

■ **Katera so vaša glavna življenjska spoznanja na tem področju?**

Spoznala sem, da je treba biti ves čas odprt za novo, nepričakovano in neznano. Če sem bila nekoč prepričana v določene ideje ali mnenja in sem znala ločiti črno in belo, sem potem spoznala, da se etika pravzaprav vedno nahaja v velikem sivem območju med črno in belo. S tem se ni vedno lahko sprijazniti, je pa vsekakor neskončno bolj zanimivo od delovanja v črno-belem svetu. Vsaka nova situacija, na katero naletimo, je drugačna, in ljudje so tako različni. In pravzaprav je bistvo etike v tem, da cenimo različnost in sprejmemo ljudi takšne, kakršni so.

■ **Kaj je tisto, kar je prav vaša knjiga Etika skrbi pri spevala k področju etike?**

Nemogoče je v resnici vedeti, kako določena knjiga vpliva na bralce. Imela sem srečo, da sem knjigo napisala ravno v obdobju, ko smo v Veliki Britaniji uvedli univerzitetno izobraževanje za medicinske sestre in je etika postala eden od obveznih predmetov v učnem načrtu. Takrat še ni bilo veliko ljudi, ki bi pisali o etiki, zato so moje knjige hitro postale obvezna literatura za študente. To pomeni, da so si založniki želeli učbenikov s področja etike

in ker rada pišem, sem pač začela pisati. Nikoli si nisem predstavljala, da bom pri tem tako uspešna. Zdaj je minilo že pet let, odkar ne pišem več, in ni mi žal. Dovolj sem napisala in dovolj dreves sem uničila, da so lahko natisnili moje knjige. **Prijetno me je presenetilo tudi to, da so moje knjige prevedene v številne jezike, vključno s slovenščino, kar pomeni, da imajo neke očitno še vedno določen vpliv.**

■ **Ste izjemno plodovita pisateljica. Kako vam uspe bi ti tako produktivna? Kdaj običajno pišete? Podnevi, ponoči, poleti ...?**

Najlažje sicer pišem zjutraj, a če imam določeno nalogo, ki jo moram izpolniti, potem se raje povsem osredotočim na to in pišem ves dan. Včasih mi misli med pisanjem odplavajo, ali pa se popolnoma zavozlajo in takrat mi pomaga, da se sprehodim skozi bližnji park, ki je pravzaprav starodavno pokopališče. Sprehod med umrlimi mi neka-ko pomaga, da se spet osredotočim na življenje tukaj in zdaj, in miselni vozli se sami od sebe razrešijo.

■ **Na kaj ste v svojem življenju najbolj ponosni?**

To je pa težko vprašanje. Kar zadeva knjige, sem najbolj ponosna na *Nurses Matter*, vendar pa je bilo tudi to, da sem bila lahko skoraj dvajset let urednica revije *Nursing Ethics*, čudovita izkušnja. Konec koncev pa niti ne gre za to, kaj sem dosegla, ampak za globoko zadovoljstvo in hvaležnost, da so nekateri projekti, na katerih sem delala leta in leta, še vedno živi in se še celo krepijo. Očitno sem uspela postaviti temelje, na katerih zdaj drugi gradijo. Eden od temeljev je vsekakor revija, ki je tudi najbolj znana, tu pa je tudi Mednarodni center za etiko v zdravstveni negi (ICNE - International Centre for Nursing Ethics), ki se je zdaj razširil in spremenil ime v Observatorij ICE (International Care Ethics). Razširitev in majhna sprememba v prihodnjih usmeritvah pomenijo, da Observatorij čaka zanimiva prihodnost. Omeniti moram tudi nagrado Human Rights and Nursing Award, ki jo vsako leto podelimo dvema zaslužnima medicinskima sestram ali babicama. Sama sem še vedno dejavno vključena v pripravo nagrad

in letos nam je v skladu ostala precejšnja vsota denarja, ki jo bomo uporabili za prihodnje nagrade. To je bilo zelo nepričakovano, pomeni pa, da bomo lahko tudi v prihodnosti brez težav nagrajevali tiste, ki si to zaslužijo. Urejanje revije in vodenje organizacije ICNE je prevzela moja naslednica na Univerzi Surrey, profesorica Ann Gallagher, ki z veliko energije in ustvarjalnosti nadaljuje delo. Res sem hvaležna, da drugi nadaljujejo tam, kjer sem sama zaključila, ter še naprej razvijajo ideje in načrte za prihodnost.

■ **Ste pričakovali sedanost, kot se razvija pred našimi očmi?**

Ker je nemogoče napovedati, kaj bo prinesla prihodnost, je odgovor na to vprašanje lahko samo ne, a ko sem prevzela urejanje revije *Nursing Ethics*, sem vseeno nekako pričakovala, da bo projekt uspešen, saj smo res potrebovali strokovno revijo s tega določenega področja.

■ **Kateri so največji izzivi etike v zdravstveni negi danes? Katere premike v zdravstveno prakso vnaša etika v zdravstveni negi?**

Raziskovanje etike v zdravstveni negi je seveda pomembno z več vidikov. Ko sem bila sama še študentka, nisem čisto dobro razumela, kaj "etika" sploh pomeni. Medicinskim sestram ni treba poznati vseh teoretičnih podrobnosti s področja etike, vendar pa **morajo dobro vedeti, kaj je prav in kaj ne – in zakaj**. Vedeti morajo, kaj je dobro in prav, **zakaj sta resnica in poštenost tako pomembni v odnosih, kako delovati pravično**, ko se soočajo s pomanjkanjem delovne sile in finančnih sredstev, in kaj pomeni svoboda tako v družbi na splošno kot tudi v delovnih kolektivih, kjer mora dobro v posameznikih – in še zlasti v ranljivih posameznikih – predstavljati razlog za njihovo delo. **Spoštovanje posameznika (vključno s samimi medicinskimi sestrami) je ključni dejavnik v zdravstveni negi**. V času številnih primanjkljajev je ohranjanje in spoštovanje dostojanstva vsekakor eden od največjih izzivov in ciljev in zdravstveni negi, zlasti na področju etike.

■ **Kaj je v teh razmerah glavna in najpomembnejša naloga medicinskih sester? Kaj je tisto glavno, kar medicinske sestre lahko v tem trenutku prispevajo zdravstvenim sistemom?**

Zadnje čase vedno več razmišljam o **integriteti**. Medicinske sestre morajo najti **ravnovesje med teorijo in prakso, med prijaznostjo in postavljanjem meja, med tem, da znajo oporekati pacientom in sodelavcem, a hkrati ohranjajo dobre odnose, da lahko delajo v včasih nemogočih pogojih in so vseeno dosledno profesionalne** ... Za človeka je izjemno zahtevno, če mora delati v težkih pogojih in vseeno ohraniti svoja prepričanja. Ljudje, ki lahko v sebi vzdržujejo to ravnovesje, imajo resnično integriteto, in to se odraža tudi v njihovem delu. Takšna drža je potrebna tudi v sami zdravstveni negi in v združenjih medicinskih sester. **Institucije in vlade ves čas izpodbijajo strokovnost medicinskih sester; ne smemo popustiti pritiskom in znižati standardov, to je nekaj, kar je naša stroka dolžna narediti za prebivalstvo na splošno**.

■ **Kako naj medicinske sestre pridobijo moč, tako osebeno kot tudi kot poklicna skupina, da bodo zmogljive**

uresničevati etična načela v vsakodnevni praksi in se odločati za lastna ravnanja, ki bodo v dobro pacientov? S povezovanjem, z mreženjem. Pridružite se skupinam in združenjem, vzpostavljajte stike, spoznavajte kolege po vsem svetu, povežite se z avtorji in motivacijskimi govorci, učite se drug od drugega in od povsem nepričakovanih virov, sprejemajte izzive, ki vam jih postavljajo pacienti in kolegi, bodite odprti za novo razumevanje fraze "sledi svoji zvezdi", spregovorite, ko se zgodi krivica, in **bodite pogumni**.

■ **Ste v tem trenutku optimistični?**

Da, vsekakor sem optimistična – v vseh pogledih. S pomočjo nagrad, ki jih podeljujemo, sem spoznala neverjetne medicinske sestre in babice z vsega sveta. Morda se njim ne zdi, da so voditeljice in sprožilke sprememb, vendar vem, da medicinske sestre v različnih državah ves čas delajo več, kot se od njih pričakuje, in s tem spreminjajo svet okoli sebe. Za to je potreben **pogum, to pa je najpomembnejša lastnost, ki jo potrebujejo medicinske sestre**, celo pri najenostavnejših nalogah. Ko si enkrat dovolijo biti povsem odkrite do sebe in živeti z integriteto, potem jih nič več ne more zaustaviti.

■ **Kako učiti etiko v zdravstveni negi, da bomo videli sadove tega učenja, zlasti v praksi?**

Menim, da se največ naučimo drug od drugega in od zgodb, ki si jih izmenjujemo. Največ se naučimo, ko medicinskim sestram in študentom omogočimo, da se **pogovarjajo**, da drug drugega **poslušajo**. Če medicinskim sestram pustimo, da predstavijo svoje izkušnje in o njih **razpravljajo**, in če imamo učitelje, ki so ustrezno usposobljeni za poučevanje etike in komunikacijskih veščin, smo na pravi poti. Ni prav, da poslušamo le o "grozljivkah", ki se dogajajo pri našem delu, pogovarjati se moramo tudi o tem, kar izvemo v novicah, o tem, kaj nam prinašajo politične razmere in o izzivih, ki jih predstavljajo industrija, gospodarstvo in okolje. **Vse okoli nas vpliva na naša življenja in na življenja ljudi, za katere skrbimo in s katerimi delamo, in treba je poudariti, da je "zdravstvena nega" veliko več kot le skrb za nekoga, ki zbolí**.

■ **Kaj bi položili na srce generaciji, ki zdaj začenja z delom v praksi?**

Ves čas se učite, bodite odkriti do sebe in drznite si biti pogumni.

■ **Kaj vam sedaj izpolnjuje življenje in vas navdaja z radostjo?**

Še vedno se precej ukvarjam z urejanjem rokopisov, kar mi prinaša veliko zadovoljstva; dober občutek je, če lahko nekemu pomagaš do objave, in rada imam dobre rokopise v lepi angleščini, saj v njihovi vsebini vedno znova najdem navdih.

Navdihuje me tudi narava. Rada delam na vrtu, vendar pa so pogosto majhne stvari tiste, ki mi resnično polepšajo dan: ko vidim cvetlico rasti na poti, ko se srečam ptico, ko čez cesto koraka gosnica ali ko opazujem oso, kako z okenske police praska les za svoje gnezdo. Vsi ti majceni in komaj opazni dogodki me osrečujejo in jih sprejemam kot povsem nepričakovana, dragocena darila.

Hvala za vaša vprašanja, počaščena sem, da sem lahko na nje odgovorila. ■

Hvala vama, Darja in Darinka!

Nosečnost, porod, sreča, včasih neizmerna žalost

Erika Marin, Snežana Brezovšek

Vsaka nosečnost in porod sta nekaj posebnega, vsaka nosečnica in njen partner sta individuum, zato je zelo pomembno, da se tega zavedamo in se pripravimo na izzive, s katerimi se bomo srečevali pri svojem delu v ambulantni obravnavi, v šoli za bodoče starše in pri delu v porodnišnici.

Vsaka porodnica in njen partner si želita lepih spominov na porod ter na bivanje v porodnišnici po porodu in si želita zapustiti porodnišnico z največjim zakladom – z zdravim novorojenčkom.

Babica je eden ključnih dejavnikov za varen potek poroda s prihodom otroka na svet, pripomore pa tudi k celotnemu vtisu, ki ga porodnica in njen partner dobita o porodu in o poporodnem obdobju v porodnišnici in to jima da neprecenljiv pečat.

Pri kakovostni babiški negi moramo ravnati po načelih Kodeksa etike za babice, prispevati svojo toplino in k izvedbi vseh aktivnosti babiške nege pristopati z veliko mero empatije.

Pri izvajanju babiške nege se babice večkrat soočimo z različnimi etičnimi dilemami. Nekatere od teh lahko z dobro organizacijo dela odpravimo, z drugimi se moramo naučiti živeti.

Rojstvo mrtvorojenega ploda

Kot babica z dolgoletnim delom v porodnišnici sem doživela veliko srečnih trenutkov, ki se jih z besedami skorajda ne da opisati – doživeti nekaj tako lepega, kot je rojstvo zdravega novorojenčka, kar je za par sreča brez primere.

Na obrazu žene, ko izve, da v njej raste novo življenje – njen otrok – se zariše neizmerna sreča. Veselje je toliko večje pri ženi, ki se je leta trudila za zanositev in naposled sliši neprecenljivo besedi »noseči ste«.

Pogosto par že zelo zgodaj izve, ali pričakuje deklico ali dečka in velikokrat že to, še nerojeno bitje, dobi ime, starša pa se z njim pogovarjata, mu prepevata in skupaj načrtujeta način prihoda na svet.

Ko postanemo starši rojenemu ali nerojenemu otroku, nam ti pomenijo vse na svetu in če jih izgubimo, izgubimo ves svet in del sebe. Smrt otroka je za mater in očeta najtežja izkušnja.

V primeru, da gre za smrt še nerojenega otroka, s katerim je žena živela, dihal, ga preko svojega telesa hranila in uspavala s pesmijo ali poslušanju glasbe, je to za starša izguba, ki se je ne da opisati z besedami. Ob tej izgubi (intrauterina asfiksija) par z družino doživi neizmerno žalost in bolečino. Prizadeti pari morajo biti ob izgubi deležni naše obravnave z največjo senzibilnostjo, kajti globoko v njih se vtisne prav naš pristop in obravnava.

V času opravljanja svojega poklica v porodnišnici sem bila deležna tudi težkih trenutkov pri vodenju poroda mrtvega otroka ali ob pomoči pri splavu.

Pri takšni izgubi upoštevamo želje matere in otroka in z globokim sočustvovanjem vsem parom ob izgubi omogočimo, da se od otroka poslovijo. Zagotovimo jim možnost spomina na otroka (zapestnica s porodno številko, fotografijo, pramen las ...) in omogočimo sobivanje partnerja v času hospitalizacije. Spoštovati moramo čustva parov, jih poučiti o procesu žalovanja in jim nuditi strokovno pomoč.

Prizadetim staršem moramo omogočiti, da se sami odločijo za način pokopa svojega mrtvorjenega otroka, pa naj si gre za porod (več kot 22 tednov) ali splav (manj kot 22 tednov).

Glede na navedeno sva mnenja, da je čas za spremembe zakona, ki dovoljuje pokop otroka, ki je rojen po 22. tednu in s tem dovoliti pokop pred 22. tedni nosečnosti in dopustiti dostojno slovo staršem in sorodnikom.

Etična dilema babice - fetocid

Etične dileme v zdravstvu so še posebej močno izražene, saj imajo še globlji vpliv na človeka, kot etične dileme kjerkoli drugje. Sama prvo pomislim na poseg, ki se mi je v moji kratki karieri zasidral globoko v srce.

Feticid, beseda, ki mi uspe vedno znova in znova pokvariti dan. Niti nisem prepričana, da zares spada med etične dileme, zagotovo pa meni osebno predstavlja velik problem.

Pretrase me spremljanje nosečnice in njenega partnerja, ki sta še pred kratkim z vsem navdušenjem in žarom v očeh pričakovala to nerojeno bitje, ki jima je predstavljalo novo upanje in nov smisel življenja. Že naslednji trenutek pa je čas za ponovni pregled pri ginekologu in on ugotovi, da ultrazvočni izvid odstopa od normale in da naj takoj odideta v center terciarnega nivoja. Sledijo »vojna« živcev, čakanje in nestrpnost in še zadnji kanček upanja, da zdravnik, ki je sum postavil, morda le ni imel prav. Izkaže se, da je bila domneva upravičena in za bodočo starša se poruši svet. Konzilij, strokovna razlaga podane diagnoze, naštevane možnosti, ki jih še imata. Ves čas pa iščeta oči, s katerimi bi se srečala in ki bi jima povedale, da zgolj sanjata in da bo še vse dobro. To so po navadi oči babice ali medicinske sestre, v kateri iščeta tolažbo.

Ultrazvok je pokazal, da bo njun otrok imel prirojeno napako, ki naznanja hude posledice po njegovem rojstvu. Stanje zahteva, da se kmalu odločita, ali bosta nosečnost nadaljevala ali jo prekinila, saj gre že za drugo polovico nosečnosti. Po sprejemu odločitve potrebujeta še privolitev članov komisije za prekinitev nosečnosti.

V naslednjem koraku pa nosečnica že leži na preiskovalni mizi, običajno s prekritimi očmi, in čaka trenutek, ko bomo »uspavali« njenega otročka.

Najtežja naloga osebno zame. Ob tem se mi vedno znova poraja vprašanje, kdo pa smo, da si to lahko dovolimo, da lahko odločamo o tem, kdo bo živel in kdo ne. Zavedam se, da bi otrok v primeru, če bi se rodil, imel neskončno težav in trpljenja. Pa vendar, lahko tudi ogromno lepih trenutkov?

Moj problem je nositi »krivdo«, pa čeprav zgolj en del, zato, da nekdo nikoli ne bo živel in zato, da nekdo nikoli ne bo slišal joka svojega otroka. Res je, da to spada k mojemu poklicu, vendar svoje delo opravljam s srcem in mi na dnu le tega ostane grenak priokus omenjenega dela moje službe. ■

Upravičenost do dodatka za magisterij

Vprašanje

Sem diplomirana medicinska sestra, ki končujem magisterij. Zanima me, ali sem upravičena do dodatka za magisterij in koliko znaša omenjeni dodatek.

A. Š. iz Kranja

Odgovor

Zahvaljujem se vam za vprašanje. Ker v njem ne navajate, ali končujete znanstveni ali strokovni magisterij, vam v nadaljevanju podajamo odgovor glede obeh. Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12) je uvedel tudi **strokovne magisterije** (druga stopnja po Bolonjski reformi), ki pa **ne omogočajo** pridobitve **znanstvenega magistrskega naziva**, ampak **strokovnega**. Naziv »magister«, »magistrica« je za imenom pri strokovnem magisteriju in pred imenom pri znanstvenem magisteriju. Raven izobrazbe je različna pri strokovnem in znanstvenem magisteriju. Uredba o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja (Uradni list RS, št.

46/2006) znanstveni magisterij uvršča v raven 8/I, strokovni pa v raven 7 pridobljene izobrazbe. Z uveljavitvijo Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 46/13) je bila **znižana višina dodatka za znanstveni magisterij** v višini 50 % dosedanje vrednosti. Dodatek **za znanstveni magisterij** tako znaša **36,21 EUR bruto** in pripada javnim uslužbencem samo v primeru, da izobrazba, pridobljena z magisterijem, v veljavnem aktu o sistemizaciji, ni opredeljena kot pogoj za zasedbo delovnega mesta. **Magisterij** mora biti pridobljen **na poklicnem področju**, za katerega je javni uslužbenec **sklepnil delovno razmerje**. To pomeni, da mu je **v neposredno pomoč pri opravljanju del in nalog na delovnem mestu** (enaka oz. sorodna vsebina). Upravičenost do dodatka pa je treba ugotavljati v vsakem konkretnem primeru posebej, kar je v pristojnosti predstojnika organa. Javnemu uslužbencu, ki ima pridobljen **strokovni magistrski naziv oz. magisterij II. bolonjske stopnje**, **ne pripada dodatek za magisterij**.

RAVNI IZOBRAZBE PO DOSEDANJIH PROGRAMIH	RAVEN	RAVNI IZOBRAZBE PO NOVIH "BOLONJSKIH" PROGRAMIH
višješolski programi (do 1994)	6/1	
višješolski strokovni programi		
specializacija po višješolskih programih	6/2	visokošolski strokovni (1. bolonjska stopnja)
visokošolski strokovni programi		univerzitetni programi (1. bolonjska stopnja)
specializacija po visokošolskih strokovnih programih	7	magisteriji stroke (ZA imenom) (2. bolonjska st.)
univerzitetni programi		
specializacija po univerzitetnih programih	8/1	
magisteriji znanosti (PRED imenom)		
doktorati znanosti (PRED imenom)	8/2	doktorati znanosti (PRED imenom) (3. bolonjska st.)

Ali obvezne vsebine strokovnega izpopolnjevanja ostajajo nespremenjene

Vprašanje

Sem diplomirana medicinska sestra iz Ljubljane, želela bi pridobiti pojasnilo Zbornice – Zveze, ali so obvezne vsebine, ki so potrebne za podaljšanje licenčnega obdobja, sploh še potrebne oz. ali ostajajo nespremenjene. Hvala za vaš odgovor.

M. S.

Odgovor

Na Zbornici – Zvezi si prizadevamo od Ministrstva za zdravje pridobiti uradna pojasnila in informacije, ki se nanašajo na podaljšanje licence, saj se zavedamo, da nekatrim izvajalcem že v prihodnjih tednih poteče licenca. Obenem smo ministrstvo seznanili z zaskrbljenostjo medicinskih sester in babic zaradi odsotnosti uradnih informacij glede načina podaljšanja licenc ter licenčnega vrednotenja. Pravilnik o licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege (Uradni list RS, št. 24/2007), katerega vsebina še velja, kot obvezne vsebine določa **sodobne usmeritve v zdravstveni in babiški negi, temeljne postopke oživljanja, poklicno etiko** ter **za-**

konodajo s področja zdravstva. Ministrstvo za zdravje je pripravilo nov Pravilnik o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege, ki naj bi bil v kratkem sprejet in ki v celoti **povzema sistem obveznih vsebin** kot tisti del obveznega strokovnega izpopolnjevanja v posameznem licenčnem obdobju, ki je nujno potreben za podaljšanje licence. Novi pravilnik kot obvezne vsebine določa **zakonodajo s področja zdravstva in poklicno etiko, temeljne postopke oživljanja** ter **kakovost in varnost v zdravstvu**. Na Zbornici – Zvezi smo ministrstvo opozorili, da prihaja do razhajanja med obvezno vsebino **sodobne usmeritve v zdravstveni in babiški negi**, kot jo določa stari pravilnik ter obvezno vsebino **kakovost in varnost v zdravstvu**, ki jo kot obvezno določa novi pravilnik, omenjeno dejstvo pa bi novi pravilnik moral upoštevati v prehodnih določbah. Ministrstvo naj bi upoštevalo našo pripombo, saj naj bi novi pravilnik v delu, ki določa, da se za obvezne vsebine strokovnega izpopolnjevanja šteje kakovost in varnost v zdravstvu, začel uporabljati s 1. julijem 2015.

Andrej Vojnovič, univ. dipl. prav., Pravna pisarna Zbornice - Zveze

Novost v Slovenski vojski – Dokument Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in oskrbe v Slovenski vojski

VVU XIV. razreda Andrej Likar, dr. med., spec. spl. med.

VVU XII. razreda Dragica Milavec, dipl. m. s.

VVU XI. razreda Sonja Turnšek, mag. zdr. nege

doc. dr. Danica Železnik, prof. zdr. vzg.

Slovesna predaja

Uvod

S sprejetjem Slovenije v zvezo NATO so se pojavile tudi nove obveznosti in dolžnosti v doktrini zavezniške združene zdravstvene podpore – AJP-4.10 (A), saj je Vojaško zdravstvo nosilec zdravstvene oskrbe za potrebe Slovenske vojske (v nad. SV). Poudarek je na zdravstveni oskrbi doma in v tujini, ki naj bo čim bližje standardom, ki veljajo v miru. Zelo pomembna je preventivna medicina, izvajanje preventivnih zdravstvenih pregledov za pripadnike SV, vključno z laboratorijsko in letalsko medicino, ter psihološkimi pregledi. Zdravstvena vzgoja, strokovno izobraževanje in usposabljanje pripadnikov SV štejejo med osnovne naloge. Pri tem je pomembna implementacija NATO vojaških zdravstvenih standardov.

V Vojaški zdravstveni enoti SV smo se zavedali pomena izvedbe različnih aktivnosti zdravstvene nege in oskrbe kakor tudi kompetentnosti izvajalcev, zato smo pregledali vsa strokovna področja v dokumentu »Poklicne kompetence in aktivnosti v zdravstveni in babiški negi« (Poklicne, 2008) in jih primerjali z aktivnostmi, ki jih izvajamo v vojaški zdravstveni enoti SV. Odločili smo se, da skupaj z Zbornico – Zvezo pripravimo dokument, v katerem bodo opredeljene vse aktivnosti, ki jih izvajamo in jih s posameznimi aktivnostmi združimo z obstoječim dokumentom iz leta 2008.

Predstavitve Vojaške zdravstvene enote

Vojaško zdravstvo deluje od leta 1991, ko so pripadniki zdravstvenega osebja, ki so delovali med vojno in po voj-

ni leta 1991, formirali vojaške ambulate v vojašnicah, ki so prve sprejele vojake na služenje vojaškega roka. V prostorih ambulant sta se opravljali preventivna in kurativna dejavnost. Pomembna naloga preventive so bili sistematski pregledi in cepljenja nabornikov. Kurativna dejavnost se je izvajala na primarnem nivoju v celoti v okviru vojaških ambulant, sekundarni in terciarni nivo pa so zagotavljale ustanove javnega zdravstva. Kurativna dejavnost se je izvajala tudi za pripadnike stalne sestave. Uvedba izbire osebnega zdravnika v sistemu javnega zdravstva je imela za posledico močno zmanjšanje kurativne dejavnosti. Z ukinitvijo naborniškega sistema se je dejavnost v ambulantah zmanjšala, ukinjene so bile posamezne vojaške ambulate in danes delujejo v vojašnicah Ljubljana, Ankarana, Bohinjska Bela, Celje, Kranj, Maribor, Novo mesto, Postojna in Vipava ter na letališču Cerklje ob Krki. Danes se v ambulantah izvajajo dejavnosti in ukrepi za ohranjanje ter zaščito najboljšega možnega stanja zdravja pripadnicam in pripadnikom SV v miru, kriznih razmerah, mednarodnem delovanju in vojni. Vključujejo ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva in medicinske jedrske radiološke kemično biološke zaščite, medicinske triaže, prve medicinske pomoči, izvajanje nujnih ukrepov ter evakuacijo poškodovanih ali obolelih.

Leta 2001 se je z združitvijo Zdravstvene službe Ministrstva za obrambo in Sanitetne službe SV oblikovala Vojaška zdravstvena služba, kasneje Vojaška zdravstvena enota. Danes v okviru Vojaške zdravstvene enote delujejo Po-

veljstvo Vojaške zdravstvene enote, Zdravstveni center, Role 2 LM, Zdravstvena četa Vzhod, Zdravstvena četa Zahod, Veterinarska enota, RKBO laboratorij in Medicinsko logistični vod.

Zdravstvena oskrba se po NATO terminologiji izvaja na 4 nivojih zdravstvene oskrbe: Role 1, Role 2, Role 3 in Role 4. V Slovenski vojski z zmogljivostmi Vojaške zdravstvene enote zagotavljamo Role 1 in Role 2, Role 3 in Role 4 pa v Sloveniji zagotavljajo civilne zdravstvene ustanove, v tujini pa na podlagi sporazumov zavezniške vojske.

Role 1

Zdravstvena četa Vzhod in Zdravstvena četa Zahod predstavljata prvi nivo zdravstvene oskrbe – Role 1. Role -1 osnovna definicija je povzeta po NATO – AJP (Allied Joint Publication), ki pravi, da Role -1 zagotavlja zdravstveno oskrbo na prvem nivoju, nujno medicinsko pomoč, triažo, oživiljanje in stabilizacijo poškodovanih ali obolelih. Običajno je Role -1 nacionalna odgovornost in mora biti takoj in brez težav na razpolago vsem pripadnikom bojnih enot. Namenjen je za vojaško zdravstveno podporo enotam v miru, vojni, mirovnih operacijah in misijah ter elementarnih in drugih nesrečah. Osnovne naloge so reševanje poškodovanih in obolelih, zdravstvena oskrba z namenom stabilizacije poškodovanega ali obolelega in čimprejšnja evakuacija do mesta končne (definitivne) oskrbe ter njihovo vračanje na dolžnost, izvajanje ukrepov preventivnega zdravstvenega varstva in strokovno izobraževanje in usposabljanje pripadnikov SV.

Šotorski Role-1 na Kosovem

Urgentni prostor v šotoru

Ne smemo pozabiti na sodelovanje na mirovnih misijah v tujini, kjer smo sodelovali v Albaniji, Bosni in Hercegovini, na Kosovem in v Afganistanu. Vključujemo se tudi v mednarodne vaje, kjer smo uspešno sodelovali v Italiji, na Madžarskem, v Makedoniji, Bosni, Srbiji in na Hrvaškem.

Role 2

Role 2 je namenjen za izvajanje druge ravni zdravstvene oskrbe v miru, vojni in mednarodnih vojaških operacijah ter pomoč civilnemu prebivalstvu ob naravnih in drugih nesrečah večjih razsežnosti.

Naloge so sprejem, usmerjanje in evakuacija bolnikov, oživiljanje, običajni DCS (Damage Control Surgery) – nujna kirurgija omejevanja škode s pooperacijsko zdravstveno nego, terenske laboratorijske zmogljivosti, osnovno rentgensko slikanje in omejene namestitvene zmogljivosti. Sestavljajo ga standardizirani evrozabojniki, od katerih je sedem medicinskih – laboratorij, diagnostika z ultrazvokom in rentgenom, predoperativa, operacijska soba, intenzivna nega s tremi posteljami, lekarna in sterilizacija. Omogoča hitro pripravo in premik opreme ter sredstev na drugo lokacijo v trajanju od 2 do 3 dni.

Role-2LM Slovenske vojske

Predoperativa in urgencia

Operacijska soba

Zdravstveni center

Zdravstveni center je bil ustanovljen leta 1996. Decembra tega leta je prvič z opravljanjem preventivnih pregledov začela ambulanta letalske medicine, vključno s specialističnimi pregledi (kardiolog, internist, okulist, otorinolaringolog, psihiater) in laboratorijsko dejavnostjo. Od marca 1997 dejavnost medicine dela, prometa in športa, vključno s psihološko in laboratorijsko dejavnostjo, pokriva potrebe MORS po preventivni dejavnosti, to je preventivne zdravstvene preglede zaposlenih, vključno zdravstvene preglede letalskega in drugega strokovnega osebja ter potapljačev. V letu 1997 so z delom začele tudi specialistične ambulate (kardiološka, ortopedska, psihiatrična, okulistična, otorinolaringološka, internistična). Z ukinitvijo naborniškega sistema se je obseg dela specialističnih ambulant zmanjšal; trenutno v okviru Vojaške zdravstvene enote deluje le psihiatrična ambulanta.

Veterinarska enota

Veterinarska enota izvaja preventivne ukrepe pri preprečevanju kužnih in zajedavskih bolezni ter spremlja epizootično stanje v RS in po svetu. Varuje zdravje pripadnikov SV z zagotavljanjem zdravstveno ustreznih živil. Sistematično vzreja pse za potrebe SV ter jih šola za odkrivanje minskoeksplozivnih sredstev in prepovedanih drog, iskanje pogrešanih oseb in izvajanje stražarsko-patruljne službe, usposablja pa tudi vodnike službenih psov.

RKBO laboratorij

RKBO laboratorij sodeluje na vseh oblikah usposabljanja na področju JRKB obrambe in zaščite. Izvaja: meritve zraka in padavin v času potencialnega vpliva jedrskih nesreč, radiološke preglede pripadnikov ob vrnitvi z MOM, osebno dozimetrijo za pripadnike SV na MOM, radiološke meritve po vojaških in po potrebi tudi civilnih lokacijah v RS, sodeluje pri spremljanju epidemiološke situacije v RS in po svetu, izvaja pomoč pri nadzoru oz. saniranju legionele v vojaških objektih, sodeluje z VETE/AVIN, izvaja dezinfekcijo vodnih rezervoarjev in vodovodne napeljave ter analitika eksplozivov (vzorčenje na OSVAD Postojna). Redno spremlja in poroča o aktualnih JRKB dogodkih in aktivnostih doma in po svetu, predvsem s področij, kjer imamo predstavnike SV na MOM.

RKBO laboratorij.

Pri pregledu naštetih enot in nalog vojaškega zdravstva ugotovimo, da medicinske sestre delujejo na vseh nivojih vojaškega zdravstva, izvajajo ter sodelujejo pri izvajanju nalog zdravstvene nege in oskrbe. Torej je področje delovanja medicinske sestre dokaj široko. Dejavnost zajema načrtovanje, organiziranje, strokovno vodenje, izvajanje in nadziranje zdravstvene oskrbe zdravih ali poškodovanih/bolnih vojakov, pripadnikov SV in Ministrstva za obrambo, ter izvajanje izobraževalne dejavnosti. Izvaja se v skladu s sodobno strokovno doktrino in kodeksi etike, določili Ženevskih konvencij, nalogah, določenih z zakonom, obveznostih po mednarodnih pogodbah na primarnem in sekundarnem nivoju zdravstvenega varstva. Zaradi razvoja stroke sodeluje z izobraževalnimi in zdravstvenimi ustanovami v Sloveniji in tujini, s strokovnimi zbornicami, raznimi društvi, z javnimi in drugimi pomembnimi organizacijami, drugimi službami v SV in Ministrstvu za obrambo RS.

Oblikovanje dokumenta »Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in oskrbe v Slovenski vojski«

Sodelovanje med vojaškim zdravstvom in Zbornico zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezo strokovnih društev medicinskih sester babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije se je poglobilo s pripravo skupnega in zelo pomembnega dokumenta o poklicnih aktivnostih in kompetencah na področju zdravstvene nege in oskrbe v SV. Pomembno je posebej izpostaviti, da dokument »Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in oskrbe v Slovenski vojski« določa naloge izvajalcev zdravstvene nege v SV v mirnodobnem času, mednarodnih operacijah in misijah ter v bojnem delovanju, hkrati pa podrobneje predstavlja kompetence posameznih izvajalcev. Dokument vsebuje tudi aktivnosti, ki jih izvajata **vojaški bolničar** in **bojni reševalec** na mednarodnih operacijah in misijah ter v bojnem delovanju.

Dokument temelji na kriterijih nacionalnih predpisov, programov in dokumentov za področje zdravstvene nege in oskrbe, na podlagi vojaško strokovnih učnih programov, slovenskih vojaških standardov (SVS) in NATO strokovnih standardov (STANAG - Standardization Agreement).

Dokument temelji tudi na pridobljenih kompetencah, ki jih razvrščamo med – *vidne in opazne* (in jih je posameznik v SV v obliki znanja in veščin razvil z izobraževanjem in urjenjem), **opredeljenih v celotnem dokumentu in jih v takem obsegu ni mogoče izvajati zunaj enot SV!**

Dokument Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in oskrbe v Slovenski vojski (PAKZNO)

Dokument PAKZNO predstavlja in določa kompetence (pristojnosti, zmožnosti) in aktivnosti zdravstvene nege in oskrbe, ki naj bi jih posamezni izvajalec pridobil in osvojil na podlagi formalnega, šolskega izobraževalnega programa in v nadaljnjem izobraževanju in učenju po programih in načrtih vojaško strokovnega usposabljanja za potrebe vojaškega zdravstva.

Dokumentu PAKZNO so dodane tiste aktivnosti, ki jih izvajalci aktivnosti zdravstvene nege in oskrbe izvajajo glede na sprejeto Doktrino zavezniške združene zdravstvene podpore, SVS in NATO STANAG-ov, poklicnih standardov, učnih programov in učnih načrtov funkcionalnih vojaško strokovnih usposabljanj. Gre za izvajanje aktivnosti, pomembnih za zagotavljanje zdravstvenega varstva na prvem in drugem nivoju zdravstvene oskrbe v SV tako v zahtevnih razmerah v miru, vojni, mednarodnih operacijah in misijah. Spremembe in dopolnitve tega dokumenta je treba sprotito urejati v skladu s civilno in vojaško zakonodajo in predpisi, SVS in standardi STANAG.

V dokumentu so navedene aktivnosti diplomirane medicinske sestre / zdravstvenika, srednje medicinske sestre / tehnika zdravstvene nege, vojaškega bolničarja / bolničarke in bojnega reševalca / reševalke. Področja, ki jih v okviru SV ne izvajamo, smo izpustili, dodali pa nova področja, to je področje jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe ter področje laboratorijske dejavnosti.

Upravni odbor Zbornice – Zveze je na 29. redni seji dne 9. 6. 2010 obravnaval dokument »Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in oskrbe v Slovenski vojski«, ki ga je v sodelovanju z Delovno skupino za pripravo kompetenc v zdravstveni in babiški negi pripravila Vojaška zdravstvena enota, in ga s sklepom 467/29 potrdil.

22. 2. 2014 je dokument na 90. seji s sklepom 06/90-2014 potrdil Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravje.

Po sprejemu soglasja se je dokument posredoval v potrditev Načelniku Generalštaba Slovenske vojske, ki je podpisal ukaz o potrditvi uporabe navedenega dokumenta (št. 160-7/2014-1376 dne 15. 7. 2014) in tako določil, da se s tem dokumentom predpisane aktivnosti v dejavnosti zdravstvene nege in oskrbe v SV upoštevajo v poveljstvih, enotah in zavodih SV, kjer izvajajo dejavnost zdravstvene nege in oskrbe.

Namen dokumenta:

- opredeliti aktivnosti v zdravstveni negi in oskrbi v miru, v primeru izrednih razmer in operacijah kriznega odzivanja;
- prikazati obseg dela izvajalcev zdravstvene nege in oskrbe;
- opredeliti pristojnosti posameznih izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege in oskrbe;
- zagotoviti varno in kakovostno izvajanje zdravstvene nege in oskrbe;

- slediti direktivam Evropske unije, svetovnih združenj, veljavni zakonodaji, slovenskih in mednarodnim strokovnim standardom in vojaški doktrini;
- vodilo za razvijanje ustrezne vloge zdravstvene nege v vojaškem zdravstvu, v zdravstvenem timu in v zdravstveni obravnavi zaposlenih v SV in Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije (MORS).

Cilji dokumenta so oblikovati:

- podlago za izboljšanje doseganja kakovosti zdravstvene nege v SV;
- podlago za pomoč pri izobraževanju bolničarjev, tehnikov zdravstvene nege in medicinskih sester v vojaškem zdravstvu, pri funkcionalnem izobraževanju, pri oblikovanju delovnih mest znotraj vojaškega zdravstva, v SV in MORS, pri tiskem delovanju, pri izvajanju strokovnega nadzora, pri usposabljanju za pridobitev zdravstvenih vojaško evidenčnih dolžnosti;
- podlago za interoperabilnost z zdravstvenimi službami zveze NATO.

Izvajalci aktivnosti v zdravstveni negi in oskrbi

Aktivnosti v zdravstveni negi in oskrbi za dejavnost zdravstvene nege v SV izvajajo izvajalci:

- magister / magistrica zdravstvene nege (2. bolonjska stopnja – strokovni magisterij),
- diplomirani zdravstvenik / diplomirana medicinska sestra (visokošolska strokovna izobrazba zdravstvene nege),
- višji zdravstveni tehnik / višji medicinski tehnik / višja medicinska sestra (višješolska strokovna izobrazba zdravstvene nege),
- višji zdravstveni tehnik specialist / višji medicinski tehnik specialist / višja medicinska sestra specialistka (višješolska strokovna izobrazba zdravstvene nege),
- diplomirani zdravstvenik specialist / diplomirana medicinska sestra specialistka (visokošolska strokovna izobrazba zdravstvene nege),
- tehnik / tehnika zdravstvene nege (srednješolski strokovni izobraževalni program zdravstvene nege),
- vojaški bolničar / bolničarka (program osnovnega vojaškostrokovnega usposabljanja vojakin in vojakov za vojaško evidenčno dolžnost),
- bojni reševalec / reševalka (program dopolnilnega funkcionalnega vojaškostrokovnega usposabljanja vojakin in vojakov za bojnega reševalca).

DZN, ZT, vojaški bolničar (VB) in bojni reševalec (BR) lahko samostojno opravljajo vsako delo, za katero so ustrezno izobraženi in zanj usposobljeni v pogojih, ki jih opredeljuje ta dokument.

Vojaški bolničar

Vojaški bolničar je oseba, ki je končala usposabljanje po programu in učnem načrtu osnovno vojaško strokovnega usposabljanja vojakin in vojakov za vojaško evidenčno dolžnost. Ima strokovna znanja, spretnosti in veščine, ki jih potrebuje za izvajanje nalog bolničarja samostojno ali odvisno, v negovalnem in v zdravstvenem timu. V spremembo osnovnega vojaškostrokovnega usposabljanja vojakin in vojakov za vojaško evidenčno dolžnost se vključuje tudi Zbornica – Zveza, ki spremembe programa in učnega načrta pregleda in izda soglasje.

Vojaški bolničar je usposobljen za izvajanje nalog s funkcionalnega področja zdravstvene zagotovitve, s poudarkom na bojišču, v miru (v dokumentu brez oznake) ter v izrednih razmerah in mednarodnih operacijah in misijah (v dokumentu označeno z zvezdico). Usposobljen je za negovalne intervencije, navedene v dokumentu Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in oskrbe v Slovenski vojski, **pridobljenih kompetenc pa ne more izvajati zunaj enot SV.**

Bojni reševalec / reševalka

BR je pripadnik nezdravstvene enote, ki poleg svoje formacijske dolžnosti opravlja dodatne specifične naloge zdravstvene oskrbe, kadar je potrebno (prva pomoč, izvlačenje, prenos poškodovanega /obolelega). Je usposobljen za izvajanje dodatnih nalog po posebnem programu dopolnilnega funkcionalnega vojaško strokovnega izobraževanja in usposabljanja (VSIU), s katerim pridobi tista specifična zdravstveno-strokovna znanja, spretnosti in veščine, ki jih potrebuje za opravljanje specifičnih nalog na področju zdravstvene oskrbe.

Bojni reševalec je usposobljen za nekatere negovalne intervencije, navedene v dokumentu Poklicne aktivnosti in kompetence zdravstvene nege in oskrbe v SV, **prid-**

obljenih kompetenc pa ne more izvajati zunaj enot SV.

Seznam aktivnosti v zdravstveni negi in oskrbi v slovenski vojski

V seznamu aktivnosti besedilo rdeče barve ali * označujejo, da so za izvajanje navedenih aktivnosti potrebna znanja in veščine, ki jih je posameznik pridobil med specialnim izobraževanjem in usposabljanjem, po katerem je bilo to znanje preverjeno, kar posameznik izkazuje z veljavno listino referenčne ustanove in jih lahko samostojno izvaja v primeru izrednih razmer in na mednarodnih vojaških misijah. Označenih aktivnosti izvajalec ne sme izvajati v mirnodobnem času niti znotraj enot VZE.

Zavedamo se, da se bo dokument zagotovo še razvijal, dopolnjeval in nadgrajeval. Ne gre razumeti, da so vse aktivnosti kompetenc izvedljive v vseh delovnih okoljih in na vseh deloviščih. Ponovno poudarjamo, da gre za specifično dokumenta, da ne bi prišlo do napačnega tolmačenja posameznih kompetenc.

Verjame, da bo dokument pomembno pripomogel h kakovostni obravnavi vseh uporabnikov storitev v SV, izvajalcem storitev pa bo v veliko oporo. ■

Delovna Skupina Za
Nasilje v Zdravstveni Negi

Delovna skupina za nasilje v zdravstveni negi

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja

SVETOVALNI TELEFON ZA OSEBE Z IZKUŠNJO NASILJA NA DELOVNEM MESTU

031 722 333

vsak torek, od 17. do 20. ure

Telefonsko svetovanje je **anonimno in zaupno**. Namenjeno je osebam, ki:

- so žrtve nasilnih dejanj na delovnem mestu,
- imajo izkušnjo spolnega nadlegovanja ali nadlegovanja zaradi osebne okoliščine: invalidnosti, zdravstvenega stanja, starosti, politične, etnične ali verske pripadnosti, istospolne usmerjenosti ... ,
- imajo izkušnjo besednega nasilja, podcenjevanja in omalovaževanja,
- preživljajo sistematično psihično nasilje in poniževanja,
- so na delovnem mestu socialno izločene in diskriminirane,
- na delovnem mestu nimajo zagotovljenega dostojanstva in varnosti,
- so zaradi izkušnje z nasiljem v stiski in potrebujejo pomoč,
- bi rade ustavile nasilje, ukrepale ali pomagale sodelavki/sodelavcu, pa ne vedo, kako.

POKLIČITE NAS, POSKUŠALI VAM BOMO POMAGATI!

Skrb za duševno zdravje ...

Ignac Balažič

Vse več raziskav kaže, da hiperaktiven življenjski stil ogroža naše zdravje, odnose ... Vsiljevanje igre ali pravil je enostransko in ju pretežno uporabljajo ljudje, ki imajo argumente moči. V praksi naj bi se uporabljal obojestranski odnos, s katerim vzpostavimo dialog, ne monolog, in se uporabljali argumenti znanja, zaupanja ter pozitivne naravnosti.

Življenje je pot, ki nas vodi do določenih ciljev preko preprek, ki jih doživiš od sodelavcev preko zavisti in neenakosti. Če ni zaupanja, se pri sodelavcu pojavi nemotiviranost in občutek izključenosti pri delu in odločanju.

Zmaga vedno vključuje tudi poraz pri vsakem človeku. Vsi delamo napake in ne smemo biti nikoli prestrogi do sebe in ne do drugih – pomembno je le, da jih ne ponavljamo. Vedno naj bi dvignili glavo in hodili pokončno ter pogumno naprej. Radi pozabimo sodelavca opomniti, mu svetovati, ga učiti, ter vzgajati z vzgledom.

Če bi res radi spoznali sodelavca, mu dajmo oblast. Vse prevečkrat potrebujemo nekoga, ki je grešni kozel, za katerim se radi skrivamo, sebe, svoje napake, nemoč ali preusmerimo misli drugam. Pri opravljanju vsakodnevne dela, ki naj bi bilo spoštovanja vredno, moramo graditi na zaupanju in naših vrednotah.

V vsakdanjem življenju je polno veselja, žalosti, vzponov in padcev, zato naj bi vseskozi delili ljubezen in se pri našem delu zavedali, če ne bo vedno zmagala skupina, ne bo nihče zmagovalec. Tega se vseskozi premalo zavedamo v odnosu do sodelavca.

Če sodelavca degradiramo, mu verjetno raste adrenalin in so še večja nagajanja in manjša motivacija za delo. Govorimo in pišemo, da hočemo varno, kakovostno zdravstveno nego, zato pa potrebujemo tudi varne, dobre odnose med nami, kjer bi prevladovala odprta komunikacija za vse, ne samo za določene, druge pa postavimo v položaj neenakih – izključenost iz tima.

Vsi vemo, če pademo v globino – v stihijo, se težko poberemo, ker delujemo vsak dan pod pritiskom. Vsak dan se premalo poslušajo sodelavci, se premalo slišijo, tako gremo navzdol v naših medsebojnih odnosih.

Težko je razumeti ljudi, ki iz problema naredijo pet problemov, to je neprimerno, je izzivalno in zavistno, da s svojo močjo prihajaš na račun drugih do lastnega položaja in kažeš svojo moč, drugim pa ostajajo le znanje ter izkušnje.

Lepo bi bilo, če bi imeli občutek pripadnosti, povezanosti med sodelavci, ki je temelj za našo prihodnost in zdravje, naša sporočila naj bi bila jasna in neposredna, saj nam leto omogoči timsko ustvarjalnost in razvoj posameznika v zdravstvenem timu.

Sporne okoliščine je treba reševati neformalno s pogovorom, jasno izraženim nestrinjanjem s sodelavci, ter se šele po tovrstnih korakih odločati za formalno reševanje s posledicami za vse vpletene. Vseskozi pa bi se morali zavedati, da na prvo mesto postavimo sodelavca, njegovo družino, mu pomagamo, ga usmerjamo, dajemo vzgled, ga učimo, ne kršimo človekovih pravic in dostojanstva.

Moje mnenje je, da današnja družba stalno opozarja na problem izgorevanja, nihče pa ne naredi ničesar konkretnega. Zato je zelo pomembno, da ljudje poznamo svoje meje in znamo reči NE.

Od zavisti ne bomo imeli nič, le kratkotrajno zadovoljstvo posameznika, razvijajmo sodelovanje. NI NAJBOLJŠEGA, NE NAJSLABŠEGA, VSI SMO DOBRI ALI VSI SLABI SODELAVCI-TEGA SE JE TREBA ZAVEDATI VSAKODNEVNO. ■

Čestitka

» Ena od skrivnosti življenja, zaradi katere je vredno živeti, je ta, da imaš cilj, ki je vreden truda in ga vztrajno uresničuješ.«

H. Casson

V juniju je na Fakulteti za zdravstvene vede Maribor magistrirala spoštovana kolegica

RENATA ŠKRGET, dipl. m. s.,

zaposlena kot Vodja patronažne dejavnosti v Zdravstvenem domu Ljutomer.

Naslov njenega magistrskega dela je

PROFILIRANJE DELA ZA USPEŠNO IZVAJANJE DELOVNIH OBVEZNOSTI PATRONAŽNIH MEDICINSKIH SESTER.

Pridobila si je naziv magistrica zdravstveno-socialnega managementa.

Za njen strokovni uspeh ji iskreno čestitamol!

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja

10. september svetovni dan preprečevanja samomora

Ivanka Videčnik

S pojavom samomorilnosti se je človeštvo srečevalo že v zgodovini, v sodobnem času pa postaja vse večji problem. Samomorilnost je v Sloveniji že dolga leta trajajoč problem, ki mu velja nakloniti vso pozornost in skrb, kajti spadamo med tiste dežele na svetu, ki so z njim najbolj obremenjene. Starostna meja za samomor se vse bolj niža in tudi med osnovnošolsko mladino samomorilni poskus ni tako redek pojav. Problem današnjega časa so tudi slabe družinske razmere, hladni družinski odnosi, odtujenost drug od drugega, za kar je kriva življenjska naglica. Mladi tako odraščajo v osebe brez prihodnosti.

Število življenj, ki jih družba vsako leto izgubi zaradi samomora, presega skupno število smrti v vojnah in številu umorov. Po podatkih WHO zaradi samomora vsako leto umre približno 800.000 ljudi. Prizadevanja za zmanjševanje števila samomorov potekajo vse leto, od 2003 pa dodatno obeležujemo 10. september svetovni dan preprečevanja samomora.

Geslo letošnjega dneva je *Preprečevanje samomora – ves svet povezan* in poudarja, kako pomembne so povezave na različnih ravneh za uspešno preprečevanje samomora, na primer povezanost kliničnih strok (sodelovanje strokovnjakov za uspešno obravnavo ogroženih), povezovanje in sodelovanje med različnimi resorji (šolstvo, sociala, zdravstvo, znanost), tudi na nacionalni in mednarodni ravni ter povezanost med ljudmi. Slednje je še posebej pomembno za ogrožene posameznike, saj lahko osamljenost poveča tveganje za samomor, nasprotno pa trdne vezi med ljudmi lahko delujejo varovalno.

Kako prepoznati samomorilnost?

Ameriški znanstveniki so prepoznali gensko mutacijo, ki naj bi bila skupna ljudem, ki skušajo storiti, ali storijo samomor. Odkritje bi lahko vodilo do krvnih testov, s katerimi bi ugotavljali tveganje za samomorilnost pri posameznikih, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Odkritje temelji na omejeni študiji raziskovalcev na baltimorski univerzi Johna Hopkinsa, katere ugotovitve so bile objavljene v strokovni reviji *The American Journal of Psychiatry*. Raziskovalci so tako testirali kri 325 ljudi in ugotovili, da so na podlagi sprememb gena z 80-odstotno gotovostjo lahko ugotovili, koga mučijo samomorilske misli ali je že poskusil storiti samomor. Tisti, ki so izpostavljeni resnemu tveganju, so bili prepoznani z 90-odstotno natančnostjo, s 96-odstotno natančnostjo pa so lahko strokovnjaki na podlagi krvnega testa ugotovili, ali je nekdo že skušal storiti samomor.

Kako se srečujemo medicinske sestre s pojavom samomorilnosti?

Ko vstopamo v stik s samomorilnim pacientom, je pomembno, da si pridobimo njegovo zaupanje. Za ljudi, ki so poskušali samomor, je značilno, da težko vzpostavljajo stike in se odkikajo pred drugimi ter posedajo sami zase. Medicinska sestra pomaga vzpostavljati odnos z okoljem in pacienta spodbuja k izražanju lastnih čustev. Pomembno je, da pacienta poslušamo, kadar spregovori o svojih težavah. S tem se pacient razbremeni čustvene napetosti. Iz pripovedovanja lahko medicinska sestra ugotovi, kakš-

na je nevarnost ponovnega samomorilnega dejanja oziroma samomorilna ogroženost in kje lahko posreduje.

Samomor je mogoče preprečiti. Dolžnost vsakega zdravstvenega delavca je, da skuša pri takem pacientu odkriti skrite misli o nesmiselnosti življenja. Tisti, ki grozijo s samomorom, grožnjo pogosto tudi uresničijo. Preživeli po samomorilnih poskusih potrebuje veliko pozornosti, saj jih neuspeh samomor potrjuje v njihovem prepričanju o nesposobnosti in v prihodnosti obstaja nevarnost, da bo uspešnejši.

Sodoben način zdravljenja oseb z duševnimi motnjami, katerega sestavni del je proces zdravstvene nege, prinaša spremembe v psihiatriji sami, spreminja pa se tudi delež, ki ga imajo pri odpravljanju motenj duševnega zdravja posameznik sam, svojci in socialno okolje. Proces zdravstvene nege je pri psihiatričnem pacientu lahko uspešen v vseh fazah samo ob dobrem timskem delu, kar pomeni medsebojno razumevanje in spoštovanje znanja vsakega posameznega strokovnjaka v zdravstvenem timu.

Slovenija - Po podatkih WHO je v Sloveniji stopnja samomorilnosti 12,4 in se je v primerjavi z letom 2000 zmanjšala za 51 odstotkov. Kot opozarja WHO, je doslej le 28 držav uvedlo vladne programe, ki se ukvarjajo s to problematiko. Med glavnimi ukrepi za zmanjšanje samomorilnosti navaja omejitve dostopa do pesticidov, strelnega orožja in določenih zdravil, kar so najpogostejši načini za izvršitev samomora. 194 držav članic WHO se je lani zavezalo, da bodo število samomorov do leta 2020 zmanjšale za deset odstotkov. Na žalost samomor vse prepogosto ni prepoznan kot velik problem javnega zdravja. Vir: STA, 4. 9. 14, ZIB 4. 9. 2014■

Spoštovane sodelavke in sodelavci,

prosimo, da pozorno preberite dopolnjena navodila za pripravo oziroma oddajanje prispevkov za Utrip, ki jih najdete na 56. strani Utripa.

Uredniški odbor Utripa

6. mednarodni simpozij društva oftalmoloških medicinskih sester/tehnikov Hrvaške

Breda Kojc, Alenka Poštrak

Oftalmološke medicinske sestre smo se na povabilo hrvaških kolegic udeležile 6. mednarodnega simpozija društva oftalmoloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki je od 4. do 7. septembra potekal v Edukacijsko – rehabilitacijskem centru zveze slepih Hrvaške v Premanturi. Srečanje je tokrat potekalo pod pokroviteljstvom varuhinje invalidnih oseb Hrvaške, Anke Slonjšak, tema letošnjega srečanja pa je bila »Medicinska sestra in katarakta«.

Slovenske udeleženke pred Edukacijsko rehabilitacijskim centrom zveze slepih Hrvaške.

Na sliki od leve proti desni: Kojc B., Blažič M., Sima Đ, Nendl T., Stupan H., Poštrak A. in Tomše J. Foto: Marta Blažič

»Katarakta ali siva mrena je ena izmed najpogostejših bolezni ljudi, s katero se ljudje običajno srečujejo v starosti. Zamegljen vid vpliva na zmanjšano kakovost življenja predvsem starostnikov, ki zaradi tega pogosto postanejo omejeni pri vsakodnevnih opravilih, branju, gledanju televizije, vožnji z avtomobilom itd.,« je v svojem pozdravnem nagovoru ob začetku simpozija povedala predsednica Oftalmološkega društva medicinskih sester in tehnikov Hrvaške, Tanja Lupieri.

Razvoj na področju mikrokirurške tehnike je omogočil napredek v zdravljenju sive mreže. Tako se dandanes s sodobno mikrokirurško tehniko skaljena leča odstrani, na njeno mesto pa vstavi umetna intraokularna leča. V procesu obravnave pacienta ima medicinska sestra poleg oftalmologa pomembno vlogo. Sodeluje v procesu naročanja pacienta, napoti ga na predoperativne preglede, sodeluje pri oftalmološkem pregledu, ga pripravi na operacijo, zanj skrbi v operacijski dvorani, sodeluje v poopoperativnem času in ga educira. Medicinska sestra je v zdravstvenem timu odgovorna sodelavka v vseh fazah obravnave pacienta. Svoje delo izvaja profesionalno, strokovno in odgovorno, vse pa tudi dokumentira v sestrsko dokumentacijo.

Oftalmološke medicinske sestre iz Novega mesta, Maribora in Ljubljane smo skupaj s članicami društev medicinskih sester Ljubljana in Novo mesto sodelovale na več kot tridesetih plenarnih predavanjih, delavnicah in okrogli mizi. S kolegicami iz Hrvaške ter Bosne in Hercegovine smo izmenjale svoja strokovna znanja s področja zdravstvene nege pacientov s katarakto. Strokovna beseda je tekla o vzrokih za nastanek katarakte, znakih, diagnostičnih postopkih in sodobnih načinih zdravljenja. Aktivno smo sodelovale s sedmimi strokovnimi predavanji: Od sprejema do odpusta – Operacija sive mreže v Splošni bolnišnici Novo mesto, Operacija sive mreže na Očesni kliniki Ljubljana, Obravnava pacienta s sivo mrežo z vidika zdravstvene nege na Oddelku za očne bolezni UKC Maribor, Vloga medicinske sestre pri operaciji sive mreže na Oddelku za očne bolezni, UKC Maribor, Sterilizacija ni igra, Dostojanstvo v zdravstveni negi in Izбира in razvoj ključnih kadrov v zdravstveni negi.

Novo pridobljena znanja in izkušnje bodo zagotovo prispevale h kakovostnejšemu delu in prispevala h kvalitetnejši obravnavi pacientov s katarakto. ■

Minute s Hedviko Verbajs

Kaj vam pomeni priznanje Znanilci upanja 2013?

To mi pomeni priznanje za moje delo, ki ga opravljam. Je tudi neka spodbuda za naprej. Na ta naziv sem zelo ponosna.

Zakaj ste se odločili za poklic medicinske sestre?

Za ta poklic sem se odločila, ker me delo z ljudmi veseli in ker sem oseba, ki ljudem rada pomaga.

Katera je bila vaša prva zaposlitev?

Moja prva zaposlitev je bila opravljanje pripravništva, nato pa zaposlitev na Kliničnem oddelku za hematologijo Interne klinike UKCL, kjer delo opravljam še danes.

Od koga ste na poklicni poti največ pridobili?

Na svoji poklicni poti sem pridobila znanje od svojih starejših kolegov / kolegic na oddelku. Največ znanj pa pridobiš od dobre mentorice. Moja mentorica pa je bila prav Tinkara.

Kakšen nasvet bi danes dali nekomu ob začetku poklicne poti?

Vsak dela tisto, kar ga veseli in naj bo na svoji poti uspešen.

Kako ste zadovoljni z delom, ki ga danes opravljate?

S svojim delom sem zadovoljna in upam, da so tudi drugi, s katerimi sodelujem.

Kako komentirate trenutne razmere v zdravstveni negi?

Razmere so, kakršne so. V takšnih moramo delati in se truditi po svojih najboljših močeh, da omogočimo pacientom / bolnikom čim boljše počutje.

Kaj bi v zdravstveni negi spremenili?

V zdravstvu bi se lahko veliko spremenilo. Bolj bi morali biti enotni, vsi imeti enake pravice in dolžnosti in se umakniti od korupcije.

Katerega izobraževanja bi se radi udeležili?

V zdravstvu se je treba še veliko naučiti, čeprav veliko že znamo. Je veliko novosti, zato je vsako izobraževanje dobrodošlo.

Kako preživljate prosti čas?

Moj prosti čas je namenjen druženju s prijatelji, sprehodom in početju tistega, kar me veseli.

Najlepši kotiček v Sloveniji?

Kotičkov po Sloveniji je veliko, a jaz se držim mota: Povsod je lepo, a doma v Zasavju je najlepše. ■

Minute s Tinkaro Mörec

Kaj vam pomeni priznanje Znanilci upanja 2013?

Priznanje je pohvala za dobro opravljanje mojega dela, odnosa z bolniki in svojci ter hkrati vodilo za naprej.

Zakaj ste se odločili za poklic medicinske sestre?

Že v otroških letih sem bila odločena, da bom medicinska sestra. Rada imam delo z ljudmi in rada opravljam ta poklic.

Katera je bila vaša prva zaposlitev?

Moja prva redna zaposlitev je bila na Kliničnem oddelku za hematologijo Interne klinike UKCL, kjer vztrajam že šestnajsto leto.

Od koga ste na poklicni poti največ pridobili?

Največ sem pridobila od starejših kolegic, ki so z veseljem prenašale znanje in izkušnje na nas, takrat mlajše sodelavce. Veliko sem pridobila tudi od bolnikov.

Kakšen nasvet bi danes dali nekomu ob začetku poklicne poti?

Moj nasvet bi bil, da naj delo opravlja z veseljem, odgovornostjo in po svoji vesti.

Kako ste zadovoljni z delom, ki ga danes opravljate?

Glede na trenutne razmere v Sloveniji sem z delom zadovoljna, sicer pa nikoli ni dovolj dobro, da ne bi lahko bilo še boljše.

Kako se začne vaš delovni dan v službi?

Moj delovni dan se začne s smehom, včasih pa zjutraj potrebujem še nekaj časa, da ujamem svoj ritem.

Kako komentirate trenutne razmere v zdravstveni negi?

Trenutne razmere v zdravstveni negi so kaotične kot celotno zdravstvo. Začne se že pri razporejanju v plačne razrede, ni delovnih mest za določene profile v zdravstveni negi, uvajajo se določene spremembe, ki jim nismo kos.

Katerega izobraževanja bi se radi udeležili?

V našem poklicu je veliko novosti, zato je vsako izobraževanje dobrodošlo.

Kako preživljate prosti čas?

Prostega časa je vedno manj, najrajši ga preživljam z ljudmi, ki me navdajajo s pozitivno energijo. V zadnjem času pa prosti čas izkoristim za izdelovanje naravne kozmetike.

Najlepši kotiček v Sloveniji?

Slovenija ima ogromno lepih kotičkov, lepo je ob Bohinjskem jezeru, svoj čar ima Štanjel na Krasu, posebno mesto zame pa ima prekmurska ravnica. ■

Znanilci upanja

V času, ko le redko javno opozorimo na dobre plati zdravstva, so Društvo onkoloških bolnikov Slovenije, Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo, EuropaColon Slovenija in Ustanova Mali vitez organizirali akcijo z naslovom Znanilci upanja, da skupaj z ostalimi bolniki izpostavijo tiste zdravstvene delavce, ki v odnosih z bolniki ohranjajo človeško toplino in pristen medsebojni odnos. V ljubljanskem Cankarjevem domu so v četrtek (19. 6. 2014) zvečer s slovesnim dogodkom sklenili prvo akcijo Znanilci upanja 2014, s katero so bolniki z rakom in njihovi sorodniki ter prijatelji nagradili zdravstvene delavce, ki s svojim delom in prijaznim odnosom pomagajo bolnikom z rakom.

Največ glasov in s tem tudi letošnje priznanje – častni naziv Znanilec upanja 2014 sta prejeli tudi medicinski sestra Tinkara Morec in Hedvika Verbajš (v kategoriji medicinska sestra / tehnik), ki ju predstavljamo v Utripu.

Podelitev srebrnih znakov in priznanj najzaslužnejšim medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom v pomurski regiji

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja

Daniela Mörec, Dragica Jošar

V Strokovnem društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja smo praznovali. Letošnja podelitev srebrnih znakov in priznanj je potekala v sklopu praznovanja mednarodnega dne medicinskih sester na lokalni ravni, v Grajski dvorani, v Murski Soboti.

Skupinska slika nagrajencev

Nagovorila nas je predsednica društva, Daniela Mörec, ki je s šopkom čestitala Metki Lipič Baligač, letošnji dobitnici zlatega znaka. Slovesnosti se je udeležila tudi predsednica Zbornice – Zveze, Darinka Klemenc, ki je pozdravila naše člane in vodstva zavodov. Navzoče je pozdravil še župan mestne občine Murska Sobota, Anton Štihec. Posebno se je izkazalo vodstvo Splošne bolnišnice Murska Sobota, ki se je slovesnosti udeležilo v polni zasedbi in bolnišnične nagrajence presenetilo s čestitkami in cvetjem, prav tako ravnateljica SZŠ in nekateri sodelavci nagrajencev.

Pa še en dogodek smo obeležili. Članice stanovskega pevskega zbora, Žarek, so od Javnega sklada republike SLO za kulturno dejavnost prejle Gallusove značke in priznanja za svoje dvajsetletno delovanje. Skoraj nemogoče je strniti njihove nastope v številke. Ob vsakem dogodku, ki smo ga prirejali v društvu, so nas razvajale s pesmijo. Hvala vam, drage kolegice. Hvala gospe zborovodkinji Anki Suhadolnik, da je vztrajala vseh dvajset let, hvala Eriki Žilavec, predsednici zbora, da je pisala njegovo zgodovino. Ob spremljavi cimbal, branju pesmi rentgenskega inženirja Tineta Mlinariča, pesmih pevskega zbora Žarek, je slovesnost dobila pravi prekmurski čar.

Ob spremljavi cimbal, branju pesmi rentgenskega inženirja Tineta Mlinariča, pesmih pevskega zbora Žarek, je slovesnost dobila pravi prekmurski čar.

Na Komisijo za priznanja je letos prispelo osem vlog. Glede na kriterije je Komisija odločila in podelila tri priznanja, ki so jih dobile: **Bogdana Kranjec, Cecilija Panker, in Majda Žinkovič** ter pet srebrnih znakov, in sicer: **Delovna skupina za oskrbo kronične rane, Edvard Jakšič, Emilija Kavaš, Jože Trajber in Marija Zrim.**

Dobitnice priznanj

BOGDANA KRANJEC

Bogdana Kranjec je članica DMSBZT Pomurja že od začetka svoje poklicne poti. V Splošni bolnišnici Murska Sobota je zaposlena od leta 1975.

15. 9. 1975 je začela svojo poklicno pot na ušesnem oddelku kot medicinska sestra – pripravnica instrumentarja, kjer je delala vse do 1. 4. 1988. Nato se je oddelek preselil v novo zgrajeno bolnišnico v Rakičanu, kjer se je zaposlila v centralnem operacijskem bloku. Instrumentirala je na različnih operativnih področjih in usposabljala novo zaposleni kader.

Bogdana je večino časa delovala na področju otorinolaringologije, predvsem na področju operativne kot operacijska medicinska sestra, vključevala se je tudi v ambulantno dejavnost okulistike in otorinolaringologije, predvsem v času dežurstva. Izpopolnjevala se je tudi na drugih področjih kirurgije. Vsi jo poznamo kot strokovno sposobno in zanesljivo delavko, odprto za vse novosti, prav tako tudi na področju estetike. Aktivno je sodelovala pri uvajanju novih operativnih tehnik in uspešno vodila instrumentiranje na ORL področju.

S svojo komunikativnostjo je znala prenašati znanje, spretnosti, izkušnje in novosti iz področja otorinolaringologije na sodelavce, dijake in študente. Ob vsem tem je skrbela za svoj strokovni razvoj.

Bogdana je oseba z visoko etičnimi načeli v zasebnem in strokovnem življenju. Je vestna, natančna učiteljica in predana sodelavka. Zaradi svoje strokovnosti in predvsem empatičnega odnosa do ljudi, s katerimi se srečuje pri

svojem delu, pripomore k večji prepoznavnosti in spoštovanju poklica medicinske sestre pri nas.

Ker se je v teh dneh upokojila, ji želimo, da tretje življenjsko obdobje živi le zase in svoje najdražje.

Predlagateljji: v imenu Centralne instrumentarske službe Melita Lapoša in Simona Sečko

CECILIJA – CILKA PANKER

Življenje Cilke Panker je vzniknilo na Goričkem. Goričko je del njenega življenja še danes, čeprav že dolgo ne živi tam. Vzgojena je bila polna vrednot, ljubezni, poštenosti in razumevanja do sočloveka. Te privzgojene vrednote so jo spremljale in ji pomagale do pravilne odločitve za poklic medicinske sestre.

Po končani Srednji zdravstveni šoli ni našla zaposlitve v pokrajini ob Muri, zato je poiskala zaposlitev v UKC Ljubljani na enem izmed težjih oddelkov, v CIIM - u. Po končanem pripravništvu je z leti dokazala svojo strokovnost, zanesljivost in postala timska medicinska sestra. Ves čas je želela svoje znanje nadgraditi s študijem, vendar se ji je v življenju obrnilo drugače. Ljubezen je bila močnejša in vrnila se je v svoje rodno Prekmurje in se leta 1986 zaposlila v Enoti intenzivne internistične terapije SB Murska Sobota. V intenzivno internistično enoto je prinesla nove izkušnje in nova znanja iz prejšnjega delovnega okolja. Pri svojem delu je pokazala obilo strokovnega znanja in svoje delo je opravljala z odprtim srcem do bolnikov, sodelavcev in svojcev. Zelo je cenila vrednote poštenosti, pravičnosti in spoštovanja drug do drugega. S strani bolnikov je bila večkrat javno pohvaljena. V tim se je odlično vključila in vsakega novega sodelavca sprejela z nasmehom in dobro voljo. Vedno je bila pripravljena vsakemu pomagati in mu svetovati na poklicni poti. Bila nam je zelo dobra prijateljica in ko smo imeli težave, nas je znala potolažiti, bodriti in dati upanje. Tudi smeha je bilo veliko, sejala je optimizem in veselje med nami. Poznala je življenjsko kombinacijo biti trden, zaupati vase in ostati občutljiv za stiske drugih.

Cilkini uspehi so tudi naši in obratno. Varna in kakovostna zdravstvena nega vodi k zadovoljstvu pacientov. Cilka je odlična medicinska sestra in hvala ji za vseh 24 let, ko smo lahko bili njeni sodelavci. Hvala ji tudi v imenu bolnikov in njihovih najbližjih.

Predlagateljji: nekdanji sodelavci Enote intenzivne internistične terapije

MAJDA ŽINKOVIČ

Majda Žinkovič se je rodila 17. 5. 1961. Po končani Srednji zdravstveni šoli se je leta 1980 kot pripravnica zaposlila v Zdravstvenem domu Gornja Radgona. Po opravljenem strokovnem izpitu se je zaposlila kot medicinska sestra v splošni ambulanti, kasneje pa za krajši čas dobila delovno mesto v dispanzerju za medicino dela, prometa in športa. Leta 1986 je bila prerazporejena v splošno ambulantno, kjer dela še danes.

Od vsega začetka jo odlikuje strokovnost, humanost, pripadnost poklicu, sodelavcem. Drugačen način izobraževanja, veliko praktičnega pouka, ji je dalo določene izkušnje že v času šolanja. Svoje znanje in izkušnje si je z velikim zanimanjem in voljo pridobivala ves čas svoje poklicne poti z delom in nenehnim izobraževanjem na seminarjih. Poleg svojega rednega dela je ves čas vključena tudi v urgentno službo, delo na terenu, podnevi, ponoči, ob nedeljah in praznikih, ter opravlja dela medicinske sestre tudi v diabetični posvetovalnici, občasno pa tudi v domski ambulanti DSO G. Radgona. Svoje bogate delovne izkušnje z veseljem prenaša na mlajše sodelavce, saj ima pri svojem delu tudi naloge in dolžnosti mentorice pripravnikom, ki jim daje vzgled s svojo profesionalnostjo, natančnostjo pri delu in predanostjo svojemu poklicu. Z izvajanjem preventivnega programa SVIT in srčnožilnih obolenj v ambulanti družinskega zdravnika ter preventivnim in zdravstvenim vzgojnim delom v posvetovalnici za diabetike, prispeva k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva.

V lokalni skupnosti je aktivna članica Rdečega križa. Članica Zbornice – Zveze je od njene ustanovitve in prav tako Sindikata delavcev v zdravstveni negi, kjer je prav tako aktivna.

Njeno profesionalno obnašanje se kaže tudi pri delu s pacienti. Za strokovnost, prijaznost, humanost, dosledno spoštovanje pacientovih pravic in kakovostno delo, so jo velikokrat pohvalili tudi zadovoljni pacienti. Njena vrlina so dobri medosebni odnosi. Da smo kot predstavniki ZD Gornja Radgona lahko aktivni v Društvu, gre velika zasloga medicinski sestri Majdi, ki je vedno pripravljena vskoci zaradi odsotnosti sodelavcev. Redno se udeležuje vseh internih izobraževanj v zavodu, kjer je velikokrat tudi aktivna predavateljica.

Kljub obilju vrlin, ki se jih vseh ne da naštet, pa sestra Majda ostaja skromna in tiha, vedno predana poklicu, zato so njeni sodelavci prepričani, da si zasluži priznanje Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja.

Predlagateljji: sodelavci Splošne ambulante ZD Gornja Radgona

Dobitniki srebrnih znakov

Delovna skupina za oskrbo kronične rane v Splošni bolnišnici Murska Sobota.

Člani Delovne skupine za oskrbo kronične rane že več kot 8 let aktivnega dela na strokovnem področju zdravstvene nege izjemno veliko prispevajo k razvoju zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Murska Sobota, v lokalnem okolju in širše v slovenskem prostoru, saj povezujejo na področju oskrbe kroničnih ran primarni in sekundarni nivo. Kakovost oskrbe kroničnih ran so s pomočjo številnih aktivnosti izboljšali tudi z izdelavo dokumentacije in številnimi praktičnimi delavnicami za vse izvajalce oskrbe kroničnih ran. Aktivno so sodelovali pri pripravi kliničnih smernic na nacionalnem nivoju in s strokovnimi članki na vseh izobraževanjih, ki potekajo na tem strokovnem področju. Skupaj s Strokovnim društvom medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja ter z Zdravniškim društvom Pomurja so organizirali štiri Pomurske simpozije na temo oskrbe kroničnih ran, z multidisciplinarnim pristopom ter ob vsakem simpoziju tudi izdali strokovno publikacijo. Letos pripravljajo tudi izdajo dokumentacije v obliki knjižice, ki bo paciente s kronično rano spremljala in s pomočjo zapisane informacije omogočala boljši pristop pri oskrbi le te. Poleg tega so člani delovne skupine pred nekaj leti intenzivno pristopili k zbiranju kazalnika kakovosti razjeda zaradi pritiska s pomočjo dobre računalniške podpore, ki omogoča natančne analize in pravočasne aktivnosti za izboljšanje kazalnika. V lanskem letu so naboru podatkov dodali tudi druge kronične rane. V skupino so vključeni člani – zaposleni v hospitalnih oddelkih. Tako delovno skupino sestavljajo izvajalci zdravstvene nege iz vseh kliničnih okolij ter ambulantne dejavnosti, kjer prihaja do potrebe po oskrbi kronične rane. V skupini so tudi trije zdravniki (infektolog, kirurg, diabetolog), predstavnik službe za kakovost, predstavnik iz službe za medicinsko rehabilitacijo in predstavnik lekarne. Leta prizadevanj in strokovnega dela članov Delovne skupine za oskrbo kroničnih ran je velik napredek k stroki in rasti zdravstvene nege v pomurskem in tudi v slovenskem prostoru. Njen vlečni konj pa je Marija Kohek.

Predlagatelji: v imenu Strokovnega sveta ZN Splošne bolnišnice Murska Sobota Metka Lipič Baligač in Tanja Kuvcek

EDVARD JAKŠIČ

Edvard Jakšič se je po končani Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota podal na pot izobraževanja predvsem zaradi želje po delu z ljudmi in privlačnosti področja zdravstva in medicine. Izbral je Visoko zdravstveno šolo v Mariboru, kjer je uspešno zaključil višješolski program in se redno vpisal po merilih za prehode v visokošolski strokovni program zdravstvena nega. Po končanem študiju se je zaposlil v Splošni bolnišnici Murska Sobota na intenzivni terapiji internističnega oddelka, potem pa še na kirurškem oddelku. Ker ga je vedno veselilo delo z mladimi in vedoželjnimi, se je leta 2001 zaposlil na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota kot učitelj zdravstvene nege in prve pomoči. Po enoletnem izobraževanju na Pedagoški fakulteti si je pridobil pedagoško-andragoško izobrazbo. Ukvarja z zdravstveno nego in vzgojo za zdravje. Poučuje tudi praktični pouk na internem oddelku Splošne bolnišnice Murska Sobota. Leta 2006 se je vpisal v program izobraževanja za svetovalce za promocijo zdravja pri delu in si pridobil naziv »svetovalca za promocijo zdravja pri delu«. Na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota je že vrsto let vodja nacionalnega projekta zdrava šola, ki aktivno promovira zdrav način življenja tako na šoli kot tudi v lokalnem okolju.

V okviru napredovanja delavcev v vzgoji in izobraževanju si je pridobil naziv mentor in štiri leta kasneje še naziv svetovalca. Na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru je leta 2008 uspešno opravil strokovni izpit iz Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP).

Ker si je želel pridobiti še dodatna znanja iz področja zdravstvene nege, se je vpisal v magistrski študij zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvene vede v Mariboru, kjer je opravil vse študijske obveznosti in v septembru 2010 postal prvi magister zdravstvene nege v pomurskem prostoru.

Na ECM (Evropski center Maribor) je habilitiran v naziv predavatelj za predmetno področje zdravstvene nege in leta 2013 postal nosilec predmeta zdravstvena nega starostnika z gerontologijo.

Edvard Jakšič aktivno sodeluje kot predavatelj na raznih kongresih, simpozijih, strokovnih in znanstvenih konferencah.

Je avtor številnih znanstvenih in raziskovalnih člankov, ki so dostopni na spletu.

Njegova največja strast v prostem času pa je ljubiteljsko gledališče, kjer sodeluje kot igralec, scenarist in režiser. Je avtor petih gledaliških predstav, ki so jih pod njegovim

mentorstvom odigrala nekatere gledališke skupine kot tudi dijaki Srednje zdravstvene šole Murska Sobota. Na pobudo predsednice društva, Daniele Mörec, je napisal scenarij za gledališko skupino Strokovnega društva medicinskih sester babic in zdravstvenih tehnikov in Pomurja. Komedijo z naslovom Žensko moški svet in ena tašča je tudi režiral.

Edvard Jakšič je pedagog in zdravstveni delavec, ki z veliko mero odgovornosti in predanosti opravlja vsakodnevno delo s pacienti, z dijaki ter študenti, bodočimi zdravstvenimi delavci. Mladim je vzgled in vzor, nam pa prijazen in razumevajoč sodelavec.

Predlagatelj: Aktiv zdravstvene nege Srednje zdravstvene šole Murska Sobota

EMILIJKA KAVAŠ

Po končani gimnaziji v Murski Soboti je študij nadaljevala na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani, ki ga je končala leta 1974. Svojo poklicno pot je začela v Splošni bolnišnici v Murski Soboti. Delovala je na različnih področjih in oddelkih od oddelčne medicinske sestre pa vse do pomočnice direktorja za zdravstveno nego Splošne bolnišnice. Leta 1999 se je na Inštitutu Antona Trstenjaka usposobila za voditeljico skupin za samopomoč. Leta 2002 je na Fakulteti za organizacijske vede pridobila naziv diplomirana organizatorica - menedžerka. V letih 1996 do 2005 je delovala v občini Beltinci kot vodja referata za družbene dejavnosti.

Milka Kavaš je medicinska sestra, ki je svoje delo opravljal kakovostno, strokovno in humano. Imela je posluš za težave in stiske bolnikov in sodelavcev. S svojim znanjem, izkušnjami, prijaznostjo in toplino je bila vedno pripravljena pomagati, tolažiti, spodbujati, motivirati ali celo nasmejati. Nenehno je spremljala razvoj zdravstvene nege, nadgrajevala znanja in bila odprta za novosti. Kot medicinska sestra na vodilnih mestih je sodelavce spodbujala k stalnemu izobraževanju in začela uvajati proces zdravstvene nege. Razvijala je timsko delo in skrb za bolnika kot celovite osebnosti s psihofizičnimi in duhovnimi potrebami. Bila je mentorica mnogim dijakom in študentom v kliničnem okolju. Sodelovala in vodila je priprave različnih projektov v Splošni bolnišnici in na občini Beltinci. Bila je tudi članica Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravje. Aktivno in pasivno je delovala na mnogih seminarjih, kongresih, simpozijih in delavnicah tako na področju zdravstvene nege kot na drugih področjih. Bila je tudi urednica biltenov in zbornikov.

V letih od 1991 do 2002 je aktivno delovala v Sindikatu

zdravstvene nege.

Njeno delovanje sega tudi v Zbornico – Zvezo vse od leta 1992 naprej. Bila je članica predsedstva, nadzornega odbora, regijskega odbora društev, predsednica komisije za priznanja pri Zbornici – Zvezi.

Članica Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja je od leta 1974. Od leta 1985 je bila članica izvršilnega odbora društva in potem od 1992 do 2012 je bila predsednica tega društva. To poslanstvo je opravljal z vso zavzetostjo predvsem zato, ker je želela skupaj s sodelavci v društvu dati članom možnost izobraževanja, druženja, osebne rasti, pripadnosti poklicu medicinske sestre ter stroki zdravstvene in babiške nege. Sedaj je članica nadzornega odbora Strokovnega DMSBZT Pomurja. Že 20 let sodeluje pri pevskem zboru Žarek pod okriljem DMSBZT Pomurja.

Tudi v lokalni skupnosti je aktivna pri promociji zdravja in zdravega načina življenja. Kot vodja Skupin za samopomoč pri Združenju za gerontologijo in gerontogogiko Slovenije, deluje že od leta 1997.

Delovala je tudi na Rdečem križu v Murski Soboti kot aktivna predavateljica pri skrbi za starejše.

V Župnijski Karitas Beltinci kot prostovoljka - vodja, deluje že od leta 1992. Pod njenim vodenjem je bilo organizirano mnogo dobrodelnih koncertov, bazarjev in letovanj za socialno ogrožene otroke. Od leta 2012 je članica sveta Slovenske Karitas.

Milka Kavaš je s svojimi bogatimi izkušnjami, človeško toplino in izjemnim veseljem do dela predstavljala vzor medicinskim sestram, zato menim, da si zasluži dodati številnim dosedanjim priznanjem in zlatemu znaku še srebrni znak Strokovnega DMSBZT Pomurja

Številna priznanja in nagrade so dokaz njenega zavzetega, humanega in dolgoletnega dela, tako v društvu kot na področju zdravstvene nege in v drugih nevladnih organizacijah.

Predlagateljica: Dragica Jošar, članica IO DMSBZT

JOŽE TRAJBER

Po končani Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti ga je pot vodila na Višjo zdravstveno šolo v Ljubljani, kjer je leta 1982 pridobil naziv višji medicinski tehnik.

Leta 1983 se je zaposlil v Zdravstvenem domu Murska Sobota kot višji medicinski tehnik v ambulantni medicini dela v Muri. Leta 1999 je postal odgovorni višji medicinski tehnik v Dispanzerju medicine dela in športa v Zdravstvenem domu Murska Sobota.

Ves čas službovanja se zaveda pomena izobraževanja, saj z znanjem bogati svoje strokovno delo ter prinaša pa-

cientom kakovostno in humano opravljene storitve. Svoje izkušnje, strokovno znanje, empatični in človeški odnos prenaša tudi na svoje sodelavce, saj se kot odgovorni višji medicinski tehnik zaveda pomembnosti pristopa, uporabe in ohranjanja dispanzerske metode dela. Svoje znanje razdaja tudi dijakom in študentom pri kliničnih vajah kot mentor. Zdravstveno vzgojno sodeluje pri programu - Test hoje; je tudi vodnik za nordijsko hojo.

V Zdravstvenem domu je bil dva mandata član upravnega odbora Sindikata delavcev za zdravstveno nego.

Svojo poklicno pot združuje z delovanjem v ožjih organih Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja. Dva mandata je bil član IO DMSBZT, sedanjí mandat pa je član nadzornega odbora tega društva. Sodeluje pri organizaciji strokovnih srečanj in raznih drugih dogodkov društva.

V letih 1987–1995 je bil član IO Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov medicine dela in športa, kjer je bil tudi organizator njihovih strokovnih srečanj.

Od leta 1990 naprej je aktiven član Območnega združenja Rdečega križa Murska Sobota, kjer je sodeloval v različnih projektih. Sedaj je podpredsednik tega združenja. Pri Rdečem križu je aktiven predavatelj prve pomoči z licenco.

Kljub napornemu poklicnemu delu najde tudi čas za prostovoljno delo v lokalni skupnosti v projektih promocije zdravlja in zdravega načina življenja. V sodelovanju z Ljudsko univerzo Murska Sobota in Zavodom za zdravstveno varstvo Murska Sobota je sodeloval v projektih: Z gibanjem do zdravja, Skupaj do zdravja in Kakovostno življenje starostnikov.

Kadar pa se Jože želi sprostiti po napornem delu v službi, se odpravi s svojimi prijatelji igrat košarko. Poleti pa se zapelje z motorjem in si napolni baterije.

Jože Trajber, višji medicinski tehnik s svojim delom, vedenjem in trudom vedno najde čas in posluš za človeka, ki potrebuje njegovo strokovno in človeško pomoč. S pozitivnimi stanovskimi vrednotami, z aktivnim in zavzetim delovanjem v organih DMSBZT Pomurja, v humanitarni organizaciji Rdeči križ in zdravstveno vzgojnim delovanjem v lokalni skupnosti, je zaznamoval področje zdravstvene nege v Pomurju.

Predlagateljica: Dragica Jošar, članica IO DMSBZT

MARIJA ZRIM

Po končanem šolanju in pripravništvu je kot višja medicinska sestra začela svojo karierno pot na internem oddelku. Tam si je pridobila bogate delovne izkušnje, ki jih je kmalu prenesla na kirurški oddelok. Najprej je bila timska medicinska sestra, njene ambicije pa so segale višje. Leta

2005, je postala vodja zdravstvene nege na področju kirurških dejavnosti, kjer ji teče zdaj tretji mandat. S svojim vodenjem, organiziranjem, strokovnostjo zdravstvene nege in vseh njenih izvajalcev v Splošni bolnišnici Murska Sobota je prispevala k razvoju stroke in prepoznavnosti bolnišnice, tako v Pomurju in širšem slovenskem prostoru. V svojih prvih dveh mandatih je dosegla vse zastavljene cilje in uresničila svojo vizijo. To lahko doseže le človek, ki si dobro začrta pot, človek, ki točno ve, kaj želi doseči, kam želi priti in po kateri poti. Marija ima jasno opredeljeno poslanstvo, vizijo, cilje in strategijo. To pa imajo lahko samo ljudje z vodstvenim potencialom. Pred njo je postavljen nov izziv, vedno je namreč globoko v svojem srcu čutila, da je njena ljubezen urgencia. Ker se je v Splošni bolnišnici Murska Sobota začela gradnja urgentnega centra in bo treba postaviti temelje delovanja, organiziranja in vodenja, je to priložnost tudi zanjo. Je predavateljica na Alma Mater Europaea - Evropskem centru Maribor, za področje kirurške zdravstvene nege in mentorica številnim pripravnikom. Je tudi aktivna članica kirurške sekcije. V letih 1998–2013 je bila članica izvršilnega odbora DMSBZT Pomurja ter od 2004–2008 podpredsednica društva. Aktivno sodeluje na številnih seminarjih, simpozijih in drugih strokovnih srečanjih. Je avtorica mnogih člankov s področja zdravstvene nege. Zaposlene še posebej motivira za včlanitev v društvo ter čim večjo udeležbo na seminarjih s področja zdravstvene nege.

Je aktivna članica Civilne zaščite občine Kuzma in predavateljica v različnih skupinah in društvih.

Za Marijo Zrim bi lahko rekli, da jo odlikuje ustvarjalnost, kreativnost in inovativnost. Je oseba, ki ima enega izmed najbolj globalnih pogledov v delovanje zdravstvene nege in bolnišnice kot organizacije. Tako v podrobnosti pozna posamezne procese dela na vseh nivojih managementa v bolnišnici. Verjamemo, da se določenih stvari človek ne more naučiti, za to mora biti rojen. Pravijo, da bodo v prihodnosti zmagali predani vizionarji, ki so pripravljeni na sodelovanje, ki je usmerjeno k ljudem, ki bodo znali uveljaviti timsko delo in zagotoviti pravo mero avtonomije. Marija Zrim zagotovo to je.

Je prva, ki človeku priskoči na pomoč v njegovih najtežjih trenutkih. To smo se lahko že nekajkrat prepričali. Vedno zna uporabiti primeren pristop do sočloveka in izbrati prave besede v pravem trenutku. Veličino njenih besed in dejanj zazna človek šele tedaj, ko se sam znajde v težki situaciji. Po drugi strani pa Marija v najtežjih trenutkih, ki jih je doživela že nekaj, ne pričakuje ničesar. To je le odlika velikih ljudi.

Nekje je bilo zapisano, da s ljudmi ni mogoče ravnati kot s sredstvi, ampak jih je treba voditi. Obravnavati jih je potrebno kot posameznike, treba je poudarjati njihov pomen in jim izkazovati spoštovanje. Najprej so ljudje, šele nato uslužbenci. Tudi napake je treba obravnavati z občutkom. Uspehe pa je treba nagraditi in pohvaliti. Na takšen način vse nas, zaposlene na kirurškem oddelku, vodi naša glavna medicinska sestra.

Zato zaposleni na kirurškem oddelku SBMS predlagamo, da DMSBZT Pomurja srebrni znak podeli Mariji Zrim, za njeno večletno strokovno, organizacijsko in vodstveno delo na področju zdravstvene nege.

Predlagatelji: sodelavci kirurških oddelkov SBMS ■

Utrinki z izleta na Koroško

Nevenka Rosić

Na prvo junijsko soboto smo v DMSBZT Ptuj – Ormož organizirali izlet na Koroško. V zgodnjih jutranjih urah nas je pozdravilo sonce, kar nam je obetalo lep toplel dan. Po odhodu s Ptuja smo se odpeljali po slikoviti naravi ob reki Dravi.

Udeleženci izleta

Na Muti smo imeli prvi postanek ob dišeči jutranji kavi. Pot smo nadaljevali k rudniku svinca pod Peco. Ob vходу v rudnik smo dobili zaščitna knapovska oblačila, nato pa smo se "stlačili" v zelo majhne rudarske vagončke. Vožnja v notranjost rudnika je bila za nekatere naravnost grozna, saj je v popolni temi vse škripalo in ropotalo. V samem rudniku je vodič na posameznih postajah razložil delo in življenje rudarjev. Posebej zanimiva je bila anekdota o rudniškem škratu "Berkmadlcu", ki je nagajal izgubljenim rudarjem. V nekem trenutku nam ga je celo uspelo slišati, čeprav se nismo izgubili.

Po končanem ogledu rudnika pod Peco nam je čas dopuščal, da se odpravimo tudi v slikovito, malo vasico Štanjel, od koder je prečudovit pogled na Peco ter Uršljo goro. Med njima se razprostirajo velike koroške kmetije s pašniki in bogatimi gozdovi. Ob tem pogledu človek enostavno občuti mir in vso lepoto spokojne narave. V nadaljevanju

nas je pot vodila na bližnjo turistično kmetijo, kjer nam je gospodar v njihovi vinski kleti povedal nekaj besed o delu na njihovi kmetiji, ob tem pa nas je gospodinja postregla z njihovimi domačimi dobrotami.

Dan se je že prevesil v pozno popoldne, ko smo se odpravili še h koroškim splavarjem oz. flosarjem. Pričakali so nas s svojim velikim splavom in odličnim programom. Ob harmoniki inokusnem golažu so nas flosarji s splavom peljali po reki Dravi in nas zabavali, v nadaljevanju pa je sledil tudi "flosarski krst". Po prijetno doživetem dnevu se nam je prilegla še okusna večerja v eni od koroških gostiln z domačo hrano. Ravno v času, ko je zahajalo sonce, smo se odpravili proti domu in občudovali dolino reke Drave, nad katero je počasi začel padati mrak. Domov smo se vrnili v poznih večernih urah, zadovoljni in polni lepih doživetij in vtisov. Se vidimo ponovno septembra na jesenskem izletu po Pohorju. ■

Vseslovenska akcija zbiranja pripomočkov za osebno higieno

Tanja Ribič Vidovič

V DMSBZT Ptuj - Ormož smo se zaradi kriznih časov odločili, da smo po vseh ustanovah v naši regiji zbirali pripomočke za osebno higieno in se tako priključili vseslovenski akciji medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov. Zbrali smo veliko pripomočkov za osebno higieno, ki smo jih predali območnim enotam Rdečega križa Ptuj in Ormož. Ob tem trenutku bi se zahvalila vsem zaposlenim v zdravstveni negi, ki so se v tako velikem številu odzvali na našo akcijo. ■

Razpis za podelitev priznanja srebrni znak in naziva častni član Društva

V skladu s 33. členom Statuta DMSBZT Gorenjske in Pravilnikom o priznanjih DMSBZT Gorenjske Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske objavlja razpis za podelitev priznanj srebrni znak DMSBZT Gorenjske za leto 2014 in razpis za naziv častni član Društva

Kriteriji za podelitev priznanja srebrni znak

Priznanje DMSBZT Gorenjske lahko prejme članica/član društva v zdravstveni, izobraževalni ali socialnovarstveni ustanovi, ki

ustreza kriterijem:

- članstvo v Društvu vsaj 10 let ali več,
- dolgoletno aktivno delovanje v Društvu in/ali uspešno poklicno delovanje na področju zdravstvene in babiške nege,
- prispevek k večji prepoznavnosti in kakovosti dela v zdravstveni in babiški negi,
- prispevek h krepitvi in ohranjanju dobrih medsebojnih odnosov na delovnem mestu in navzven,
- skrb za ohranjanje in razvijanje kulturne in zgodovinske dediščine medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov,
- skrb za višjo raven znanja v strokovni in laični javnosti.

Kriterij za podelitev naziva častni član/članica Društva

Naziv častnega člana Društva prejme oseba, ki je s svojim delom pomembno prispevala k uspešnemu delu Društva ali stroki zdravstvene nege. Predlagatelji naj pisne predloge z življenjepisom kandidatov in podrobno utemeljitvijo posredujejo na sedež društva:

Bleiweisova cesta 20, 4000 Kranj, s pripisom

KOMISIJA ZA PRIZNANJA,

najkasneje **do petka, 7. novembra 2014.**

Podeljena bodo štiri priznanja srebrni znak in naziv častnega člana Društva.

Podelitev priznanj bo na svečani slovesnosti 6. decembra 2014 v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah

Vesna Jenšterle

Predsednica komisije za priznanja DMSBZT Gorenjske

Tanja Pristavec

Predsednica DMSBZT Gorenjske

Spoštovani, vabimo vas na učne delavnice

ZAKAJ SE LJUDJE TAKO RAZLIČNO VEDEMO

Izvajalec

Albina Kokot, dipl. m. s., Master of business communication, Reality therapy certification, zaposlena v Psihiatrični bolnišnici Vojnik.

Kratka učna vsebina delavnice

V zadnjih 100 letih je bil dosežen ogromen tehnični napredek – spisek je neskončen. Večina naših težav pa je bolj kot kdajkoli posledica nazadovoljujočih medsebojnih odnosov. Običajno smo nesrečni takrat, ko se z nam pomembnimi ljudmi ne razumemo tako, kot bi si mi želeli. Veliko ljudi se že zaveda, da težave sožitja izvirajo iz naše različnosti. V šolah se sicer učimo marsikaj, skoraj nikjer pa nas žal ne učijo temeljev motivacije našega vedenja, zakaj se vedemo tako, kot se vedemo.

Zato bomo na delavnici odgovorili na vprašanje, kako se ljudje sploh vedemo (spoznali bomo model celostnega vedenja) in katere so tiste sile znotraj nas, ki nas neprestano ženejo v delovanje. Sile, ki nas ženejo v delovanje, sestavljajo skupaj pet potreb (potreba po preživetju, ljubezni, moči, svobodi in zabavi), ker pa so te potrebe pri vsakem človeku zapisane v njegove gene na njemu lasten način, smo si tako različni.

Ker pa večina našega vedenja predstavlja avtomatski odziv na dražljaje iz okolice, so pri našem vedenju bistvena tudi naša prepričanja, v skladu s katerimi počnemo vse v našem življenju. Zato bomo pogledali še, katera so najmočnejša omejujoča prepričanja, katera so nova prepričanja osebne svobode in katera so tista področja življenja, na katerih imamo najpogostejše težave.

Kotizacija

Prijave so na info@dmsbzt-celje.si, ali po telefonu 040431941, med 7. in 8. uro. Za člane društva DMSBZTB Celje je kotizacija 10 €, plača se po izstavitvi računa naše računovodje, za nečlane pa je 20 €. Vljudno vabljeni!

*DMSBZT Celje,
Tomica Kordiš*

Strokovno srečanje in druženje upokojenih medicinskih sester DMSBZT Ljubljana

Marija Filipič

Zaključilo se je počitniško obdobje in v septembru smo tudi upokojene medicinske sestre začele z jesenskim programom. V deževnem jutru smo začeli vožnjo iz Ljubljane skozi Grubarjevo nabrežje, po Lžanski cesti do Črne vasi. Tople besede naše predsednice, gospe Olge Koblar in gospoda Borisa Sima so naša razmišljanja odvrnile od težavnega vremena.

Ljubljansko barje ima zelo bogato zgodovino, izjemna arheološka najdišča, etnološke posebnosti, zanimive naravne vrednote in je tudi hitro dostopno, saj leži ob robu glavnega mesta. Prvi naš postanek je bil v Črni vasi, ki ima zelo dolgo preteklost. Seveda pa je naselitev Črnovaščanov opisana okrog leta 1830. V prazgodovinskem času je bilo tu jezero. Človek je bival v kolibah, zgrajenih na kolih. Že takrat so področja izsuševali s prekopji, urejali tok Ljubljane in nerodovito področje spremenjali v zelo rodovitna kmetijska področja. V 19. stoletju je tudi avstrijski cesar veliko pripomogel k spreminjanju Barja. Z zgraditvijo Lžanske ceste in poseljevanja Barja se je kmetijska dejavnost širila še v sadjarsko, vrtnarsko in živinorejsko stroko. S povečevanjem števila prebivalstva so Barjani imeli močno željo po duhovnem hramu v svojem kraju. Takratni župnik Fran Saleški Finžgar je ljudem prislulnil in jih še močneje spodbujal ter jim tudi pomagal pri izgradnji znamenite Plečnikove cerkve Svetega Mihaela v letih 1937-1940. Zaradi močvirnih tal je cerkev zgrajena na pilotih, sestavljena pa iz materialov in okrasja ljudskega stavbarstva. Dostop do cerkve je po sezidanih stopnicah v obliki mostu. Zunanje zidove pa krasijo vložki iz opeke. Katoliško cerkev Svetega Mihaela smo si ogledali z velikim zanimanjem in zagotovo še povečali spoštovanje do umetnika arhitekta Jožeta Plečnika, ker je izgradnja stavbe na tako težavnih tleh nedvomno neprecenljiva umetnost.

Nadaljevali smo z ogledom Koliščarskega muzeja na Igu. Leta 1875 so cestni delavci pri čiščenju jarkov ob Lžanski cesti naleteli na ostanke naselja na kolih in številnih črepih, orodij in živalskih kosti. Danes z gotovostjo ugotavljajo, da so koliščarji ali mostiščarji živeli 5 tisoč let pred našim štetjem, da so bile vmes tudi prekinitve, verjetno zaradi naraslih voda. Ko pa je voda področje popolnoma zalila, so postavljanje kolišč prekinili in se prestavili na trdna tla. Koliščarji so zagotovo najzgodnejši graditelji naselbin, ki so živeli iznajdljivo v sožitju z naravo. Izredno je bil razvit lov, ribolov, ukvarjali so se s poljedelstvom, redili domače živali: govedo, ovce in svinje. Nabirali so semena in gozdne sadeže, izdelovali lončeno posodo in druge bakrene in kovinske izdelke. Tudi les so predelovali v uporabne pripomočke: kolo, drevake, posodo ... Vse originalne najdbe hranijo v Ljubljanskem muzeju. V tem muzeju pa je zelo natančno predstavljeno življenje koliščarjev v besedi, slikah in v predmetih.

Ig je znan še po številnih značilnostih, zato ga bomo še obiskali.

Mudilo se nam je že na Kurešček. Z avtobusom smo se pripeljali do zadnjega ovinka pred cerkvijo Marije Kraljice

miru. Gospod profesor Anton Košir - ravnatelj romarske cerkve Kraljice miru, ki je tudi častni občan občine Ig, nas je zelo prijazno sprejel na Kureščku, 833 metrov visokem hribu nad Ljubljanskim barjem. Seznanil nas je z zgodovino nastanka cerkvice Kraljice miru, ki je edina v Sloveniji. Leta 1990 so bile na tem mestu samo še ruševine, ostanki stare cerkve. V nemirnih časih turških vpadov so na hribu kurili grmado kot svarilo pred bližajočo se nevarnostjo. Od tu izhaja tudi ime. Obstaja tudi legenda o mežnarju, ki je hotel zvoniti jutranjico, pa se je zaradi visoko na novo zapadlega snega in goste megle izgubil. Skoraj je že obupal, ko so zvonovi začeli zvoniti sami od sebe. Po sledenju zvonov je našel pot in tudi današnja pot vodi v ta spomin. Romanja na hrib s priporočilom k Mariji Kraljici miru so bila vedno pogostejša. Leta 1940 so številni romarji od vsepovsod prišli prosit za mir. Cerkev je bila porušena in šele 1990 leta dobila dovoljenje za obnovo. Sedaj je v oskrbi domačinov, upravljajo pa jo duhovniki Salezijanci. Ob vsaki besedi gospoda Koširja smo bili bolj in bolj seznanjeni o prizadevanjih domačinov in cerkvenih dostojanstvenikov za obnovo romarskega kraja, ki je množično obiskovan z romarji iz Slovenije pa tudi iz tujine. Gospa Olga Koblar se je v imenu medicinskih sester gospodu zahvalila za izjemno, vsestransko predstavitev cerkve na Kureščku. Gospod pa je odgovoril, da ga je za hvalo presenetila in razveselila z dobrohotno pozornostjo. Povedal je, da medicinske sestre še posebej ceni in spoštuje. Tudi on se pri vsakodnevnem delu srečuje z ljudmi, ki so ranjeni in na preizkušnji. Skušaj jih razumeti in pomagati do novega upanja. Poudaril je, da so mu prav medicinske sestre, ki so svoje življenje posvetile pomoči potrebnim, vzor pri njegovem srečevanju z ljudmi, ki so v stiski. Na vse bo ohranil lep spomin in nam želi lepih srečanj in doživetij.

Obiskali smo še Mladinsko klimatsko zdravilišče v Rakitni. Klima v zaselku Boršt, 820 metrov visoko, kjer se nahaja zdravilišče, je zelo ugodna predvsem za zdravljenje otrok in mladostnikov z respiratornimi obolenji. Že v obdobju 1. svetovne vojne so tu začeli zdraviti pljučno bolne Avstro-Ogrske vojaške. Po vojni so v zdravilišču sprejemali bolnike s kostno tuberkulozo. Leta 1930 pa so iz Ljubljanske Poliklinike že začeli pošiljati na okrevanje otroke. Ponovno se je okrevališče za otroke organiziralo po letu 1950. 1987. leta so zaradi povečanih potreb pozidali še več zgradb in stari del dobro obnovili. Leta 1994 pa so zgradili še športno rekreativni park. Sedaj se poleg zdravljenja dihalnih obolenj izvajajo še programi: zdravljenje motenj hranjenja, čustvene motnje, šola lulanja, šola zdravega odraščanja in šola v naravi, zimovanje, letovanje predšolskih in šol-

skih otrok, športni dnevi, pravljичni dnevi ... Zelo uspešno jim pri vseh programih pomagajo živali: konji, kozice, pujsi, zajčki, morski prašički, ki imajo dom poleg zavoda. Celoten pogled na organizacijo današnjega dela in skozi zgodovino nam je zelo prijazno posredovala predstavnica vodstva zavoda gospa Željka Dvorski. Med nami pa so bile

tudi sestre, ki so svoje izkušnje pridobile ali pa jih delile prav v tej ustanovi.

Postreženi smo bili še s kosilom. Ob zaključku smo še s svežimi podatki, opažanji in doživetji s hvaležnostjo do vseh, ki so omogočili prekrasno srečanje, zaključili dan in se vrnili v Ljubljano. ■

Likovna kolonija v Ribnici na Dolenjskem

Majda Jarem Brunšek

Absolutno dobri izbiri kraja za letošnjo likovno kolonijo smo se v petek konec junija odpeljale v »suhorobarski« konec Dolenjske. Ribnico seveda.

Nastanile smo se v gostišču Harlekin in se tam uživalno razvajale in počutile ves čas bivanja.

Ogledale smo si krajevne zanimivosti:

Škrabčevo domačijo z vsemi obnovljenimi danimi vrednostmi. Ogledale in obiskale smo lepo obnovljeni rokodelski ribniški center. Uh, uh, kako je dišalo po lesu.

Tam nas je sprejel pravi »ribniški Urban« s svojo predstavitvijo suhe robe v ribniškem narečju. Lesene izdelke kot uporabno umetnost smo odnesle tudi v domači kraj za domačo uporabo. Naučili so nas ločiti pravo ribniško blago od ponaredka.

Obiskale smo znamenito ribniško cerkev, predstavil nam jo je lokalni župnik.

Ogledale smo si tudi muzej čarovnic. Hud način mučenja je bil čarovniški stol, opremljen z ostrimi konicami ali ošiljenimi deskami, na katere so posadili osumljene. Tam so jih pustili sedeti tudi po več kot dvanajst ur. Pri mučenju so uporabljali razbeljeno oglje in vroče olje. Zadnji veliki čarovniški proces v Ribnici je bil 11. 5. 1701. Na njem so obsodili na smrt z obglavljanjem in sežiganjem na grma-

di Marino Češarkovo. Pregarjanje čarovnic je prenehalo pod vladavino Marije Terezije. Ta je s patentnim dokumentom to podpisala. »Še dobro.«

Vodič po Ribnici je bil gospod Marko, ki je njen oboževalec in kulturni povezovalac, urednik časopisa Rešeto. Poklonil nam je dopoldan in nas popeljal po lepem in bogato polnem obrtnem kraju.

Čas za vtise in likovne ideje smo si utrgale zvečer ali med natrpanim dnevom.

Motivi so ostali delno na papirju, več pa v fotoaparatih in doma jih bomo prenesle na papir. Vsekakor bo nastalo nekaj novih in izvirnih motivov za vsako umetnico posebej. Duhu smo dali svobodo, ki bo pripomogla nastanku novih del pod čopiči ljubljanskih likovnic.

Prijetna družba likovnic, dobra volja in prijetno bivanje sta nam prehitro minili.

»Ostali bi še kakšen dan,« reče naša, ne edina Dolenjka in damo ji prav.

Tu smo bili prvič in ne zadnjič smo si rekli ob slovesu. ■

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi na srečanje

PRILAGOJENI PRISTOPI DO OSEB Z GLUHOSELEPOTO,

ki bo 10. 11. 2014 ob 16. uri v prostorih DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14, Ljubljana.

Predavanje in delavnico bosta vodili ga. Andreja Vovk, dipl. m. s. in ga. Metka Knez, univ. dipl. soc. dela.

- 15.45 do 16.00 – registracija

- 16.00 do 17.15 – **teoretičen del**

- množične senzorne ovire (slepota, slabovidnost, naglušnost, gluhot, gluhoslepota),
- socialnimi vidiki množične senzorne ovire,
- načini sporazumevanja z osebami z množično senzornimi oviranostmi,

- 17.15 do 17.30 – odmor

- 17.30 do 19.30 – **praktičen del**

- delo v manjših skupinah
- praktični preizkus različnih načinov sporazumevanja in spremljanja oseb z gluhoslepoto

- 19.30 do 20.00 – zaključek

Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je oddana na Zbornico – Zvezo.

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na www.drustvo-med-sester-lj.si do zapolnitve prostih mest (20)

Kotizacija za člane DMSBZT Ljubljana znaša 10 €, za nečlane 20 €.

Podpredsednica za interesne dejavnosti pri DMSBZT Ljubljana
Gordana Lokajner

Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima

Aspirin znižuje tveganje raka

Vsakodnevno jemanje nizkega odmerka aspirina uspešno preprečuje srčno-žilne bolezni, kot sta infarkt in kap. Najnovejša odkritja pa so pokazala, da že 75 mg tabletkas aspirina zmanjšuje tudi umrljivost zaradi različnih vrst raka. Raziskovalci iz Univerze v Oxfordu in ostalih centrov so z dolgoletno študijo ugotovili, da aspirin zmanjšuje smrtnost zaradi raka vsaj za petino. V raziskavo, ki je potekla med štiri in osem let so vključili 25.000 pacientov, večinoma iz Velike Britanije. Naredili pa so tudi longitudinalno študijo na 12.500 bolnikih, v kateri so preverili učinek aspirina v daljšem obdobju in ugotovili, da aspirin učinkuje kar 20 let. V dve desetletji dolgem obdobju pa se je smrtnost zaradi raka zmanjšala za 20 odstotkov. Še bolj zanimivi pa so učinki aspirina na zmanjšanje tveganja za posamezne vrste raka. Aspirin je najbolj učinkovit pri raku na požiralniku, kjer je bilo zmanjšanje kar 60 odstotno, pri raku na črevesju približno 40 odstotno, 30 odstotno za pljučnega raka in 10 odstotno za raka prostate. Študija še kaže, da je bilo tveganje smrti zaradi raka med bolniki, ki so jemali aspirin, 25 odstotkov nižje, umrljivost zaradi kateregakoli vzroka, pa se je zmanjšala za 10 odstotkov v primerjavi z umrljivostjo pacientov, ki niso jemali zdravila.

Vodilni raziskovalec profesor **Peter Rothwell** meni, da je smiselno začeti z vsakodnevnim jemanjem aspirina med 45 in 50 letom starosti, terapija pa naj traja okoli 25 let. Profesor Rothwell je še povedal, da ne priganja zdravih ljudi srednjih let, da takoj začnejo jemati aspirin, vendar dodaja, da dokazi "kažejo, da bi bilo vredno". **Ed Yong**, sem zainteresiranim za redno jemanje aspirina priporočamo, da se pred tem posvetujejo s svojim osebnim zdravnikom." Z njim se strinja tudi epidemiolog profesor **Peter Elwood**, ki je naredil nekaj prvih študij vpliva aspirina na zdravje. Elwood priporoča, da naj se posamezniki sami odločijo o vsakodnevnem jemanju aspirina. "O aspirinu je treba razmišljati v enakem kontekstu kot o življenjskih spremembah kot so diete in telovadba, ki lahko pomagajo ohranjati zdravje."

Profesor **Peter Rothwell** pa pri tem ni pozabil niti na negativne posledice jemanja aspirina. Tako pravi, da je učinek aspirina na bolezni srca in ožilja pri zdravih ljudeh majhen, aspirin pa povečuje tveganje za krvavitve na želodcu in črevesju. Rothwell je še povedal, da je letno splošno tveganje za večje notranje krvavitve približno 1 proti 1000, aspirin pa to tveganje skoraj podvojuje. Ob tem je profesor še dodal, da je tveganje močnih notranjih krvavitev zelo nizko pri ljudeh v srednjih letih in se dramatično poveča šele po 75. letu. Zato profesor **Elwood** priporoča uživanje skupaj s kozarcem mleka, saj jemanje aspirina ponoči in v kombinaciji s kalcijem okrepi njegove učinke in zmanjšuje draženje želodca.

Rothwell še meni, da morajo zdravniki pri predpisovanju aspirina pretehtati tako tveganja kot koristi jemanja in pri tem upoštevati tudi nova dognanja o njegovih učinkih na zmanjšanje tveganja raka. ■

<http://vizita.si/clanek/novice/aspirin-znizuje-tveganje-raka.html>

Na Hrvaškem čistilka pomagala pri operaciji

Čistilka iz Bjelovarja je obvestila hrvaško ministrstvo za zdravje, da je morala na začetku avgusta pomagati pri operaciji v bjelovarski bolnišnici. Sanacijski direktor bolnišnice v Bjelovarju Stjepan Grabovac je potrdil njeno zgodbo in dodal, da je to običajna praksa tudi v drugih hrvaških bolnišnicah. "Ko je zdravnik začel rezati nogo pacienta, ki sem jo držala, sem se zgrudila na tla," je povedala 46-letna čistilka Lidija Mraz, ki so jo poklicali v operacijsko dvorano, da bi pomagala pri operaciji. Dodaja, da v 27 letih dela v bjelovarski bolnišnici nikoli ni doživela, da bi jo poklicali v operacijsko dvorano med operacijo, kaj šele, da bi pomagala pri operacijah. Mrazova je tudi sama končala na bolniškem dopustu, ker je imela zaradi šoka ob operaciji težave zaradi visokega pritiska in je morala tudi sama poiskati zdravniško pomoč. O nenavadni asistenci je obvestila ministrstvo za zdravje in pristojni sindikat. Predsednica Samostojnega sindikata zdravstva in socialnega skrbstva Spomenka Avberšek je spomnila, da nemedicinsko osebje med operacijo ne sme vstopiti v operacijsko dvorano. "Zanima me, kaj bi se zgodilo, če bi se tak primer zgodil v Nemčiji, ker je to, kar se dogaja pri nas, skrajna nemarnost do stroke, kot tudi do pacientov, ki, kot se zdi, morajo razmišljati o tem, kdo bo pomagal med njihovo operacijo," je dejala Avberškova. ■

(Večer, avgust 2014).

»Obamacare« v ZDA povzročil skokovito povpraševanje po zaposlovanju medicinskih sester specialistk z naprednimi znanji

Program zdravstvenega zavarovanja, ki izhaja iz zdravstvene reforme ameriškega predsednika Baracka Obame, t. i. Obamacare in ki je dosegel zastavljeni cilj – osem milijonov novih zavarovancev, je povzročil nepričakovano porast povpraševanja po zaposlovanju medicinskih sester specialistk in zdravniških pomočnikov, saj naj bi se povpraševanje po omenjenih profilih zdravstvenih delavcev v zadnjih dveh letih v ZDA povečalo kar za 320 odstotkov.

Pozornost zdravstvenih zavarovalnic se vedno bolj usmerja v večšine krepitve zdravja, preprečevanja bolezni in podaljševanja življenja, izvajalci primarnega zdravstvenega varstva pa poizkušajo paciente zadržati doma in jim v domačem okolju zagotavljati ustrezno zdravstveno obravnavo ter tako zmanjševati njihovo bivanje v bolnišnicah. Medicinske sestre specialistke in zdravniški pomočniki naj bi tako opravljali del aktivnosti, ki jih sicer opravljajo družinski zdravniki. ■

(Vir Forbes).

Merila kakovosti življenja

V OECD glavno merilo zdravje

Prebivalci držav članic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) pri ocenjevanju kakovosti življenja na prvo mesto uvrščajo zdravje, je na predstavitvi indeksa boljšega življenja, ki je potekala v okviru Strateškega foruma Bled na začetku septembra letos, pojasnil Anthony Gooch iz OECD. Tako je tudi v Sloveniji, je dodal.

Kot je na Bledu spomnil vodja odnosov z javnostmi pri OECD Gooch, gre pri indeksu boljšega življenja za spletno orodje, s katerim si lahko posameznik izoblikuje svoj kazalec in ga uredi v skladu z lastnimi predstavami o kakovosti življenja. Posameznik lahko pri tem izbira med 11 kriteriji, to so bivališče, zaslužek, zaposlitev, skupnost, zdravje, izobrazba, okolje, varnost, vključenost v družbo, razmerje med delom in prostim časom ter subjektivno zadovoljstvo z življenjem.

Ključno pri indeksu je, da držav ne ocenjuje OECD, temveč njihovi prebivalci, je poudaril Gooch. Spletno stran oz. aplikacijo, ki jo je OECD vzpostavil maja 2011, je po njegovih besedah do danes obiskalo več kot 4,6 milijona ljudi iz 184 držav. Med njimi je podatke o zadovoljstvu, ki omogočajo izračun indeksa, delilo več kot 72.000 ljudi. Iz njih je razvidno, da je **ljudem na prvem mestu zdravje, zaslužek pa denimo uvrščajo šele na deveto mesto.**

Tudi v Sloveniji se je glede na 144 odgovorov na vrhu lestvice znašlo **zdravje**. Glede na publikacijo organizacije, izdano minuli mesec, **Slovenija med državami OECD nadpovprečne rezultate beleži na področjih vključenosti v družbo, družbenih stikov, izobrazbe in kvalifikacij ter osebne varnosti, podpovprečne pa na področjih zdravja, zaslužka in premoženja ter subjektivnega zadovoljstva z življenjem.**

Kriza je prizadela življenje povprečnih slovenskih gospodinjstev, njen negativni vpliv pa se je odrazil predvsem na področjih zaposlitve in vključenosti v družbo. Realni dohodki gospodinjstev so se sicer v Sloveniji med letoma 2007 in 2011 okrepili za odstotek, medtem ko so v območju evra upadli za odstotek, a se je neenakost prejemkov pred davki in transferji zvišala za štiri odstotke, medtem ko se je v državah OECD le za 1,2 odstotka.

Poleg tega je stopnja zaposlenosti v Sloveniji med letoma 2007 in 2012 nazadovala za štiri odstotne točke, stopnja dolgoročne brezposelnosti pa se je povečala za dve odstotni točki. Četudi se je slabši položaj na trgu dela v OECD zelo negativno odrazil v zadovoljstvu z življenjem, se je **delež zadovoljnih Slovencev med letoma 2006 in 2013 povečal, in sicer z 39 na 45 odstotkov.** Z 48 na 16 odstotkov pa je upadel delež državljanov, ki zaupajo vladi. ■

Vir: STA, 2. 9. 14, ZIB, 3. 9. 2014

Z novo vlado smo dobili novo ministrico za zdravje

Milojka Kolar Celarc je v petek prevzela vodenje zdravstvenega resorja, to pa ob odsotnosti nekdanje premierke Alenke Bratušek, ki je zadnje mesece vodila ta resor. Kot je poudarila v izjavi medijem, bo v ospredju njenega dela državljan. "Pri vseh spremembah, ki jih bomo s sodelavci pripravljali, bodo naš ključni cilj take spremembe, da bo za ljudi dolgoročno dobro," pravi. Problemov po njeni oceni na ministrstvu ne manjka in jih bo treba hitro reševati. Najprej morajo pripraviti analizo finančnega stanja slovenskih bolnišnic, pregledati njihove sanacijske programe, stanje njihovih neporavnanih obveznosti, hkrati pa je treba nadaljevati s projekti, za katere je Slovenija dobila evropska sredstva - to so urgentni centri in projekt e-zdravje. Ministrica zagotavlja, da bodo pri pripravi zakonodajnih sprememb v dogovarjanja vključevali vse zainteresirane deležnike, tudi civilno družbo.

Nina Pirnat, dosedanja državna sekretarka, ki jo je vlada v četrtek zvečer znova imenovala na to mesto, je v petek ministrici Kolar Celarčevi predala povzetek aktivnosti ministrstva po konkretnih vsebinah, z odprtimi projekti in vsebinami po posameznih področjih dela. Kot pravi nova ministrica za zdravje, se zaveda, da prevzema zahtevno delo. "Z mojo energijo, voljo, s sposobnostjo dialoga in sklepanja kompromisov menim, da bomo končno, po daljšem času le premaknili zadeve v pravo smer," je dodala. Ministrica je ponovila, da je slovenski zdravstveni sistem po njeni oceni dober, je pa potreben sprememb, izboljšanj in racionalizacije. "Začeli bomo z najbolj akutnimi problemi, da vidimo, kako bomo lahko zaključili letošnje leto. Hkrati bomo pripravili tudi koncept in časovnico predvidenih korakov in zakonskih sprememb za ves štiriletni mandat," je povzela svoje usmeritve. Obljublja, da bodo v svoje delo vključili najboljše strokovnjake, poleg domačih tudi strokovnjake iz OECD, WHO in še kakšne organizacije. Ministrica bo poleg Pirnatove, ki bo prevzela področje primarnega zdravstva in varovanje zdravja, imenovala še enega državnega sekretarja, in sicer iz zdravniških vrst, "takega, ki ima izkušnje z vodenjem bolnišnic in pozna obračunske sisteme, da bo pomagal pri obravnavi mreže bolnišnic in ureditvi razmer tu", je pojasnila. Po njenem mnenju je treba čim prej začeti urejati področje javnih naročil - izpostavila je skupna javna naročila zdravil in medicinsko-tehničnih pripomočkov - ter okrepiti nadzor nad investicijami in gradnjami. V ta namen želi v svoj kabinet pritegniti ljudi s tega področja. ■

Vir: STA, 19. 9. 14, ZIB 3696, 22. 9. 2014

Kolegica Irena Pajnik Beguš, naša članica, s svojim strokovnim znanjem in usposobljenostjo rešila življenje

Hvala tudi Radiu 1 in Denisu Avdiću za pozitiven odziv

Na Radiu 1 (njihov prepoznavni glas je Denis Avdić) smo zjutraj, 4. septembra 2014, zaslišali zelo pozitivno novico tako za našo stroko kot samo promocijo medicinskih sester. Gospod, ki je 31. julija v Mercatorju doživel zastoj srca, je preko Radio 1 iskal medicinsko sestro, ki mu je s takojšnjim ukrepanjem dejansko rešila življenje. To je bila naša kolegica, zaposlena na UKC Ljubljana na Očesni kliniki, **Irena Pajnik Beguš**, srednja medicinska sestra. Kolegico so preko radia našli in Denis Avdić se je oglasil tudi na Očesni kliniki. Gospod, ki mu je dobesedno rešila življenje, jo je želel spoznati, zato jo je tudi iskal preko Radia 1, saj drugače ni vedel, kako priti do nje. Ireno Pajnik Beguš poznamo kot zanesljivo, strokovno in empatično sodelavko, ki s svojim glasom in dejanji zagovarja vseživljenjsko učenje in strokovno izpopolnjevanje. Širša strokovna javnost je kolegico že lahko spoznala preko njenih prispevkov v Utripu, bila je predstavljena tudi v krajšem intervjuju v rubriki »Življenje medicinske sestre«. To je resnično medicinska sestra z veliko znanja, z občutkom za pacienta, svojo stroko, naš ceh in organizacijo, obenem pa pesnica, ki bo v kratkem izdala tudi svojo zbirko pesmi.

Kolegici tudi javno čestitamo za njeno odlično strokovno usposobljenost in prisebnost v dani situaciji. S svojim nesebičnim in strokovnim dejanjem je nenarčtovano prispevala veliko pozitivnega v tem kriznem obdobju.

Več na <http://www.zbornica-zveza.si/sl/iskreno-priznanje-medicinski-sestri-ki-je-obcanu-resila-zivljenje> in v intervjuju v Utripu, oktober 2013. ■

Tatjana Nendl, glavna medicinska sestra Očesne klinike, članica UO Utrip

Medicinske sestre z obiski na domu občutno zmanjšale smrtnost mater in njihovih otrok

V ugledni ameriški reviji JAMA Pediatrics so bili objavljeni rezultati dve desetletji trajajoče raziskave, izvedene v Tennessee, v ZDA. Raziskava je pokazala, da se je smrtnost mater in njihovih prvorojencev iz revnih okolij, zaradi vzrokov, ki jih je mogoče preprečiti, občutno zmanjšala pri tistih, ki so bile deležne obiska medicinske sestre na domu.

Tako imenovano *Partnerstvo medicinske sestre in družine* je državni program, do katerega so upravičene matere z nizkimi prihodki, ki so noseče s svojim prvim otrokom in so tako deležne obiskov diplomirane medicinske sestre. Glavni cilji programa so izboljšanje izidov nosečnosti, izboljšanje zdravja mater in otrok, zagotavljanje zdravega razvoja otrok in izboljšanje ekonomske samostojnosti mater. Omenjeno partnerstvo je prineslo občutno zmanjšanje preprečljivih smrti otrok od rojstva do njihove starosti 20 let. Raven smrtnosti otrok, ki niso bili deležni obiska medicinske sestre, je bila 1,6 odstotka, omenjeni odstotek pa vključuje sindrom nenadne smrti dojenčka, nenamernih poškodb in detomor oz. umor. V družinah, ki so bile deležne obiskov s strani medicinske sestre, ni bilo zabeleženih smrti zaradi vzrokov, ki bi jih bilo mogoče preprečiti. Poleg tega so bili pri tistih materah, ki so prejele obiske medicine sestre na domu, ugotovljene znatno nižje stopnje smrtnosti iz vseh vzrokov smrti v primerjavi z materami, ki niso bile deležne obiskov. Omenjene matere so imele skoraj trikrat večjo smrtnost kot tiste, ki jih je obiskala medicinska sestra. ■

Srečanje delovne skupine konzorcija IRIS v Amsterdamu

doc. dr. Joca Zurc, Sanela Pivač

V mesecu februarja je Fakulteta za zdravstvo Jesenice (FZJ) sodelovala na srečanju delovne skupine v okviru konzorcija IRIS. Srečanja, ki je potekalo v Amsterdamu, sta se udeležili ga. Sanela Pivač, in doc. dr. Joca Zurc.

Udeleženci IRIS srečanja v Amsterdamu 2014

Koordinator konzorcija IRIS, v katerega je FZJ vključena že od leta 2010, je Oslo and Akershus University College of Applied Sciences, Norveška. Konzorcij IRIS združuje visokošolske institucije, ki se ukvarjajo s podiplomskim izobraževanje diplomantov na področju zdravstvene nege in drugih skrbstvenih ved ter so usmerjene k mednarodnemu povezovanju in razvoju skupnih študijskih programov. Osrednja aktivnost konzorcija je tako vzpostavitev strateških partnerstev za razvoj in izvedbo novih mednarodnih podiplomskih izobraževalnih programov na področju zdravstvene nege in drugih skrbstvenih ved. V letu 2014 konzorcij IRIS sestavljajo:

- Oslo and Akershus University College of Applied Sciences, Norveška, koordinator
- VIA University College, Danska,
- Trinity College, Dublin, Irska,
- University of Malta, Malta,
- Instituto Politécnico de Leiria, Portugalska,
- Columbia University, ZDA,
- Fakulteta za zdravstvo Jesenice, Slovenija.

Rednega letnega srečanja konzorcija v Amsterdamu so se udeležili predstavniki vseh držav članic konzorcija, in sicer ZDA (New York), Norveške, Danske, Portugalske, Irske, Malte in Slovenije. Namen srečanja je bil usmerjen v oblikovanje skupnega podiplomskega izobraževanja študentov, s katerim bi študenti z mednarodno študijsko izmenjavo opravili študijske obveznosti v obsegu 10 ECTS. Konzorcij je za pripravo mednarodnega podiplomskega izobraževanja izbral dve področji:

- poznavanje medkulturnih razlik v zdravstveni oskrbi,
- raziskovalna metodologija in etika v raziskovanju.

Člani skupine IRIS ugotavljajo, da so v času pospešene globalizacije vedno bolj v ospredju medkulturne razlike

ljudi. Zato je ena izmed vsebinskih tem razvoja novega študijskega programa usmerjena na razvijanje znanja, spretnosti in veščin študentov na področju poznavanja medkulturnih razlik, iz katerih izhaja pacient. Navedeno predstavlja pomemben element zagotavljanja kakovostne zdravstvene oskrbe. Za koordinatorske izvedbe izobraževanja je bil izbran koordinator konzorcija IRIS, Oslo and Akershus University College of Applied Sciences.

Pri pripravi mednarodnega podiplomskega izobraževanja s področja raziskovalne metodologije in etike v raziskovanju so člani projektne skupine razpravljali o pomenu raziskovanja v globalni skupnosti in uskladiitvi raziskovalnih vprašanj, metod in pristopov k raziskovanju glede na razširjeni pojav globalizacije. Zasnovo so predlog magistrskega izbirnega predmeta z naslovom »Transforming the research design and ethics for the global community«. Pri izvedbi navedenega izobraževanja bodo pomemben del predstavljale tudi sodobne e-tehnologije, saj bo polovica študijskega programa potekala v e-obliki z inovativnimi didaktičnimi pristopi in polovica v klasični konfaktni obliki. Za koordinatorske izvedbe izobraževanja je bila izbrana University of Malta.

Oba predloga novih podiplomskih izobraževanj za študente zdravstvene nege in drugih skrbstvenih ved bosta predložena v odobritev Evropski komisiji v okviru razpisa Erasmus+, ključni ukrep KA2 – Strateška partnerstva. FZJ bo sodelovala pri pripravi in izvedbi obeh mednarodnih podiplomskih izobraževanj, in sicer tako na področju medkulturnosti v zdravstveni oskrbi kot tudi na področju raziskovanja in etike v zdravstvu globalne skupnosti, ki bosta kot izbirna predmeta ponujena študentom FZJ v prihodnjih študijskih letih. ■

Mednarodna Erasmus izmenjava študentk Fakultete za zdravstvo Jesenice na Malti

Darja Potočnik, Maruša Arnež, doc. dr. Joca Zurc

Letni semester sta se Darja Potočnik in Maruša Arnež, študentki Fakultete za zdravstvo Jesenice, odločili preživeti drugače od ostalih študentov. Odločili sta se, da se podata za meje domovine in se spoznata z ERASMUS-om načinom življenja in opravljanjem klinične prakse na sončni Malti. Tja sta se študentki podali konec februarja in tam ostali tri mesece. Izmenjava je potekala pod okriljem donacije Centra RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja v okviru projekta Erasmus mobilnost po programu Vseživljenjsko učenje (Sporazum št. 2013-8904, št. zadeve: ERA-MOB-23/13).

Darja Potočnik in Maruša Arnež pred osrednjo bolnišnico na Malti Mater Dei Hospital

Klinično prakso sta študentki opravljali na področjih zdravstvene nege v patronažnem in dispanzerskem varstvu, zdravstvene nege žensk, zdravstvene nege in mentalnega zdravja ter nujne medicinske pomoči in zdravstvenega varstva v posebnih razmerah. Klinična praksa je potekala v osrednji malteški bolnišnici Mater Dei (Oddelek za nesreče in urgenco, Porodniški oddelek), v zdravstvenem domu Gzira Health Centre in v psihiatrični bolnišnici Mount Carmel Hospital. S strani malteškega koordinatorja sta še pred prihodom na Malto prejeli vsaka svoj tedenski raspored klinične prakse, dnevni urnik pa sta si lahko organizirali sami, da je še ostalo nekaj prostega časa za občudrjske dejavnosti.

Dopoldanska izmena v malteških zdravstvenih ustanovah se začne ob 7.00 uri in konča ob 19.00 uri. Dvanajsturni delovnik poteka po principu dan-dan-noč- prost dan in velja za celotno malteško zdravstveno osebje. Delo poteka od 7. do 20. ure, med delovnikom pa ima vsak pravico do enega dvournega odmora. Študentki sta na začetku

klinične prakse v zdravstvenem domu opazovali dogajanje, po nekaj dneh pa sta že poskusili vzeti vensko kri in pri tem ugotovili, da se slovenski standardi na tem področju nekoliko razlikujejo od malteških. Na Malti namreč odvzem krvi in ostale intervencije, pri katerih izvajalec pride v stik s krvjo (npr. vstavljanje intravenskega kanala), izvajajo večinoma zdravniki, v osrednji bolnišnici Mater Dei pa imajo za to zaposlene t. i. flebotomiste, ki imajo opravljeno izobraževanje iz postopka odvzema krvi. Diplomirane medicinske sestre, zlasti tiste z večletno delovno dobo, med šolanjem niso imele mentorja, ki bi jih učil odvzema krvi, zato so se bile tega primorane naučiti same. Navedeno se kaže v manjši doslednosti pri menjavi rokavic med enim in drugim pacientom, razkuževanju rok in pomenu sterilnosti igle. Ker so Maltežani ponosni ljudje in radi verjamejo v svoj prav, jim je bilo težko predstaviti vidik slovenskih standardov zdravstvene nege, kaj šele, da bi jih pripravil do uporabe teh standardov.

Na drugi klinični praksi na urgenci v bolnišnici Mater Dei je bilo že od jutranjih ur precej bolj »živahno«. Ob 7.00 uri se je negovalni tim zbral na raportu, kjer je glavna medicinska sestra razdelila zaposlene po področjih dela (trajiranje, območja 1, 2 in 3 po stopnjah nujnosti ter soba za oživiljanje). Študentki sta največ časa preživeli na območju 1, kjer je bilo dnevno sprejetih največ pacientov in je usvojeno teoretično in praktično znanje na fakulteti prišlo do izraza. Ob najnujnejših primerih pacientov pa sta bili nemudoma pozvani v sobo za oživiljanje. Vzdušje na urgenci je bilo kot v filmu z neprestanim piskanjem alarmov, hitenjem ljudi in pripomočkov ter tudi kričanjem pacientov zaradi bolečin. Pa vendar zdravstveni in negovalni tim delujeta z roko v roki, hierarhije med zdravniki in medicinskimi sestrami tu praktično ni bilo zaznati, med njimi prevladuje spoštovanje kompetenc ene in druge stroke ter zavedanje, da ima vsak član v timu pomembno vlogo in zato tim odlično deluje.

Tretja klinična praksa je potekala v psihiatrični bolnišnici Mount Carmel Hospital, ki se nahaja v mestecu Attard, v bližini slavne Mdine. Bolnišnica s svojo arhitekturo očara vsakega obiskovalca, a njeni prostori in oprema so že precej zastareli. Bolnišnica ima moški in ženski zaprti ter odprti oddelek, oddelek za otroke in mladino ter oddelek za odvisnike od prepovedanih drog. Na ženskih oddelkih so zaradi religioznih razlogov lahko zaposlene samo ženske, na moških pa ponavadi zaposlijo samo moške. Študentki sta tako klinično prakso opravljali na zaprtem ženskem

oddelku, kjer je bilo okrog 30 pacientk, starih od 40 do 90 let. Nekatere pacientke so bile na tem oddelku hospitalizirane že več deset let in so imele malo kontakta z zunanjim svetom. Delovni dan se je začel z zbujanjem pacientk, postiljanjem postelj ter hranjenjem in umivanjem nepokretnih. Kot zanimivost velja omeniti, da pri posteljni kopeli zaposleni redko delajo v paru, saj naj bi bilo delo tako hitreje opravljeno. Po kosilu za vse sledi daljši, dvourni odmor. Protokol bolnišnice veleva, da se med tem odmorom pacientke zaklene v prostor za počitek, kjer se lahko pogovarjajo med seboj, ponavadi pa kar ležejo v posteljo in zadremajo. Čas, ko pacientke niso zaklenjene v svojih sobah, preživijo v dnevni sobi ob gledanju televizije ali pa se pogovarjajo med seboj oziroma z zaposlenimi. Popoldnevi so namenjeni obiskom in delavnicam.

Zadnja klinična praksa je potekala na Porodniškem oddelku v bolnišnici Mater Dei. Na tem oddelku so v večinskem deležu zaposlene diplomirane babice. Delo v 50 od-

stotkih predstavlja zdravstveno vzgojo porodnic in otročnic, v 20 odstotkih nego novorojenčka in nego matere ter v 30 odstotkih urejanje dokumentacije. Velik pomen pri negi matere je bilo zaznati pri preprečevanju bolečine in zato so bili analgetiki (po carskem rezu tudi morfij) materam vedno pri roki. Kot zanimivost velja poudariti, da so očetje praviloma ves čas ob svoji partnerki ter lahko tudi prespijo v bolnišnici. ■

»Na Malti nama je uspelo dobiti nekaj zdravega pigmenta, poskusiti tradicionalno kosilo z zajcem, obiskali so naju tudi sošolci, da smo skupaj odkrivali malteške lepote. Spoznali sva veliko novih ljudi, Maltežani so naju očarali z iskreno prijaznostjo in samozavestjo ter avtobusnimi vožnjami in te izkušnje verjetno nikoli ne bova pozabili. Prepričani sva, da se bova na Malto še vrnili - obujati stare spomine in ustvarjati nove«.

Darja Potočnik in Maruša Arnež

Študijski obisk študentov zdravstvene nege – priložnost za spoznavanje primerov dobrih praks

mag. Boris Miha Kaučič, Alenka Presker Planko

V juniju so študenti tretjega letnika Visoke zdravstvene šole v Celju v okviru predmeta Zdravstvena nega in mentalno zdravje obiskali Socialno varstveni zavod Hrastovec in Zavod za usposabljanje, delo in varstvo dr. Marijana Borštnarja Dornava.

Obisk ZUDV Dornava (foto: arhiv VZŠCE)

Študijski obisk je omogočil študentom, da so spoznali zdravstveno nego oseb z duševnimi motnjami in motnjami v duševnem razvoju. V socialno varstvenem zavodu Hrastovec je študente sprejela pomočnica direktorja za zdravstveno nego, gospa **Inge Mesarec**. Po predstavitvi dejavnosti in organiziranosti zavoda je sledil ogled strokovne dejavnosti zavoda. V okviru študijskega obiska smo obiskali in si ogledali bivanjsko skupnost v Trnovski vasi. Pot nas je dalje vodila v Zavod za usposabljanje, delo in varstvo v Dornavi, kjer nas je sprejela vodja zdravstvene dejavnosti, gospa pred. **Ivanka Limonšek**, ki je tudi visokošolska učiteljica na Visoki zdravstveni šoli v

Celju. Po predstavitvi organiziranosti zavoda je sledil ogled zavoda in dejavnosti, ki omogočajo kakovostno bivanje v zavodu. Študenti so študijski obisk ocenili kot pozitivno izkušnjo, saj so spoznali in pridobili dodatno znanje za kakovostno delo na področju zdravstvene nege. Študijske obiske bomo načrtovali tudi v prihodnje, saj so slednji odlična priložnost za povezovanje teorije in prakse ter spoznavanje primerov dobrih praks v slovenskem prostoru hkrati pa tudi priložnost za druženje in povezovanje med študenti. Vodstvo Visoke zdravstvene šole v Celju se zahvaljuje gospe Inge Mesarec in gospe pred. Ivanki Limonšek za odlično pripravljen in voden ogled zavoda. ■

O odrazu krize na zdravstvenem in socialnem področju

Doc. dr. Danica Železnik

Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec, v nadaljevanju (VŠZV SG) je v okviru Raziskovalnega inštituta 9. 9. 2014 organizirala letos že 4. znanstveno konferenco z mednarodno udeležbo pod častnim pokroviteljstvom Varuha človekovih pravic ge. Vlaste Nussdorfer.

Uporabniki tako zdravstvenih, kakor socialnih storitev tudi v času krize pričakujejo kakovostno, učinkovito in kompetentno obravnavo, zato smo izbrali temo naše konference z naslovom: **“Pomen kompetentne obravnave uporabnikov zdravstvenih in socialnih storitev v času krize”**. Konferenca se je dogajala v Laškem.

V uvodnem nagovoru je varuhinja človekovih pravic ga. Vlasta Nussdorfer posebej izpostavila naslov naše konference in poudarila, da kriza jemlje in ne daje, zlasti na materialnem področju, zato pušča posledice, ki se kažejo v preveliki toleranci do nasilja, nestrpnosti, sovražnosti, zavisti do tistih, ki nekaj imajo in znajo pa tudi ne-etiki javne besede. Poudarila je odnos zdravstvenega osebja do pacientov in mu pripisala posebej izjemen pomen.

Kriza je posegla v področje delovanja zdravstvenih in socialnih zavodov kakor tudi izvajalcev zdravstvenih in socialnih storitev. Znaki tega posega se bodo še naprej kazali z različno intenzivnostjo in na različnih nivojih. Prioriteta evropskih politik mora ostati zaščita zdravja in blagostanja naše in vseh naslednjih generacij, za kar moramo poskrbeti vsi segmenti družbe.

Zavedati se je treba, da je samo zdravo prebivalstvo nujen pogoj za zdravo gospodarstvo in da samo zdrav posameznik lahko ustvarja, je učinkovit in se lažje spopriema z negotovostjo in stresom.

Težave, ki jih doživljata zdravstveni sistem in sistem socialne oskrbe v republiki Sloveniji, so prešle v fazo, ko se bomo morali začeti resno spraševati o ustreznosti njunega proračunskega financiranja in čim hitreje skušati najti kakovostne rešitve, vendar ne v škodo prebivalstva in še posebej ne v škodo najbolj ranljivih skupin populacije. Vse

navedeno so izpostavljali tako domači kot mednarodno priznani strokovnjaki iz različnih držav s področja zdravstvenih in socialnih ved.

Uvodno plenarno predavanje je izvedla prof. dr. Helvi Kyn-gäs iz Medicinske fakultete Univerze v Oulu Finska, nato so sledila izjemno bogata in aktualna predavanja različnih, tako mednarodnih, kakor domačih strokovnjakov s področja zdravstvenih in socialnih ved. Razprava, ki je potekala po zaključkih posameznih sklopov predavanj, je bila izjemno zanimiva in konstruktivna. Predstavljeno je bilo več rešitev za kakovostno obravnavo uporabnikov tako zdravstvenih kakor socialnih storitev v času krize. Vsi udeleženci konference so prejeli bogat zbornik s prispevki, predstavljenimi na konferenci. ■

Laško, 2014; od leve ga. Danijela Pušnik, ga. Ksenija Pirš, g. Mladen Herc (stojita), mag. Tamara Kolnik Štemberger, ga. Jadranka Pluzarič, dr. Danica Železnik in mag. Milica Lahe Foto: Suzana Majcen

Prof. dr. Hugh McKenna in prof. dr. Tony Butterworth na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru

Izr. prof. Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) Majda Pajnikihar, viš. predav. dr. Klavdija Čuček Trifkovič, prof. dr. Sonja Šostar Turk, izr. prof. dr. Gregor Štiglic

Na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru bomo v oktobru gostili priznana strokovnjaka iz področja zdravstvene nege, prof. dr. Hugh McKenna in prof. dr. Tony Butterwortha.

V času od 27. do 30. oktobra 2014 bosta našo fakulteto obiskala priznana strokovnjaka na področju zdravstvene nege in zdravstva, ki se bosta v okviru obiska vključila v izvedbo študijskih programov 1. in 2. stopnje ter tako sodelovala na pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem področju. 28. oktobra 2014 bo na fakulteti potekal simpozij z okroglo mizo z naslovom »Pomen doktorskih študijskih programov v zdravstveni negi za akademski razvoj medicinskih sester«, ki bo namenjen izmenjavi informacij udeležencev o pomenu raziskovanja in evalvaciji na področju zdravstvene nege ter razvoju podiplomskega doktorskega študijskega programa zdravstvene nege in zdravstvenih ved v slovenskem in mednarodnem prostoru. Na dogodku bodo sodelovali priznani domači strokovnjaki zdravstvene nege in oba tuja profesorja.

S spoštovanjem vam predstavljamo oba profesorja, ki sta imela in še imata velik vpliv na razvoj izobraževanja v zdravstveni negi ne zgolj v Britanskem kraljestvu, temveč v svetovnem merilu.

Profesor dr. Hugh McKenna, nekdanji dekan Fakultete za vede o življenju in zdravju ter trenutni prorektor za raziskovalno področje na Univerzi v Ulstru, Severna Irska, velja za enega največjih strokovnjakov za področje raziskovalnega dela v zdravstvu in zdravstveni negi. Raziskovalno se ukvarja predvsem s področji psihiatrične zdravstvene nege in načrtovanja kadrov v zdravstveni negi na nacionalnem nivoju, kar je razvidno tudi iz njegove bogate bibliografije, ki zajema kar 9 knjig in več kot 200 ostalih publikacij. V svoji bogati karieri je deset let deloval kot glavni urednik revije *Journal of Quality and Safety in Health Care*, trenutno pa deluje kot urednik revije *International Journal of Nursing Studies* in član uredniških odborov štirih mednarodnih revij.

Kot eden izmed ustanoviteljev *International Nurse Doctorate Education Network* se je v svojih delih veliko ukvarjal tudi s preučevanjem različnih modelov doktorskega študija v Evropi, ZDA, Afriki in Aziji.

Profesor dr. Hugh McKenna ima kot večletni predsednik odbora *UK Nursing Research Exercise* veliko izkušenj na področju raziskovanja in velik vpliv na financiranje raziskovalnega dela v Veliki Britaniji. Omeniti velja tudi, da bo *UK Nursing Research Exercise* v letu 2014 zamenjal nov sistem imenovan *The Research Excellence Framework (REF)*, ki se bo prav tako ukvarjal z evalvacijo kvalitete raziskovalnega dela na visokošolskih ustanovah v Veliki Britaniji. Profesor dr. Hugh McKenna pa bo v REF najvišji predstavnik za področje zdravstvene nege.

Leta 2007 ga je kraljica Elizabeta II. odlikovala z odlikovanjem »Honorary Colonel to the Medical Regiment«, leta 2008 pa je s strani kraljice prejel naziv »Commander of the British Empire« za svoj prispevek na področju zdravja. Poleg omenjenega je profesor dr. Hugh McKenna tudi član *Royal College of Surgeons in Ireland*, *European Academy of Nursing Science*, *Royal College of Nursing*, *Sigma Theta Tau's International Advisory Board*, *Commonwealth Scholarship Commission*, *Swedish Government's Research Review Panel* in *UK Health Research Funding Panel*.

Zaslужni profesor dr. Tony Butterworth trenutno deluje kot gostujoči profesor na Univerzi v Lincolnu in na Univerzi v Mariboru. V svoji dolgoletni karieri je raziskovalno deloval na področju supervizije, kjer je zasnoval tudi enega izmed prvih študijskih programov na tem področju in kot mentor usmerjal več kot 25 doktorskih študentov. Leta 1987 je na Univerzi v Manchestru ustanovil *Queens Nursing Institute* in kasneje postal tudi dekan *School of Nursing Studies* in prorektor na Univerzi v Manchestru. Britanski minister za zdravstvo ga je leta 1994 imenoval na funkcijo nadzornika zdravstvene nege na področju mentalnega zdravja, leta 1997 pa je postal generalni sekretar pri Svetovni zdravstveni organizaciji (WHO) za področje kolaborativnih centrov za zdravstveno nego.

Leta 2001 je opravljal naloge izvršnega direktorja pri *NHS Trent Workforce Confederation*, kjer je imel velik vpliv na financiranje in razvoj zdravstvene nege v Veliki Britaniji. V letu 2005 je prevzel vlogo direktorja *Research Centre for Clinical and Academic Workforce Innovation* na Univerzi v Lincolnu, kjer so mu leta 2008 podelili tudi naziv zaslužni profesor. Med leti 2008 in 2011 je bil izvoljen za prvega predsednika *Academy of Nursing*, *Midwifery and Health Visiting Research* v Veliki Britaniji.

Decembra 2011 je bil s strani britanske vlade imenovan na mesto predsednika *NHS Institute for Innovation and Improvement*, kasneje pa je postal tudi predsednik združenja *Foundation of Nursing Studies*.

Profesor Butterworth je tudi nosilec odlikovanja *Commander of the British Empire* in član *Royal College of Nursing*, *Academy of Medical Sciences*, *Royal College of Psychiatrists*, *Queens Nursing Institute*, *Royal Society for the Arts*, *Sigma Theta Tau Honor Society*.

Obisk uglednih mednarodnih profesorjev je za Fakulteto za zdravstvene vede Univerze v Mariboru in zdravstveno nego v Sloveniji v celoti veliko priznanje in čast. Zato vas vljudno vabimo k udeležbi na simpoziju z okroglo mizo z naslovom »Pomen doktorskih študijskih programov v zdravstveni negi za akademski razvoj medicinskih sester«.

Klinično usposabljanje v Moskvi

Melita Marton, Karin Ferjan in Žiga Novak

V mesecu juliju smo trije študenti drugega letnika FZV UM v okviru sklenjenega sporazuma o sodelovanju na pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem področju med Fakulteto za zdravstvene vede Univerze v Mariboru (FZV UM) in I. M. Sechenov First Moscow State Medical University, opravljali del kliničnega usposabljanja na internističnem področju v prestolnici Ruske federacije.

Na FZV UM so nam pomagali urediti potrebne vizume in letalske vozovnice. V soboto, 16. avgusta, pa smo se z ljubljanskega letališča odpravili na nekaj manj kot dve uri in pol dolgo pot proti ruski prestolnici. Pristali smo na letališču Sheremetyevo, enemu od štirih večjih moskovskih letališč. Tam nas je pričakal nekdanji študent gostiteljske univerze Aleksej in nas odpeljal proti študentskemu domu. Na poti smo si ogledali spomenik ruske zmage v drugi svetovni vojni ter hitro dojeli, da smo prišli v ogromno mesto, Moskva ima namreč več kot 12 milijonov prebivalcev, po nekaterih podatkih pa je ta številka še za nekaj milijonov večja. Moskva je osmo največje mesto na svetu.

V ponedeljek, ko se je v Moskvi znova začel delovni teden, smo spoznali še gospoda Igorja Lunkova, koordinatorskega strokovnjaka za mednarodno izmenjavo na Sechenovi univerzi, ki nas je prestavil dekanici tamkajšnje zdravstvene fakultete, prof. dr. Natalyi N. Kamyninovi. Še isti dan smo obiskali tudi glavno medicinsko sestro Kliničnega centra Sechenove univerze, ga. Eleno, ki nas je prav tako prijazno sprejela ter nas odpeljala h glavni medicinski sestri Klinike za urologijo, ga. Olgi, kjer smo svojo dvotedensko klinično usposabljanje kasneje tudi opravljali.

Na začetku je težavo predstavljal jezik, vendar pa so nam kasneje dodelili prevajalca. Nalogo je prevzel gospod Damir, zdravnik na doktorskem študiju, ki mu angleščina ni povzročala težav. Z njim smo se odlično ujeli ter vzpostavili dober odnos. Radi bi dodali, da so nas prav vsi zaposleni sprejeli nadvse prijazno. Nekaj začudenja je bilo ob dejstvu, da ne razumemo rusko, saj so gostitelji vedeli, da prihajamo iz bivše Jugoslavije. Ko smo jim kasneje pojasnili, da gre za dva, v nekaterih pogledih sicer podobna, pa vendar popolnoma različna jezika, so nas seveda popolnoma razumeli. Hitro je zaposlenim medicinskim sestram, še posebno medicinski sestri Galini, na katero smo se najbolj navezali, postalo jasno, da smo iz oddaljene, neznanne Slovenije s seboj prinesli veliko mero znanja o izvajanju diagnostično-terapevtskega programa, tako da smo po dnevu ali dveh tihega opazovanja lahko stvari vzeli v svoje roke ter samostojno, ob nadzoru zaposlenih v zdravstveni negi, pripravljali terapijo, aplicirali zdravila, ugotavljali krvne skupine, prevažovali kirurške rane ter odvzemali kri za krvne preiskave. Medicinska sestra Galina je povedala, da smo »zelo večji dela diplomirane medicinske sestre«. Prijazno pohvalo smo, četudi v ruščini, razumeli še toliko bolje. Dnevno smo prisostvovali tudi različnim operativnim urološkim posegom, kar je bilo prav tako svojevrstno doživetje.

Glavna med. sestra Olga in Damir

Zagotovo pa se nam bo v spomin najbolj vtisnil neverjetno spoštljiv in profesionalen odnos med negovalnim timom in zdravniki, saj je v Rusiji poklic medicinske sestre visoko cenjen, kar je moč opaziti pri čisto vsakdanjih opravilih, kot je na primer transfer nekoliko težjega pacienta iz operacijskih prostorov na oddelek in kasneje na bolniško posteljo. Iz tega vidika smo prepričani, da se lahko tudi v Sloveniji veliko naučimo, čeprav iz Zahoda v Rusijo, še posebno v luči trenutnih dogodkov, gledamo nekoliko zviška.

Vsekakor pa vseh petnajst dni nismo preživeli zgolj v kliničnem okolju, saj je Moskva zgodovinsko in kulturno zelo bogato mesto, priložnosti za takšen obisk pa so, tudi zato, ker Moskva slovi kot eno najdražjih mest na svetu, nekoliko redkejša. Zanimivost vrednih ogleda je ogromno, med drugim smo videli prvo podzemno železnico, moskovski Metro, narejeno za potrebe delavskega ljudstva Sovjetske zveze, opevani Gorky Park, pa najznamenitejše gledališče na svetu, glamurozni Bolšoj Teater, pa pol tisočletja staro Vasilijevo katedralo, verjetno najznačilnejšo stavbo, ki jo Moskva premore. Pozabili nismo niti na nekdanjo rezidenco carske družine vse do boljševistične revolucije, nato pa center ruske politične moči od Vladimirja Lenina do Vladimirja Putina, mogočno trdnjavo Kremelj. Dih jemajoč Rdeči trg, najznamenitejši trg na svetu, smo občudovali po obisku Leninovega mavzoleja, medtem ko smo uživali na terasi prestižne kavarne Bosco. Na izmenjavo v Moskvi nas zagotovo vežejo čudoviti spomini, saj smo videli veliko novega, bili pa smo tudi prijazno sprejeti s strani ruskih gostiteljev, kar nam je v tuji deželi veliko pomenilo. Ostane nam še zgolj zahvala gostiteljski instituciji ter vsekakor Fakulteti za zdravstvene vede, ki so nam vse to omogočili. ■

Združeni za boljše zdravje starejših - mednarodna delavnica za študente Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani

Primož Kobal, Marija Milavec Kapun, Ljubiša Pađen, Barbara Domajnko

Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani je v okviru projekta Internacionalizacije Univerze* v času od 15. do 19. septembra 2014 organizirala izobraževalni teden, in sicer mednarodno delavnico »Zdravje starejših ljudi – izziv za zdravstvene delavce«, bila pa je namenjena študentom vseh študijskih programov, da bi poglobili in razširili svoje znanje o aktualnih izzivih aktivnega in zdravega staranja.

Praktično učenje z mag. Sonjo Hlebš

Srečanja so potekala od ponedeljka do petka. Vsak dan so domači in tuji predavatelji s področij zdravstvene nege, prehrane in dietetike, delovne terapije, fizioterapije, sociologije in prava predstavili različne teme, kot so: paliativna oskrba, pravni vidiki varstva zdravja, padci pri starejših osebah, mehanizmi staranja, prehrana v starosti, medpoklicno sodelovanje, aktivno vključevanje starejših ljudi, storitve za starejše na daljavo in telesna pripravljenost v tretjem življenjskem obdobju.

Gostja iz Nizozemske drs. Louise van Amsterdam je poudarila pomen medpoklicnega sodelovanja in izobraževanja na primarnem nivoju zdravstvenega varstva.

Iz Univerze v Nišu, Srbija nas je obiskala prof. dr. Maja Nikolić, ki je predavala o zdravi prehrani v starosti. Hrvaška strokovnjakinja s področja paliativne oskrbe, prof. Štefanija Ozimec Vulinec, je študente seznanila z novimi smernicami na tem področju.

Delavnico je obiskovalo 30 študentov različnih študijskih smeri: zdravstvena nega, fizioterapija, delovna terapija in sanitarno inženirstvo. Študenti so bili vključeni v interaktivne oblike učenja. Usmerjeni so bili v problemsko učenje v interdisciplinarnih timih, preizkusili so se v vlogah strokovnjakov in uporabnikov tehnoloških rešitev za izvajanje storitev in obravnavo pacienta na daljavo. Študenti so bili aktivni na terenskih vajah; ob lastnem izvajanju telesne aktivnosti so spoznavali pomen gibanja za starejše. Namen delavnice je bil tudi izboljšati obstoječe in oblikovati nove pristope in metode poučevanja in učenja študentov na področju zdravstva. Izvajanje je bilo sprotno evalvirano z različnimi metodami, in sicer s spletno anketo ter s pisno avtorefleksijo.

Prvi odzivi študentov kažejo, da je mednarodna delavnica pomembno prispevala k njihovem znanju o tej aktualni družbeni temi. Poudarili so, da so spoznali pomembnost timskega dela za doseganje boljše kakovosti celostne obravnave pacienta. Seznanili so se, da je mogoče timsko delo okrepiti s spretnostmi medpoklicnega sodelovanja med zdravstvenimi delavci, opolnomočenjem in aktivnim vključevanjem starejših ljudi. Prav zato pa je treba z učenjem teh veščin in spretnosti začeti že v času študija. ■

Iz navodila za objavo prispevkov, obvestil in izobraževanj v Utripu, ki so v celoti objavljena na 56. strani

Spoštovani avtorji prispevkov, prosimo, da prispevke in obvestila, za katere želite, da jih objavimo v Utripu v naslednjem mesecu, pošljete na elektronski naslov uredništva Utripa utrip@zbornica-zveza.si najkasneje do 20. v tekočem mesecu. Bodite pozorni na mesece izida Utripa, ker Utrip **ne izide** marca, julija in septembra.

Objavljamo samo prispevke članic in članov Zbornice – Zveze (o izjemah odloča uredniški odbor Utripa).

Pri prispevkih, kjer je več avtorjev, objavljamo prispevke, kjer je prvi avtor član oziroma članica Zbornice – Zveze.

Uredniški odbor se lahko odloči, da ne objavimo prispevka, ki ni ustrezen za objavo.

Prispevki, ki bodo prispeli po 20. v mesecu, bodo objavljeni v naslednji številki Utripa, če bo njihova vsebina takrat še aktualna.

Prispevek, ki ni pripravljen in oddan v skladu z navodili za objavo prispevkov, ne bo objavljen.

Dovoljujemo si, da bomo predolge prispevke krajšali.

Prispevki naj bodo napisani v programu Word, pisava Ariel (12) in presledek med vrsticami 1,5.

Zaželeno je, da prispevki niso daljši kot 4.000 znakov (oziroma 70 vrstic). Ime datoteke naj se začne z imenom rubrike (kamor prispevek sodi) in nadaljuje s skrajšanim naslovom. Urednica si pridržuje pravico, da uvrsti prispevek v drugo rubriko, kot je želja avtorja, če meni, da je druga rubrika ustrežnejša.

Prosim, da pri poimenovanju datotek ne uporabljate šumnikov. Če ste k prispevku priložili digitalno fotografijo ali dve, naj bo prispevek temu primerno krajši.

Ne bomo objavili prispevkov, ki so bili že objavljeni v drugih medijih.

Za vse trditve v prispevkih so odgovorni avtorji sami, zato objavljamo le prispevke s podpisanim polnim imenom in priimkom. Prosim, napišite nam **tudi e-naslov, številko vaše članske izkaznice in telefonsko številko**, na katero vas lahko pokličemo, če bomo imeli vprašanja v zvezi z objavo prispevka oziroma oglasa.

V vsaki številki Utripa lahko objavimo le dva prispevka z ene zdravstvene šole.

Ali je prispevek primeren za objavo, vas bomo obvestili v treh delovnih dneh po

prejemu prispevka. Prosim, da ste pozorni na morebitne pripombe, ki vam jih bomo posredovali po e-pošti in jih morate upoštevati. Če nam ne boste poslali ustrezno pripravljenega oziroma popravljenega prispevka, bomo menili, da od objave odstopate.

Prosim, za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Mnenja o uredniški politiki Utripa, predloge za nove rubrike idr. sprejemamo po elektronski pošti utrip@zbornica-zveza.si.

Zahvaljujemo se za vaše nove ideje, pohvale in predloge. Cenimo vaše sodelovanje

Uredniški odbor Utripa

Pridobitev mednarodnega evropskega projekta

Doc. dr. Danica Železnik

Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec (VŠZV SG) je pridobila mednarodni evropski projekt z naslovom »Health and Social Care Promotion Materials That Focus on Intimacy and Sexuality in the Third Age - IntimAge«, ki smo ga prijavili skupaj z raziskovalci in sodelavci šole ter mednarodnimi partnerji v okviru razpisa Evropske komisije Erasmus+; KA2-Cooperation and Innovation for Good Practice akcije Strategic Partnerships.

V Projektu, ki se bo začel izvajati 1. 10. 2014, je vključenih 8 partnerjev iz 7 držav:

- INTEGRA INSTITUT, Institut za razvoj človeških virov, **Slovenija**
- E-C-C Verein für interdisziplinäre Bildung und Beratung, **Avstrija**
- National University of Ireland Galway, **Irska**
- The University of Sheffield, **Velika Britanija**
- Università delle LiberEtà del Fvg, **Italija**
- Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο, **Grčija**
- Friedrich-Alexander Universität Erlangen Nürnberg, **Nemčija**

Osnovni cilj projekta je krepitev osebne blaginje starostnikov s poudarkom na zdravi in varni spolnosti v zrelih letih. V okviru projekta bodo v ta namen razviti in implementirani nova in učinkovita orodja, ki bodo krepila spolno zdravje in osebno blaginjo starejših oseb na podlagi razvoja:

- fleksibilnega, učinkovitega in trajnostnega modela za ozaveščanje zdravstvenih, socialnih delavcev in drugih strokovnjakov in razumevanje intimnosti in spolnosti starejših ljudi,

- smernic za zdravstvene, socialne delavce in druge strokovnjake, ki se srečujejo s starostniki za uporabo in vključevanje vsebin, ki se nanašajo na izboljšanje intimnosti in spolnosti starejših pri različnih aktivnostih in posegih, ki jih izvajajo pri svojem delu s starostniki. Prav tako bodo pozorni na obstoječe ovire, saj trenutno prevladujejo modeli, ki preprečujejo ali starostnike omejujejo pri uživanju v spolnosti, na podlagi katerih pa bodo identificirali strategije, ki jih zdravstveni, socialni delavci in drugi strokovnjaki lahko vključujejo v izvajanje prakse in tako pripomorejo k izboljšanju in višji kakovosti izvajanja aktivnosti.

- številnih materialov za psiho-socialni pristop do starostnikov, ki bodo usmerjeni predvsem v preventivo zdravega življenja v zrelih letih z namenom, da starejši ne izgubijo svoje moči s starostjo, ampak jo na podlagi pozitivnega pristopa in pogleda na življenje krepijo, s tem pa tudi ohranjajo zdravo in varno spolnost.

Pridobitev projekta pomeni za VŠZV SG izjemen uspeh, izvajanja projekta se zelo veselimo, zlasti zaradi vključevanja študentov, raziskovalcev VŠZV SG in ostalih zainteresiranih. ■

NAGRADNI NATEČAJ ZA NAJBOLJŠO

MODRO ZGODBO IZ NAŠEGA DELOVNEGA OKOLJA

Življenje je polno zgodb, smo zapisali, ko smo dobili idejo, da vas letos povabimo k pisanju »modrih zgodb« - zgodb iz našega delovnega okolja. Bodite del zgodbe, pišite, berite, ocenjujte, potegujte se za nagrade!

Odziv na natečaj je bil dober in zgodbe in pesmi smo redno objavljali.

Tokrat vas zadnjič nagovarjamo, da nam do **20. oktobra 2014** pošljete svojo **modro zgodbo**, prešerno, spodbudno, zanimivo, posebno, zaljubljeno, etično, čudno, sporno, žalostno, karkoli želite. Morda vam kakšna stvar že leta in leta ne da spati, se je vedno znova radi spominjate, je tako smešna, da jo morajo slišati drugi. Naj ima vaša zgodba morda malce pozitivnega ali humornega pridiha, naj bo čisto vaša, od zdavnaj ali od včeraj.

Modre zgodbe zbiramo na e naslovu: utrip@zbornica-zveza.si; če želite, je ANONIMNOST ZAGOTOVLJENA. Pri izboru zgodbe in pesmi lahko glasujete vsi bralci Utripa – naši člani in članice, ki jim bo žreb tudi naklonil kakšno nagrado, na e naslovu: informacije@zbornica-zveza.si.

Glasovanje bomo zaključili 20. novembra 2014 in v decembrski številki Utripa objavili, kdo so nagrajenci – avtorji **najmodre zgodbe** in **najmodrepesmi** in kdo od tistih, ki so glasovali, prejme nagrado.

Besedilo vaše zgodbe naj obsega od 3.000 do 5.000 znakov brez presledkov ali pa največ 100 vrstic.

Pričakujemo vaše zgodbe, pesmi in tudi glasove!

Darinka Klemenc, glavna urednica
Biserka Marolt Meden, odgovorna urednica

Zgodba pacienta s stomo ob dnevu stomistov

Na ponedeljkovo jutro me je zbudila bolečina v trebuhu. Začeli so se popadki. Tri tedne prezgodaj. Oditi bo treba. Pokličem moža, da me pelje. Obljubil je, da bo pri porodu. Vse se vrti zelo hitro, saj je tretji porod. Še tretji fant je prijokal na svet. Vesela, da je za mano, ga stisnem k sebi.

Po telefonu že sporočam veselo novico. Odpeljali vas bomo v sobo, sporoči medicinska sestra. Vašemu fantu vzamemo samo še kri, potem pa ... Minute so se vlekle, prihajali so zdravniki, vedno več ljudi se je zbiralo okoli mojega fanta. Nekaj ne bo v redu, sem takoj pomislila. In res je bilo tako. Vaš fant bo premeščen na oddelek za intenzivno terapijo, kjer bomo naredili več preiskav. Popoldne mi je zdravnik razlagal, kaj vse je narobe. Jutri bo premeščen na oddelek otroške kirurgije, kjer bo operiran, narejena mu bo kolostoma.

Zakaj se to dogaja prav meni, je bilo vprašanje, ki se je neprestano ponavljalo? Takrat nisem doumela, kako težka bo pot našega sina. Vsak dan kaj novega – hudega so nam povedali. Vaš fant nima možnosti, da preživi, je bilo sporočilo 17. dan. Jokala sem, a njegove svetle oči so me živahno gledale. Bil je poln želje po življenju in odločil se je, da se bo boril. Tekli so tedni, meseci ... prvi rojstni dan smo praznovali v bolnišnici skupaj s čudovitim osebjem nefrološke klinike. Njegov vedno nasmejan obraz in iskrive oči so nam dajale moči, da smo zmogli prehoditi to prvo leto.

Naslednja leta so nas čakale številne operacije: noge, sečnice, mehurja, črevesja, ... Prišli so trenutki, ko je tvoje življenje viselo na nitki, a bil si močnejši. Čeprav pozno si se postavil na noge in shodil. Govoril si veliko prej. Leto pred vstopom v šolo si bil kljub vsem težavam sprejet v vrtec, za kar sem ravnateljici zelo hvaležna. Vrstniki so te poznali, zato pri vstopu v šolo ni bilo večjih težav. S spremljevalko sta kljub večjim odsotnostim iz šole nadoknadila zamujeno snov in v vseh devetih letih osnovne šole si bil odličen učenec.

Ker je bila glasba del naše družine, si tudi ti želel v glasbeno šolo. Z veseljem igraš klarinet, tudi v pihalni godbi.

Čeprav smo pričakovali, nas je močno pretresla novica, da so popolnoma odpovedale ledvice in da je potrebna dializa. Že druga leto se zato trikrat na teden odpraviš na Pediatrično kliniko na štiriurno dializo.

Tvoj nasmeh in iskrice v očeh zaradi tega niso ugasnile.

Tvoja želja, da postaneš dijak gimnazije, se ti je izpolnila. Tako uspešno že drugo leto spoznavаш nove učence, profesorje in oni počasi spoznavajo tebe.

SOŠOLCI FILIPU OB ZAKLJUČKU OSNOVNE ŠOLE

Njegov nasmeh nas očara in osvaja.

Angeli življenja zanj prižigajo ognjenike volje in želja.

Šepet srca, da upanje vsak dan znova obstaja.

Energija melodije njegovega klarineta

Mu dajeta moč neskončne vere v jutrišnji dan.

Ustaviti se pred izzivi – tega on ne zna.

Filip fant od fare.

In naša vest, kadar ne zmoremo ali se nam ne da.

Leto za letom sta nas navdihovala njegova moč in volja.

Iskrice ognja v njegovih očeh,

prepričanje, da če resnično hočeš, tudi zmoreš.

Učili in poučevali so nas, a od tebe smo se vsi naučili največ.

Barbari Saksida

Lea Černuta Pintar

Bolečina je zarezala v julijski dan. Črna tančica je prekrila razposajene barve poletja.

Poslavljamo se od tebe draga Barbara, naša sodelavka, prijateljica.

Podobe iz preteklosti se prebujajo. Tvoje slike so nežne, polne svetlobe in svežih pomladnih barv. Prav takšna si bila ti, draga Barbara.

Vso poklicno pot si prehodila v patronažni službi zdravstvenega doma Nova Gorica.

Poklic, poslanstvo patronažne medicinske sestre, si opravljala s srcem, odgovornostjo in veliko znanja. S toplino, sočutjem in mirnostjo si znala potolažiti žalostne in trpeče. Bolniki so te spoštovali, cenili so tvoje humano delo. Hvaležni so ti mnogi starši, ki si jim z nasveti mehčala prve korake na poti starševstva.

Iz tvojih ust ni bilo slišati grobe, ne grde besede za nikogar. Za slaba dejanja drugih si vedno našla primerno opravičilo. Takšno smo te imele rade tvoje sodelavke, med nami so se stkale prijateljske vezi. Nekatere so s teboj prehodile vso poklicno pot.

Dragoceni, nepozabni spomini - za vedno.

Zelo veliko načrtov si imela pred dobrimi tremi leti, ko si se z Andrejino in Dragico poslavljala od nas.

Veselila si se zaslužene upokojitve, veselila si se mirnih dni z Mirkom, otrokoma in prvo vnučko.

Pa to veselje ni bilo za dolgo. Bolezen je stopila na tvoje uhojene poti – vzela ti je sanje.

Pa se nisi vdala. Borila si se, upala, padala, se dvigala.

Počakala si drugo vnučko, se poskušala veseliti.

Končala si svoj boj, naša Barbara, zdaj odhajaš tja, kjer ni bolečine, ne trpljenja, ne skrbi. Tam je en sam velik mir.

Hvala ti za dneve, ki smo jih lahko delile s teboj.

UTRIP	ZBIRANJE PODATKOV IN MNENJ	GLAVNO MESTO EKVADOR. PROVINCE MANABI	NAŠ IGRALEC (BORIS)	LILI NOVY	BENEŠKO KOPA- LIŠČE	SLONOV ČEKAN
AMERIŠKA VESOLJ. LADJA ZA POLETE NA LUNO		1				
GLAS, IZGOVO- R,JEN SKOZI NOS						
PODZEMNA ŽIVAL				DUKE EL- LINGTON NAŠ NEKD. PEDAGOG (MIHA)		
ETILNI ALKOHOL. VINSKI CVET						
PISATELJ SVETINA					GUMI- JASTO OBUVALO ZA ZIMO	AVTOR: MARKO DREŠČEK
ANDRAŽ VEHOVAR			RISTO SAVIN VELIKA NAVDU- ŠENOST			ZBIRKA STARIH LISTIN
HOKEJSKI PLOŠČEK	SLIKARKA KOBILKA OSEBNI ZAIMEK					
				8		
					RAZLIČNI ČRKI ODVISNI STAVEK	
POVIT DOJENČEK (ŠALJIVO)	REDKO MOŠKO IME	OBLEKA, OBLAČILO				10
		STANE VIDMAR SLABA SOLSKA OCENA			GLAVNO MESTO EGIPTA	NRAVNO MOČAN ČLOVEK, SPOKOR- NIK
				7		
9			STAR GERMAN GROBO DOMAČE SUKNO			
E						
		PRITOK REKE OUSE V ANGLIJI				
		PREBI- VALEC ŠKOTSKE			4	

OZNAČENE ČRKE RAZPORE- DITE V LIK	1	2	3	4	3	5	6
7	8	9	2	10	3	7	6

V Termah 3000-Moravskih Toplicah boste blagodejni pridih Prekmurja začutili tudi na svoji koži. Samo v wellness centru v Termah 3000 lahko svojemu telesu privoščite edinstvene kopeli v črni termo-mineralno vodi in masaže, kakršnih ne boste našli v drugih wellness centrih. Skrivnost masaže Panonski travnik se skriva v specifičnem negovalnem olju, katero vsebuje rastline in zelišča, ki rastejo v Prekmurju. Da vaš obisk v Prekmurju in našem wellness centru ne bo pozabljen, vam ostanek olja po masaži podarimo za domov.

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. oktobra na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov clanarina@zbornica-zveza.si. Nagrajenci nagradne križanke Sava Turizem d. d. iz 6. številke Utripa so: **1. Aleksander Divjak, 2000 Maribor;**

Med praviilnimi rešitvami bomo izžrebali 5 nagrad, ki jih prispeva Sava Turizem d. d.

Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v vrednosti 10,00 evrov.

Navodila za objavo prispevkov, obvestil in izobraževanj v Utripu

Spoštovani avtorji prispevkov in oglaševalci, prosimo, da prispevke in obvestila, za katere želite, da jih objavimo v Utripu v naslednjem mesecu, pošljete na elektronski naslov uredništva Utripa utrip@zbornica-zveza.si najkasneje do 20. v tekočem mesecu. Bodite pozorni na mesece izida Utripa, ker Utrip **ne izide** marca, julija in septembra.

Prispevki

Objavljamo samo prispevke članic in članov Zbornice – Zveze (o izjemah odloča uredniški odbor Utripa). Pri prispevkih, kjer je več avtorjev, objavljamo prispevke, kjer je prvi avtor član oziroma članica Zbornice – Zveze.

Ne objavljamo odmevov z žaljivimi in neresničnimi vsebinami.

Uredniški odbor se lahko odloči, da ne objavimo prispevka, ki ni ustrezen za objavo.

Prispevki, ki bodo prispeli po 20. v mesecu, bodo objavljeni v naslednji številki Utripa, če bo njihova vsebina takrat še aktualna.

Prispevek, ki ni pripravljen in oddan v skladu z navodili za objavo prispevkov, ne bo objavljen.

Prispevke bomo lektorirali. Lektorirali ne bomo najav strokovnih izobraževanj in plačanih obvestil oziroma oglasov, razen če to ne boste izrecno zahtevali.

Dovoljujemo si, da bomo predolge prispevke krajšali.

Prispevkov ne honoriramo.

Obvezno napišite naslov prispevka, rubriko, v kateri želite, da je prispevek objavljen in ime in priimek avtorja besedila ter fotografij.

Prispevki naj bodo napisani v programu Word, pisava Ariel (12) in presledek med vrsticami 1,5.

Zaželeno je, da prispevki niso daljši kot 4.000 znakov (oziroma 70 vrstic). Ime datoteke naj se začne z imenom rubrike (kamor prispevek sodi) in nadaljuje s skrajšanim naslovom. Urednica si pridržuje pravico, da uvrsti prispevek v drugo rubriko, kot je želja avtorja, če meni, da je druga rubrika ustrežnejša.

Prosimo, da pri poimenovanju datotek ne uporabljate šumnikov. Če ste k prispevku priložili digitalno fotografijo ali dve, naj bo prispevek temu primerno krajši.

Ne bomo objavili prispevkov, ki so bili že objavljeni v drugih medijih.

Za vse trditve v prispevkih so odgovorni avtorji sami, zato objavljamo le prispevke s podpisanim polnim imenom in priimkom. Prosimo, napišite nam **tudi e-naslov, številko vaše članske izkaznice in telefonsko številko**, na katero vas lahko pokličemo, če bomo imeli vprašanja v zvezi z objavo prispevka oziroma oglasa.

V vsaki številki Utripa lahko objavimo le dva prispevka z ene zdravstvene šole.

Ali je prispevek primeren za objavo, vas bomo obvestili v treh delovnih dneh po prejemu prispevka. Prosimo, da ste pozorni na morebitne pripombe, ki vam jih bomo posredovali po e-pošti in jih morate upoštevati. Če nam ne boste poslali ustrezno pripravljenega oziroma popravljenega prispevka, bomo menili, da od objave odstopate.

Fotografije

Digitalne fotografije naj ne bodo del prispevkov v Wordu, ampak naj bodo oddane kot samostojne priponke – ne v Wordu (jpg idr.) Fotografije morajo biti kakovostne, ker jih sicer ne bomo mogli objaviti. Prosimo, da so fotografije opremljene s podnapisom (vsebuje naj kraj, čas dogodka in imena oseb, če jih ni več kot sedem) in avtorjem. **Podnapis** pod fotografijo naj bo sestavni del prispevka v Wordu.

Odmevi

Odmevi na prispele članke oziroma prispevke za rubriko Prejeli smo so lahko dolgi največ 1.500 znakov. Če so daljši in jih ne krajša avtor, jih krajša odgovorna urednica. **Ne objavljamo odmevov z žaljivimi in neresničnimi vsebinami.** Objavljamo samo odmeve članic in članov Zbornice – Zveze.

Izobraževanja

Napovedi izobraževanj objavimo v obrazcu, ki je na voljo na spletni strani. Na spletni strani Zbornice – Zveze pa objavimo celoten program izobraževanja.

Brezplačno objavimo samo izobraževanja, ki jih organizira ali soorganizira Zbornica – Zveza (strokovne sekcije, strokovna društva, Nacionalni center za strokovni, osebni in karierni razvoj, delovne skupine Zbornice – Zveze, ...)

Vsa izobraževanja objavimo samo v obliki obrazca (izjema so kongres Zbornice – Zveze ali mednarodni kongres ter simpoziji strokovnih društev in sekcij) in celoten program na spletni strani Zbornice – Zveze. Plačane oglase objavimo v obliki, kot jo zahteva plačnik.

Izjemoma so možne kompenzacije – objava oglasa v zameno za kotizacije.

Bodite pozorni na nov obrazec za objavo izobraževanj, ki je na voljo na spletni strani Zbornice – Zveze.

Napovedi interesnih dejavnosti strokovnih društev

objavimo v obrazcih, ki so na voljo na spletni strani Zbornice – Zveze ali pa na običajen način, vendar je obseg omejen na 1/3 strani v Utripu.

Prosimo za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Mnenja o uredniški politiki Utripa, predloge za nove rubrike idr. sprejemamo po elektronski pošti utrip@zbornica-zveza.si.

Zahvaljujemo se za vaše nove ideje, pohvale in predloge. Cenimo vaše sodelovanje

Uredniški odbor Utripa

UTRIP	ROMAN JOSIPA JURČIČA	IZBRANO BRANJE	LJUB-KOST, BLAGOST	ALEC GUINNESS	KONEC ŽIVLJE-NJA	STARA MLEČNA JED								
GLAVNO MESTO SIRIJE														
UGANKA					10									
NEKD. AMERIŠKI IGRALEC IN PEVEC MINEO				RUDI ŠELIGO PRITOK SAVE PRI MEDVODAH										
GLAVNO MESTO RUSKE KALMI-KIJE														
NASLOV JAPON-SKIH CESARJEV					ŽIČNA MREŽA OKOLI PARCELE	MAVČAR, GIPSAR								
DEDALOV SIN (DALJŠA OBLIKA)														
BOJAN TRAVEN			NEKD. TURSKI VELIKAŠ ZDRAVNIK OPERATER		12									
MOZOLJ														
UTRIP	SLAVJE, SLOVES-NOST	TELO-VADNE HLAČE	PROZORNA SADRGA ZA KIPARSKO NAMENE	PEVEC KOZLEV-ČAR	OSKAR KOGOJ	ČEŠKI REŽISER (OTAKAR)	NEMŠKI ASTRO-NOM (PETRUS)	ORIENT. RIŽEVO ŽGANJE ČEBULA				RAJMOND DEBEVEC IZDELO-VALEC BIČEV		
ZENSKA, KI PREBIVA V BLOKU ALI HIŠI		14				3					REKA V SRBLJI ŠVED. IME ZA LUKO TURKU	2		
DRAMA BRATKA KREFTA						8		6					11	
NAŠA ZNAMKA SMUČI					POLITI-ČARKA POTOČNIK ŠPORTNO OBLAČILO					NAŠ PEVEC (RUDI) MESTO V PIEMONTU				9
VODEN, SHOJEN SNEG				1				MOŠKI, KI ČVEKA IN ČENČA	VOLKS-WAGNOV MODEL VZDRŽEN ČLOVEK				UDELE-ŽENEC SINJSKE VITEŠKE IGRE	SOPRA-NISTKA OGNJA-NOVIČ
FILMSKA DIVA GARDNER				DELAVEC NA RANČU GLASBENA USPEŠ-NICA						MESTO V AVSTRJI (IZVIRNO) DAVID NIVEN				5
ANGLEŠKI PISATELJ (THOMAS)						LEVI PRITOK DONAVE V ROMUNIJI	JAMA ZA STROJE-NJE KOŽ ULKUS, RAZJEDA	13			PLESALEC IN KOREO-GRAF OTRIN	LADO LESKOVAR NALET DVEH VOZIL		
PROMILE										KOŠČEK SUKANCA ROBERT ALTMAN				
AVTOR MIKLOVE ZALE (JAKOB)					SLADKA ŽGANA PIJAČA						MATEMAT. ZNAK ZA MNOŽENJE		7	
STRANSKI PROIZVOD PRI DEST. LESA, KATRAN	4			AVTOR: MARKO DREŠČEK	LIVADA, TRAVA OB HIŠI						RUMENO RJAVA BARVA			

OZNAČENE ČRKE RAZPORE-DITE V LOK	1	2	3	4	5	6	7	1	8	9	4
10	7	10	1	11	4	12	7	7	13	14	7

Komplet za prvo pomoč za avtomobiliste iz Tosame. Komplet, ki predstavlja obvezno opremo avtomobilov, vsebuje osnovne pripomočke za nudenje prve pomoči in oskrbo poškodovancev v prometnih nesrečah. Izdelan je v skladu s Pravilnikom o kompletu za prvo pomoč, ki spada v obvezno opremo motornih vozil. Sanitetni material je shranjen v embalaži iz kvalitetnega umetnega materiala. Ta vsebino štiti pred poškodovanjem, nečistočami in vodo. Embalaža je odporna proti vplivom goriv ter proti temperaturnim spremembam in vlagi. Rok uporabnosti sanitetnega materiala v kompletu je 5 let od proizvodnje.

Nagrajenci nagradne križanke Tosama d. d. iz 6. številke Utripa so: **1. Meta Živic, 5271 Vipava; 2. Zdenka Prislan, 3311 Šempeter v Savinjski dolini;**

3. Zdenka Ivančič, 5222 Kobarič; 4. Valerija Svenšek, 1411 Izlake; 5. Irena Topolšek, 2000 Maribor

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. oktobra na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana

ali po e-pošti na naslov clanmarina@zbornica-zveza.si

Med praviimi rešitvami bomo izžrebali 5 nagrad, ki jih prispeva Tosama d. d. Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 10,00 evrov.

TEMA SREČANJA
ZDRAVSTVENI TIM DANES
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Torek, 14. 10. 2014 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 15. uri Registracija udeležencev od 14.30 do 15. ure
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Prispevek je 22 € Število mest je omejeno do 25.
Licenčne in pedagoške točke
Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 10. 10. 2014, oziroma do zapolnitve mest (25). Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA
NUJNA STANJA PRI STAROSTNIKU
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Datum: 16.10.2014 Lokacija: LJUBLJANA – M HOTEL, LJUBLJANA, DERČEVA 4 Registracija udeležencev: 8.00-9.00 Zaključek ob 18.15
Program izobraževanja
Program strokovne sekcije je objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze
Organizator
Zbornica - Zveza Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v socialnih zavodih
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Za en dan znaša 190 €. S popustom za člane ZZBNS znaša za en dan 95 €. Prijava je obvezna z e-prijavnico, Prijave do 12. 10. 2014. Kotizacijo nakažite na TRR ZZBNS-ZDMSBZTS: 02015-0258761480, sklic na št. 00 0227-16102014, s pripisom »Sekcija MS in ZT v socialnih zavodih« ali po izstavitvi računa
Licenčne in pedagoške točke
Strokovno srečanje je v postopku vrednotenja in pridobivanja licenčnih točk.
Dodatne informacije in prijava
Katarina Jereb tel.: 070/211-833 el.naslov: katarina.jereb@usmiljenke.si

TEMA SREČANJA
STROKOVNI KLINIČNI VEČER: KONTINUIRANA OBRAVNAVA PACIENTA Z BOLEČINO V HRBTENICI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 16. 10. 2014 ob 17. uri, v veliki predavalnici stolpnice Klinike za kirurgijo UKC Maribor (16. nadstropje), Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor
Program izobraževanja
OSNOVE IN IZZIVI HRBTENIČNE ORTOPEDIJE, doc. dr. Gregor Rečnik, dr. med., spec. ortopedske kirurgije ZDRAVSTVENA NEGA PACIENTA PO OPERACIJI NA HRBTENICI, Tanja Lorbek, mag. zn. ZDRAVSTVENA NEGA PACIENTA Z DIAGNOZO SPONDYLODISCITIS, Maja Bertoncelj, dipl. m. s.
Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor)
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Strokovno izpopolnjevanje je za člane DMSBZT Maribor brezplačno, za člane drugih regijskih strokovnih društev znaša kotizacija 25 EUR, za nečlane Zbornice - Zveze 50 EUR (DDV je vključen v ceno). V ceno je vključena organizacija kliničnega strokovnega večera in potrдіlo o udeležbi.
Licenčne in pedagoške točke
Strokovno izobraževanje je vpisano v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice - Zveze Slovenije za leto 2014.
Dodatne informacije in prijava
Kotizacijo nakažete na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 0010 pri Nova KBM d. d. Prijavo na strokovni klinični večer opravite na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA STROKOVNI KLINIČNI VEČER V OKTOBRU Vljudno vabljeni.

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
DRUŽINA, DRUŽBA IN ODVISNOST OD ALKOHOLA	POKLICNA ETIKA - MENEDŽMENT ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE V LUČI ETIKE	5. SIMPOZIJ O KRONIČNI RANI - KRONIČNA RANA V PRAKSI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Petek, 17. 10. 2014 PSIHTRIČNA BOLNIŠNICA IDRJA, Pot Sv. Antona 49, Idrija Začetek ob 16. uri Registracija udeležencev od 15.45 do 16. ure	Četrtek, 23. 10. 2014 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 8. uri Registracija udeležencev od 7.30 do 8. ure	24. 10. 2014, Murska Sobota, Gledališče Park, Ul. Štefana Kovača
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si in www.drustvo-med-sester-lj.si	Program bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze
Organizator	Organizator	Organizator
		
DMSBZT Ljubljana	DMSBZT Ljubljana	Strokovno društvo medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov Pomurja, Splošna bolnišnica Murska Sobota.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Izobraževanje je namenjeno članom DMSBZT Ljubljana. Kotizacije ni. Število mest je omejeno do 50.	Kotizacija z DDV za člane znaša 120 €, za nečlane Zbornice - Zveza je kotizacija 240 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 20	Kotizacija za nečlane je 95 €, za člane drugih Strokovnih DMSBZT 50 €. Znesek nakažite na TR DMSBZT Pomurja pri NLB d.d. r., 02340-00111735734, s pripisom 5. simpozij- rane. Za člane DMSBZT Pomurja ni kotizacij
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.	Program je bil poslan za vrednotenje na MZ in na Z - Z za vpis v register strokovnih izobraževanj za pridobitev pedagoških točk.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 10. 10. 2014, oziroma do zapolnitve mest (50). Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 16. 10. 2014, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Za dodatne informacije pokličite eno izmed članic organizacijskega odbora: Marijo Kohek, 02 5123 185, Marijo Flisar, 02 5123 338. Prijave preko elektronske prijave na spletu Z - Z, ali na spletni strani DMSBZT Pomurja

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
ZDRAVSTVENA ZAKONODAJA V LUČI ZDRAVSTVENE NEGE OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE	TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED	STROKOVNI POPOLDNEVI: PALIATIVNA OSKRBA PACIENTA, MATEJA MARIJA BELEJ, DR. MED.
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Petek, 24. oktober 2014 ob 8. uri, v veliki predavalnici kirurške stolpnice UKC Maribor (16. nadstropje), Ljubljanska ulica 5, Maribor.	Ponedeljek, 27. 10. 2014 v Ljubljani DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 8.30 uri Registracija udeležencev med 8. in 8.30 uro	30. 10. 2014, Celje, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 15. uri
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program je v celoti objavljen na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si	Teoretična znanja, praktične veščine, preverjanje znanja in veščin za izvajanje temeljnih postopkov oživljanja. Program je v celoti objavljen na spletni strani DMSBZT Ljubljana www.drustvo-med-sester-lj.si	Izobraževanje je objavljeno na spletni strani www.dmsbzt-celje.si in ZB-ZV
Organizator	Organizator	Organizator
 DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR	 društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ljubljana	 DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV CELJE
DMSBZT Maribor v sodelovanju z DMSBZT Celje.	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu, Zbornice - Zveze	DMSBZT Celje, Gregorčičeva 5, 3000 Celje
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Celodnevno izobraževanje znaša 60 EUR za člane Zbornice - Zveze ter 120 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV. Kotizacijo nakažete na TR društva DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 91, pri Nova KBM d.d. Število udeležencev je omejeno.	Kotizacija z DDV za člane znaša 80 €, za nečlane 160 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 32 udeležencev.	Kotizacije za člane DMSBZT Celje ni, za nečlane znaša 15 €. Število udeležencev ni omejeno. Nečlani plačajo kotizacijo po izstavitvi računa DMSBZT Celje.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin »Zakonodaja s področja zdravstva« v enem licenčnem obdobju.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.	Izobraževanje je vpisano v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice - Zveze. Vloga za licenčne točke je oddana na MZ.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Dodatne informacije in prijave na strokovno srečanje potekajo na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka) do 20. 10. 2014, oziroma do zasedenosti. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) oz. irma.kiprijanovic@gmail.com	PRIJAVE: info@dmsbzt-celje.si , preko elektronske prijavnice, ki jo dobite na spletni strani ZB- ZV z izpolnjenimi vsemi podatki in jo pošljete na zgornji naslov. S sabo imejte člansko izkaznico. Prijave do zasedenosti mest. Informacije na: 051 398 909.

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
OHRANJAJMO ZDRAVJE IN KREPIMO TELO	OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED	ERGONOMSKI UKREPI ZA ZAPOSLENE V ZDRAVSTVENI NEGI IN SOCIALNI OSKRBI 2013/14 - VARNO DELOVNO OKOLJE V ZDRAVSTVU IN SOCIALNI OSKRBI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 6. 11. 2014 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 16.10 uri Registracija udeležencev od 15.45 do 16.10 ure	Četrtek, 6. november (prva skupina) in petek, 7. november 2014 (druga skupina) ob 8.00 uri, v prostorih društva, Ulica heroja Jevtiča 5, 2000 Maribor, (poteka elektronski način registracije, zato imejte s seboj člansko izkaznico).	7. 11. 2014, v veliki predavalnici Območne obrtne – podjetniške zbornice Nova Gorica, drugo nadstropje, ul. Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, registracija od 8. do 8.30.ure. Člani Zbornice -Zveze imejte člansko izkaznico s seboj.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani društva in spletni strani Zbornice - Zveze.	Enodnevno strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi. Število udeležencev je omejeno na 35. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si	Program je objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze: www.zbornica-zveza.si in spletni strani Društva MSBZT Nova Gorica: www.drustvo-mszt-novagorica.si
Organizator	Organizator	Organizator
		
DMSBZT Ljubljana	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor) v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici - Zvezi	Društvo MSBZT Nova Gorica
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Izobraževanje je namenjeno članom DMSBZT Ljubljana. Kotizacije ni.	Višina kotizacije za strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami znaša 80 EUR za člane Zbornice - Zveze, 160 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV.	Kotizacija z DDV znaša 120 EUR na udeleženca, članom Zbornice - Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50 % popust in znaša 60 EUR, članom Društva MSBZT Nova Gorica se prizna še dodatnih 50 % popusta in znaša 30 EUR, Kotizacijo se poravna po izstavitvi računa.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.	Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »TPO« v licenčnem obdobju.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 3. 11. 2014, oziroma do zapolnitve mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Kotizacijo nakažete na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 90 pri Nova KBM d.d. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo izključno na spletni strani društva, www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.	Prijavite se izključno preko e-prijavnice, ki je na spletni strani Zbornice – Zveze do 31. 10. 2014, oziroma do zasedbe mest (100 udeležencev). Za dodatne informacije nam pišite na e-naslov: info@drustvo-mszt-novagorica.si

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
XVI. IZOBRAŽEVALNI SEMINAR S SPECIALIZIRANIMI UČNIMI DELAVNICAMI ZA MEDICINSKE SESTRE IN ZDRAVSTVENE TEHNIKE "KRITIČNO BOLAN IN POŠKODOVAN OTROK - RAZPOZNAVANJE, ZDRAVLJENJE IN ZDRAVSTVENA NEGA".	REŠEVANJE IZZIVOV V SKRBI ZA ŽENSKO, OTROKE IN DRUŽINE	POKLICNA ETIKA V PRAKSI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Petek, 7. 11. 2014 in sobota, 8. 11. 2014 v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, (glavna stavba), predavalnica 1.	10. 11. 2014, Maribor, Betnavski grad, registracija od 8.30 naprej	Četrtek, 13. 11. 2014 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 8.30 uri Registracija udeležencev od 8. do 8.30 ure
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.sekcija-babic.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator 	Organizator 	Organizator
Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo, Kirurška klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Bohoričeva ulica 20, 1525 Ljubljana	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in babic pri Zbornici - Zvezi	DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija: 300 EUR (DDV je vključen); kotizacija vključuje predavanja in vaje, učbenik in postrežbo med odmori. Nakazilo: Univerzitetni klinični center Ljubljana, Zaloška cesta 002, 1000 Ljubljana. Podračun EZR št.: 01100-6030277894, sklic 299 30 32 z oznako Kritično bolan otrok.	Kotizacija z DDV znaša 190 € (članom ZZBNS, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50 % popust). Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice - Zveze št. 02015-0258761480, sklic na številko 00 0207-10112014.	Kotizacija z DDV za člane znaša 60 €, za nečlane 120 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 32.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
	Program je v procesu pridobivanja pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi in licenčnih točk pri Ministrstvu za zdravje.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Kontaktne osebe: Minja Petrovič, prof. zdrav. vzg. (01 522 81 96, 48 29), Karmen Boh, viš. upr. del. (01 522 81 97, 48 29); KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo, Kirurška klinika, UKC Ljubljana, Bohoričeva 20, 1525 Ljubljana; faks: 01 522 11 09; e-mail: karmen.boh@kclj.si	Dodatne informacije: Anita Prelec, 041 857 265, preleca@gmail.com, Gordana Njenjič, 041 774 789, gordana.njenjic@hotmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 07. 11. 2014, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
1. STROKOVNO SREČANJE IZVAJALCEV ZDRAVSTVENE NEGE V DERMATOVENEROLOGIJI Z MEDNARODNO UDELEŽBO V MARIBORU: MEDICINSKE SESTRE V SODOBNI DERMATOVENEROLOGIJI	PREVERJANJE UČINKOVITOSTI KORAKOV C (PREVERJANJE) IN A (UKREPI) KROGA KAKOVOSTI	NAREDIMO OPERACIJSKO ZDRAVSTVENO NEGO VIDNEJŠO
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Petek, 14. in sobota, 15. november 2014 ob 13. uri v Mariboru, hotel Habakuk (Pohorska cesta 59, Maribor).	21. 11. 2014, KRANJSKA GORA, HOTEL LARIX, REGISTRACIJA UDELEŽENCEV OD 8. DO 8.40 URE, ZAČETEK IZOBRAŽEVANJA OB 9.10	Petek, 21. november 2014 Ljubljana, Hotel Four points by Sheraton Pričetek ob 8.45 Registracija udeležencev med 8.00 in 8.45 uro
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program je v celoti objavljen na spletni strani UKC Maribor: www.ukc-mb.si/strokovna_srecanja .	Predstavitve novosti in dobrih praks na področju celostne obravnave pacienta s poudarkom na preverjanju in ukrepanju na področju kakovosti in varnosti	Program bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze
Organizator	Organizator	Organizator
 Univerzitetni klinični center Maribor	 Splošna bolnišnica Jesenice	
Univerzitetni klinični center Maribor, Oddelek za kožne in spolne bolezni.	SPLOŠNA BOLNIŠNICA JESENICE	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v operativni dejavnosti
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Število udeležencev je omejeno, zato pohitite s prijavo. Prijava in dodatne informacije na spletni strani UKC Maribor: www.ukc-mb.si/strokovna_srecanja .	Kotizacija za udeležence na strokovnem izobraževanju je 100 EUR brez DDV. Na osnovi poslane prijavnice vam bomo izstavili račun.	Kotizacija z DDV znaša 190 evrov (članom ZZBNS, ki imajo poravnane članke obveznosti, se prizna 50% popust). Kotizacijo nakažite na transakcijski račun 02015-0258761480, sklic 00 0206-21112014, s pripisom Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v operativni dejavnosti
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babetni negi ter oskrbi in drugi zainteresirani javnosti. Je v postopku vpisa v register izobraževanj Zbornice - Zveze in pridobivanja LT pri Ministrstvu za zdravje.	Strokovno izobraževanje je v postopku licenčnega vrednotenja strokovnih izpopolnjevanj pri Ministrstvu za zdravje.	Program bo oddan za licenčno vrednotenje na Ministrstvo za zdravje
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Dodatne informacije in prijave na strokovno srečanje potekajo na spletni strani UKC Maribor: www.ukc-mb.si/strokovna_izobrazevanja . Vljudno vabljeni.	Prijavite se s prijavnico na vabilu, ki jo pošljite na naslov Andreja Kraigher, Splošna bolnišnica Jesenice, Cesta maršala Tita 112, 4270 Jesenice ali s prijavnico objavljeno na spletni strani www.sb-je.si , pošljite jo po elektronski pošti na naslov andreja.kraigher@sb-je.si do vključno 17.11.2014	Prijava: za strokovno srečanje je potrebna e-prijava na spletni strani Zbornice-Zveze Aktivno sodelovanje na strokovnem izpopolnjevanju: ga. Tatjana Požarnik po el. pošti: tatjana.pozarnik@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED	PRENOS INFORMACIJ V ZDRAVSTEVNI IN BABIŠKI NEGI	STROKOVNA EKSURZIJA OBISK STOMATOLOŠKE KLINIKE IN ADVENT V ZAGREBU
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 24. 11. 2014 v Ljubljani DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 8.30 uri Registracija udeležencev med 8. in 8.30 uro	Petek, 28. 11. 2014 v Ljubljani Gospodarsko razstavišče - Dvorana Urška, Dunajska 18 Začetek ob 8.45 uri Registracija udeležencev med 8. in 8.45. uro	29. november 2014; Zagreb, zbirališče ob 6.30 na odhodnem mestu v Ljubljani, parkirišče DOLGI MOST
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Teoretična znanja, praktične veščine, preverjanje znanja in veščin za izvajanje temeljnih postopkov oživljanja. Program je v celoti objavljen na spletni strani DMSBZT Ljubljana www.drustvo-med-sester-lj.si	Program 15. simpozija je objavljen na spletni strani društva in Zbornice - Zveze.	Program bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze. Ker potujemo na Hrvaško, imejte s seboj obvezno potni list ali osebno izkaznico!
Organizator	Organizator	Organizator
 Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana	 Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana	 Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu, Zbornice - Zveze	DMSBZT Ljubljana	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 80 €, za nečlane 160 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 32 udeležencev.	Simpozij je namenjen članom DMSBZT Ljubljana, zato za člane kotizacije ni.	CENA STROKOVNE EKSURZIJE: 45 POTNIKOV 25 €, 40 POTNIKOV 30 € in 35 POTNIKOV 35 € Cena vključuje: avtobusni prevoz, cestne pristojbine, lokalnega vodnika v Zagrebu, spremstvo slovenskega vodnika, osnov. nezgod. zavarovanje, stroške organizacije izleta, DDV.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Dodatne informacije in prijava
Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis simpozija/dogodka v register izpopolnjevanj izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.	PRIJAVE SPREJEMA: agencija JAZON-6: info@jazon-6.si , tel. 05 97 109 31 ROK ZA PRIJAVO: 10. NOVEMBER 2014 OB PRIJAVI NAVEDITE: ime in priimek udeleženke/ca, naslov (ulica in hišna številka, kraj, poštna št.) in kontaktno GSM številko. Udeleženke/ci iz Dolenjske lahko vstopijo v Novem mestu pred Qulandijo ob 7.15 ali na postajališču GRIČ (bencinska črpalka Petrol) ob 7.45. Prijavijo se lahko MS in ZT zaposleni v zobozdravstvu, če pa bodo po 10. 11. 2014 še na voljo prosta mesta, bomo udeležbo potrdili tudi ostalim.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka) do 16. 11. 2014, oziroma do zasedenosti. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) oz. irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (številka članske izkaznice, številka licence) do 19.11.2014. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) ali irma.kiprijanovic@gmail.com	

v sodelovanju z

Zbornico zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zvezo strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcijo medicinskih sester v enterostomalni terapiji

organizira

FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE IZ ENTEROSTOMALNE TERAPIJE

ET šolo, ki ima certifikat Svetovnega združenja enterostomalnih terapevtov WCET.

Ciljni udeleženci:

dipl. m. s. / dipl. zn. z najmanj triletnimi delovnimi izkušnjami v zdravstveni negi, ki so zaposleni v zdravstveni ustanovi ali socialno zdravstvenem zavodu.

Namen izobraževanja:

poglobljeno znanje s področja zdravstvene nege in oskrbe pacienta s stomo, inkontinenco in kronično rano.

Obseg:

izobraževanje bo potekalo v prostorih Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljana s predvidenim pričetkom meseca februarja 2015. Program izobraževanja bo skupno obsegal 320 ur. Teoretična predavanja bodo potekala en teden v mesecu v skupnem obsegu 160 ur, praktično izpopolnjevanje se bo izvajalo v kliničnem okolju v obsegu 160 ur.

Izobraževanje se zaključí z izdelavo raziskovalne naloge in pisnim preverjanjem znanja - predvidoma v začetku leta 2016.

Cena na osebo: 2868, 85 EUR +DDV, možnost plačila je na več obrokov.
V ceno so vključeni malica in pisno gradivo.

Najave udeležencev sprejemamo najkasneje do 30.10.2014 na e – naslov: enterostomalna.terapija@kclj.si

Vanja Vilar,
vodja Svetovalne službe UKCL

Nataša Čermelj,
pomočnica glavne medicinske sestre UKCL
za izobraževanje

Ernestina Kos Grabnar,
pomočnica generalnega direktorja
za zdravstveno nego – glavna medicinska sestra UKCL

FAKULTETA ZA ZDRAVSTVENE VEDE NOVO MESTO

organizira 4. znanstveni simpozij z mednarodno udeležbo

Celostna obravnava pacienta v zdravstvenem in socialnem varstvu

FACULTY OF HEALTH SCIENCES NOVO MESTO

invites to the 4th scientific symposium with international participation

Holistic Approach to the Patient in Health and Social Care

PROGRAM / PROGRAMME

petek, 14. 11. 2014, velika dvorana FZV NM

Friday, 14 NOVEMBER 2014, large hall of FHS NM

- 8.00 - 8.45:** Registracija / Registration
8.45 - 9.00: Otvoritev znanstvenega simpozija / Opening of the scientific symposium
9.00 - 10.40: PLENARNI DEL I / PLENARY I
10.40 - 11.00: Odmor / Break
11.00 - 12.15: PLENARNI DEL II / PLENARY II
12.15 - 13.00: RAZPRAVA / DISCUSSION
13.00 - 14.00: Kosilo / Lunch
14.00 - 16.00: DELO V SEKCIJAH / WORK IN SESSIONS
16.00 - 16.15: Odmor / Break
16.15 - 17.15: DELO V SEKCIJAH / WORK IN SESSIONS
17.15 - 17.30: PLENARNI ZAKLJUČEK / PLENARY CLOSING SESSION

PLENARNI DEL / PLENARY

Doc. dr. Bojana Filej: Holistična paradigma za kakovostno obravnavo pacientov / *Holistic paradigm for the quality treatment of patients*

Assist. prof. Božena Gorzkowicz, Skierlak Elwira, MSc, Knap Małgorzata, PhD: The influence of the 'Pain-Free Hospital' certification on the quality of nursing care in Polish hospitals

Doc. dr. Zaletel Marija: Kultura varnosti in celostna obravnava stanovalcev domov starejših občanov / *Culture of safety and the holistic treatment of residents in residential and nursing homes*

Prof. dr. Marjan Bilban: Kakovost v medicini dela / *Quality in occupational medicine*

Doc. dr. Jasmina Starc: Kolegialni coaching za celostno in kakovostno obravnavo pacientov / *Colleague Coaching for the holistic and quality treatment of patients*

Dr. Sonja Kalauz: Prevenција moralnog distresa kod medicinskih sestara / *Prevention of moral distress among nurses*

SEKCIJE / SESSIONS

SEKCIJA I / SESSION I: Celostna obravnava pacientov s poudarkom na obravnavi ranljivih skupin / *Holistic treatment of patients with emphasis on vulnerable groups*

SEKCIJA II / SESSION II: Zagotavljanje kakovosti v zdravstvenem in socialnem varstvu / *Quality assurance in health and social care*

SEKCIJA III / SESSION III: Etika in vrednote v vzgoji in izobraževanju zdravstvenih delavcev / *Ethics and values in the education and training of health care professional*

Informacije in prijava / *information and registration:* e-naslov: dekanat@vs-nm.si, tel. 07-393-00-30,
<http://fzv.vs-nm.si/sl/simpozij/>

"Teža mi nenehno niha, zato sem pričakovala, da bom med nosečnostjo pridobila nekaj kilogramov in z njimi seveda tudi nosečniške strije. Vendar se je Bio-Oil zame izkazal kot odlična rešitev! Ne samo, da o strijah ni bilo niti sledi, moja koža je bila po uporabi mehka in voljna – pravo malo razvajanje za kožo! Nobeni od prijateljic ne bi dopustila, da se sooči z nosečnostjo brez steklenice Bio-Oil ob sebi!"

Jana s Stello

Izdelek, ki ga zdravniki v 11 evropskih državah največkrat svetujejo za nego nosečniških strij in pooperativnih brazgotin.

Bio-Oil® izboljšuje prožnost kože in s tem zmanjšuje tveganje za nastanek nosečniških strij. Uporabljamo ga dvakrat dnevno od začetka drugega trimesečja. Za podrobnejše podatke o izdelku in kliničnih testiranjih obiščite spletno stran bio-oil.com. Bio-Oil je na voljo v lekarnah in specializiranih prodajalnah po priporočeni maloprodajni ceni 11,96 € (60 ml). Rezultati se pri posameznih uporabnicah razlikujejo.

KAKO POSNETI DOBER ELEKTROKARDIOGRAM

EKG PRI RAZLIČNIH STANJIH IN BOLEZNIH

STEMI – POUČNI PRIMERI

DVIG VEZNICE ST: STEMI, PERIKARDITIS,
ZGODNJA REPOLARIZACIJA?

ZDRAVLJENJE ARTERIJSKE HIPERTENZIJE –
ZAKAJ NISMO USPEŠNI?

NSTEMI IN EKVIVALENTI STEMI:
NASVETI ZA PRAVILNO ODLOČANJE

NE SPREGLEJTE: EKG V KRITIČNIH SITUACIJAH

EKG KOT ORODJE ZDRAVNIKOV
RAZLIČNIH SPECIALNOSTI

OBRAVNAVA POSNETKOV EKG, KI JIH BOSTE POSLALI

DESET ZAPOVEDI O EKG PRI AKS

EKG DELAVNICA ZA ZDRAVNIKE, MED. SESTRE IN ZDR. TEHNIKE

edumedic
Pričakujte več.

Uporabni **EKG** 2014

Učenje EKG je lahko prijetno.
Poznavanje EKG je lahko odločilno.

24. – 25. oktober 2014

Kongresni center St. Bernardin, Portorož

Pošljite nam vaše EKG!

Imate zanimiv, zapleten ali redek
posnetek EKG?

Delite svoje izkušnje in dileme s kolegi.

Skenirane posnetke EKG in kratek opis
primera nam pošljite preko spletne strani
www.edumedic.si,
kjer najdete tudi navodila za pošiljanje.

Informacije in prijave: **www.edumedic.si**

